

TÜRJEI

KALENDÁRIUM

2022

*"Hagyományaink és hagyatékaink tanúskodnak arról,
hogy nemcsak nyelvében él a nemzet,
hanem műveltségében és gondolkodásában is."
(Gunda Béla)*

Kiadja: Túrje Község Önkormányzata

www.turje.hu

turje@turje.hu

Felelős kiadó:

Nagy Ferenc László polgármester

Nyomtatás:

Asperján Nyomda

Zalaszentgrót

Szerkesztők:

Nagyné Szabó Éva

Kocsis Erika

Az anyag összeállításában közreműködtek,

a fotókat készítették és a cikkeket írták:

Fáner Zsófia, Nagy Ferenc, Horváth János atya, Nagyné Szabó Éva,

Johann-né Székely Júlia, Czimbalek Tiborné, Orha Zoltán,

Dézsényi Melinda, Pacsi Krisztián, Fáner Zsuzsanna, Nagy Beáta,

Lakatosné Szabó Anikó, Veress-Nagy Andrea, Gömbös Dániel, Hujber Nóra,

Scheibelhoffer Miklósné, Németh Mária, Horváth Hanna, Főző Gábor,

Czeili Gergő, Kocsis Erika, Károly Alex, Lengyel Balázs,

Nagyné Darabos Gabriella, Strack Éva, Keresztényi Roland,

Ágh Lászlóné, Szabó Gyözőné, Boros Krisztina, Vass Renáta, Sinka Éva

Borító: Lengyel Balázs

Lektorálta: Badics Margit

ISBN 1419-499X

AJÁNLÁS

Kedves Olvasó!

Téli estéken gyermekkorom kedvenc olvasmánya volt nagyszüleim Kincses Kalendáriuma, amelyben érdekes történeteket, verseket olvashattam, hiszen a Kalendárium már akkor is kincseket rejtett. Szívesen betűzgettem a hónapok neveit, és a népi megfigyeléseket.

„- Fiam, az idő, és az időjárás nagy mesterek!” - mondogatta nagyapám. Nem csoda, hisz az idővel nem lehetett játszani! Gyermekként a falusi emberek között azt éreztem, hogy az életük és a megélhetésük függött ettől a bölcsességtől. Ha a mag nem időben került a földbe a vetés satnya lett, keveset termett, ha a széna elázott, akkor a jószág sem szívesen fogyasztotta. Az embereknek a dolgos hétköznapiakban, az örök körforgásban a naptárban maguknak megjelölt események jelentették a legfőbb fogódzót. Így emlékeztek arra, ami elmúlt és így tartották számon azt, ami előttük áll.

Azt gondolná az ember, hogy egy falu élete kissé unalmas és egyhangú, de Türijén ez nem így van! Évről évre sok minden történik.

Igazi nyereségünk hát, hogy van egy közösség, aki minden évben betölti a „krónikás” szerepét és hírt ad, aki évek óta nagy lelkesedéssel megalkotja az újabb Türijei Kalendáriumot. Ez a kiadvány az, amelyből mindenki értesülhet a településünk gazdag eseményeiről, programjairól, lakóiról, a fiatalokról és az idősekről is, akiknek élete, munkája, alkotása sajátos színt ad ennek a nagyszerű türijei közösségnek.

Ebben a könyvecskében igazi csemegeként kerülnek terítékre a történelmi tárgyú írások, beszámolók, fényképek. A munkatársak példát mutatnak a hazaszeretetükről, mert írásaikkal lehetővé teszik, hogy még jobban ragaszkodjunk Türijéhez. Legyünk büszkék múltunk értékeire, s használjuk ki jobban a jelen és a jövő kínálta lehetőségeket!

Bízom abban, hogy sikerült kedvet csinálnom a Türijei Kalendárium olvasásához. Valamennyi Kedves Olvasónak kellemes kikapcsolódást, jó egészséget és békés, boldog új esztendőt kívánok!

Tisztelettel:

Nagy Ferenc László
polgármester

2022. Január

1.	Szombat	Újév Fruzsina
2.	Vasárnap	Ábel, Alpár
3.	Hétfő	Genovéva, Benjámín
4.	Kedd	Titusz, Leona
5.	Szerda	Simon, Emília
6.	Csütörtök	Boldizsár, Menyhért
7.	Péntek	Attila, Ramóna
8.	Szombat	Gyöngyvér, Szörény
9.	Vasárnap	Marcell, Juliánusz
10.	Hétfő	Melánia, Vilmos
11.	Kedd	Ágota, Honoráta
12.	Szerda	Ernő, Tatjana
13.	Csütörtök	Veronika, Csongor
14.	Péntek	Bódog, Félix
15.	Szombat	Lóránt, Loránd
16.	Vasárnap	Gusztáv, Marcell
17.	Hétfő	Antal, Antónia
18.	Kedd	Piroska, Margit
19.	Szerda	Sára, Márió
20.	Csütörtök	Fábián, Sebestyén
21.	Péntek	Ágnes, Agnéta
22.	Szombat	Vince, Artúr
23.	Vasárnap	Zelma, Rajmund
24.	Hétfő	Timót, Ferenc
25.	Kedd	Pál, Henrik
26.	Szerda	Vanda, Paula
27.	Csütörtök	Angéla, Angelika
28.	Péntek	Károly, Karola
29.	Szombat	Adél, Valér
30.	Vasárnap	Martina, Gerda
31.	Hétfő	Marcella, János

Január

Vince napján január 22-én
a szőlőtermelők figyelték az időjárást.

Ha szép, napos volt az idő,
akkor jó, ellenkező esetben
rossz bortermést jósoltak:

„Hogyha szépen fénylik Vince,
megtelik borral a pince”.

A drávaszögi falvakban
ún. „vincevesszőt” metszettek,
amit a meleg szobában vízbe állítottak,
s abból, hogy mennyire hajtott ki,
következtettek a jövő évi termésre.

ún. „vincevesszőt” metszettek,
amit a meleg szobában vízbe állítottak,
s abból, hogy mennyire hajtott ki,
következtettek a jövő évi termésre.

Duna Bence Barnabás
6. osztály

2022. Február

1.	Kedd	Ignác, Brigitta
2.	Szerda	Karolina, Aida
3.	Csütörtök	Balázs, Oszkár
4.	Péntek	Csenge, Ráhel
5.	Szombat	Ágota, Ingrid
6.	Vasárnap	Dorottya, Dóra
7.	Hétfő	Tódor, Rómeó
8.	Kedd	Aranka, Jeromos
9.	Szerda	Abigél, Alex
10.	Csütörtök	Elvira
11.	Péntek	Bertold, Marietta
12.	Szombat	Lívia, Lídia
13.	Vasárnap	Ella, Linda
14.	Hétfő	Bálint, Valentin
15.	Kedd	Kolos, Georgina
16.	Szerda	Julianna, Lilla
17.	Csütörtök	Donát
18.	Péntek	Bernadett, Simon
19.	Szombat	Zsuzsanna, Eliza
20.	Vasárnap	Aladár, Álmos
21.	Hétfő	Eleonóra, Zelmira
22.	Kedd	Gerzson, Margit
23.	Szerda	Alfréd, Mirtill
24.	Csütörtök	Mátyás, Jázmin
25.	Péntek	Géza, Vanda
26.	Szombat	Edina, Alexander
27.	Vasárnap	Ákos, Bátor
28.	Hétfő	Antónia, Elemér

Február

*A farsang időszaka vízkereszttel,
január 6-tal kezdődik,
és a húsvétvasárnapot megelőző
40 napos böjt kezdetével zárul.
A farsangi szokások a farsang végére,
farkára összpontosultak.
Az országban többfelé,
Türjén is sütöttek fánkot,
főzték a kocsonyát.
A böjt ideje alatt hamvazószerdától
húsvétvasárnapig a katolikusok
nem ettek húst és zsíros ételeket.*

Jenei Franciska
3. osztály

2022. Március

1.	Kedd	Albin, Csepke
2.	Szerda	Lujza, Axel
3.	Csütörtök	Kornélia, Frigyes
4.	Péntek	Kázmér, Adrienn
5.	Szombat	Adorján, Adrián
6.	Vasárnap	Leonóra, Inez
7.	Hétfő	Tamás, Perpétua
8.	Kedd	Zoltán, Julián
9.	Szerda	Franciska, Fanni
10.	Csütörtök	Ildikó, Emil
11.	Péntek	Szilárd, Konstantin
12.	Szombat	Gergely, Maximilián
13.	Vasárnap	Krisztián, Ajtony
14.	Hétfő	Matild, Tilla
15.	Kedd	1848-as forradalom Kristóf
16.	Szerda	Henrietta, Herbert
17.	Csütörtök	Gertrúd, Patrik
18.	Péntek	Sándor, Ede
19.	Szombat	József, Bánk
20.	Vasárnap	Klaudia, Alexandra
21.	Hétfő	Benedek, Bence
22.	Kedd	Beáta, Izolda
23.	Szerda	Emőke, Botond
24.	Csütörtök	Gábor, Karina
25.	Péntek	Irén, Írisz
26.	Szombat	Emánuel, Larissza
27.	Vasárnap	Hajnalka, Lídia
28.	Hétfő	Gedeon, Johanna
29.	Kedd	Augusztá, Bertold
30.	Szerda	Zalán, Izidor
31.	Csütörtök	Árpád, Benő

Március

*A népi megfigyelés szerint:
Sándor, József, Benedek
zsákban hozza a meleget,
mert március derekán
melegedés kezdődik.*

*József napon érkeznek a fecskék.
Benedek napján zsirt és fokhagymát
szenteltek, amelynek gyógyító erőt
tulajdonítottak.*

*Március 21-e a tavaszi
napéjegyenlőség ideje,
amikor egyforma hosszúak a
nappalok és az éjszakák.*

Ignác Szofi
3. osztály

2022. Április

1.	Péntek	Hugó, Agád
2.	Szombat	Áron, Ferenc
3.	Vasárnap	Buda, Richárd
4.	Hétfő	Izidor, Kerény
5.	Kedd	Vince, Juliána
6.	Szerda	Vilmos, Bíborka
7.	Csütörtök	Herman, Armand
8.	Péntek	Dénes, Valter
9.	Szombat	Erhard, Csoma
10.	Vasárnap	Zsolt, Ezékiel
11.	Hétfő	Leó, Szaniszló
12.	Kedd	Gyula, Sebő
13.	Szerda	Ida, Márton
14.	Csütörtök	Tibor, Bende
15.	Péntek	Nagypéntek Tas, Anasztázia
16.	Szombat	Csongor, Bernadett
17.	Vasárnap	Húsvét Rudolf, Izidóra
18.	Hétfő	Húsvét Andrea, Ilma
19.	Kedd	Emma, Malvin
20.	Szerda	Tivadar
21.	Csütörtök	Konrád
22.	Péntek	Csilla, Noémi
23.	Szombat	Béla, Hella
24.	Vasárnap	György, Bojana
25.	Hétfő	Márk, Anyos
26.	Kedd	Ervin, Ervina
27.	Szerda	Zita, Mariann
28.	Csütörtök	Valéria, Fedóra
29.	Péntek	Péter, Katerina
30.	Szombat	Katalin, Kitti

Április

*Húsvéthoz sok hagyomány
kapcsolódik.
Húsvétvasárnap
jellegzetes ételeket ettek:
húsvéti sonkát, kalácsot, tojást,
sőt még a bort is,
amit a katolikus hívők kosárban,
kendővel letakarva szentelni vittek
a templomba.*

**Ferenczi Bence
3. osztály**

2022. Május

1.	Vasárnap	<i>Munka Ünnepe</i> Fülöp, Jakab
2.	Hétfő	Zsigmond, Minerva
3.	Kedd	Tímea, Irma
4.	Szerda	Flórián, Mónika
5.	Csütörtök	Györgyi, Adrián
6.	Péntek	Ivett, Frida
7.	Szombat	Gizella, Bendegúz
8.	Vasárnap	Mihály, Stella
9.	Hétfő	Gergely
10.	Kedd	Ármin, Pálma, Jázmin
11.	Szerda	Ferenc, Fabrícius
12.	Csütörtök	Pongrác, Gyöngy
13.	Péntek	Szervác, Imola
14.	Szombat	Bonifác, Gyöngyi
15.	Vasárnap	Zsófia, Szonja
16.	Hétfő	Botond, Mózes
17.	Kedd	Paszkál, Ditmár
18.	Szerda	Erik, Alexandra
19.	Csütörtök	Ivó, Milán
20.	Péntek	Bernát, Felícia
21.	Szombat	Konstantin, Mirella
22.	Vasárnap	Júlia, Rita
23.	Hétfő	Dezső, Dés
24.	Kedd	Angéla, Petronella
25.	Szerda	Orbán, Bársonyka
26.	Csütörtök	Fülöp, Evelin
27.	Péntek	Hella
28.	Szombat	Csanád, Emil
29.	Vasárnap	Magdolna, Léna
30.	Hétfő	Janka, Zsanett
31.	Kedd	Angéla

Május

Pünkösöd neve a görög ötvenedik szóból származik, ugyanis ez az ünnep a húsvétot követő ötvenedik napon kezdődik. Pünkösöd a húsvét függvényében mozgó ünnep, május 10-e és június 13-a között. A jellegzetes pünkösdi szokások: pünkösdi királyválasztás, pünkösdi királynéjárás, májusfa állítása, utóbbi kettő még napjainkban is élő hagyomány Túrjén. A pünkösdi király hatalma egy évig tartott, közmondás őrzi: „Rövid, mint a pünkösdi királyság”. A pünkösdi király egy évig minden lakodalomba, ünnepélyre, mulatságra hivatalos volt.

Bézsényi Lionel
4. osztály

2022. Június

1.	Szerda	Tünde, Jusztin
2.	Csütörtök	Anita, Kármén
3.	Péntek	Klotild, Bercel
4.	Szombat	Bulcsú, Kerény
5.	Vasárnap	Püünkösöd Fatime, Bonifác
6.	Hétfő	Püünkösöd Norbert, Cintia
7.	Kedd	Róbert, Robertina
8.	Szerda	Medárd, Helga
9.	Csütörtök	Félix, Előd
10.	Péntek	Margit, Gréta
11.	Szombat	Barnabás, Rozalinda
12.	Vasárnap	Villő, Cinella
13.	Hétfő	Antal, Anett
14.	Kedd	Vazul, Herta
15.	Szerda	Jolán, Vid
16.	Csütörtök	Jusztin, Ajtony
17.	Péntek	Laura, Alida
18.	Szombat	Levente, Arnold
19.	Vasárnap	Gyárfás, Zorka
20.	Hétfő	Rafael, Özséb
21.	Kedd	Alajos, Leila
22.	Szerda	Paulina, Albin
23.	Csütörtök	Zoltán, Szultána
24.	Péntek	Iván, Bajnok
25.	Szombat	Vilmos, Viola
26.	Vasárnap	János, Pál
27.	Hétfő	László, Sámson
28.	Kedd	Levente, Irén
29.	Szerda	Péter, Pál
30.	Csütörtök	Pál, Bese

Június

Szent Iván a nyári napforduló ünnepe, a szertartásos tűzgyújtás egyik jeles napja. Az emberek bíztak a tűz tisztító, gonoszűző erejében.

Az ekkor gyújtott tűzről azt tartották, hogy megvéd a köd, a jégeső ellen és elősegíti a jó termést. A szertartásos tűzugrásnak egészség- és szerelemvarázsló jelentősége is volt.

Péter-Pál napján magyar nyelvterületen általában úgy tartották, hogy a búza töve ezen a napon megszakad, kezdődhet az aratás. Valamint ekkor volt a legény- és mesteravatás is.

Mi 2014-től honosítottuk meg településünkön a Szent Iván-éji túrát és tűzugrást.

Csoré Dorina Kíra
3. osztály

2022. Július

1.	Péntek	Tihamér, Annamária
2.	Szombat	Ottó, Sarolt
3.	Vasárnap	Kornél, Soma
4.	Hétfő	Ulrik, Berta
5.	Kedd	Emese, Sarolta
6.	Szerda	Csaba, Dominika
7.	Csütörtök	Apollónia, Bódog
8.	Péntek	Ellák, Eperke
9.	Szombat	Lukrécia, Vera, Veronika
10.	Vasárnap	Amália, Ulrika
11.	Hétfő	Nóra, Lili
12.	Kedd	Izabella, Dalma, Jázmin
13.	Szerda	Jenő, Indra
14.	Csütörtök	Örs, Stella
15.	Péntek	Henrik, Roland
16.	Szombat	Valter, Irma
17.	Vasárnap	Endre, Elek,
18.	Hétfő	Frigyes, Kámea
19.	Kedd	Emília, Varsány
20.	Szerda	Illés, Margaréta
21.	Csütörtök	Dániel, Daniella
22.	Péntek	Magdolna, Léna
23.	Szombat	Lenke, Laborc
24.	Vasárnap	Kinga, Kincső
25.	Hétfő	Jakab, Kristóf
26.	Kedd	Anna, Anikó
27.	Szerda	Olga, Liliána
28.	Csütörtök	Szabolcs, Szeréna
29.	Péntek	Flóra, Márta
30.	Szombat	Judit, Xénia
31.	Vasárnap	Oszkár, Ignác

Július

*Július az aratás hónapja.
A kenyérgabona betakarításának
a sikerét számos hiedelemmel és
szokással igyekeztek biztosítani,
melyekkel vallásos jellegű
szertartások is kapcsolódtak.*

*A munkát fohászokkal,
imádsággal, kalapemeléssel kezdték.*

*A legtöbb hagyomány az aratás
végéhez kapcsolódott,*

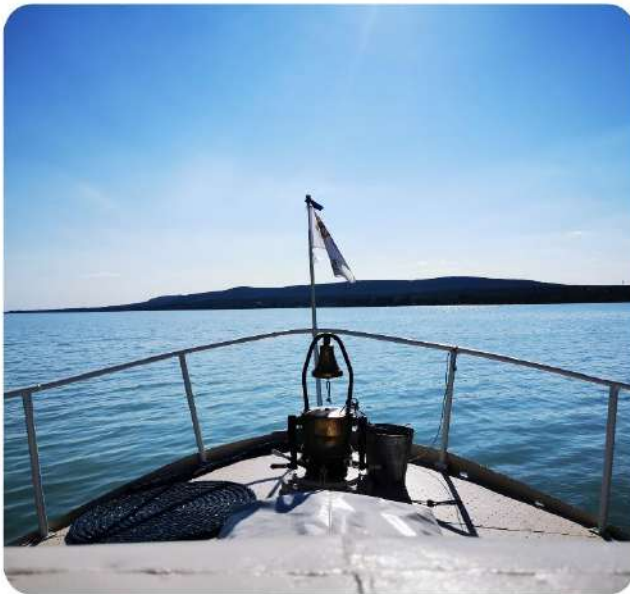
*pl: kis darabon talapon hagyták
a gabonát, hogy a következő
esztendőben is jó termés legyen.*

*Az utolsó kévéből készült az
aratókoszorú.*

Horváth Hanna

7. osztály

2022. Augusztus

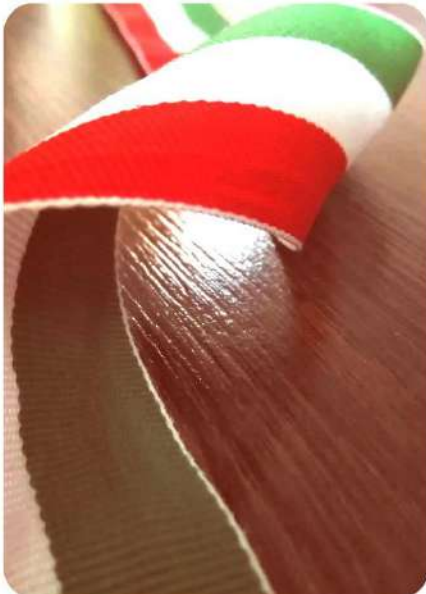
1.	Hétfő	Boglárka, Nimród
2.	Kedd	Lehel, Alfonz
3.	Szerda	Hermina, Lídia
4.	Csütörtök	Domonkos, Dominika
5.	Péntek	Krisztina, Abelina
6.	Szombat	Berta, Bettina
7.	Vasárnap	Ibolya, Cseperke
8.	Hétfő	László, Domonkos
9.	Kedd	Emőd, Román
10.	Szerda	Lőrinc, Blanka
11.	Csütörtök	Zsuzsanna, Tiborc
12.	Péntek	Klára, Dina
13.	Szombat	Ipoly, Ince
14.	Vasárnap	Marcell, Celesztina
15.	Hétfő	Mária, Alfréd
16.	Kedd	Ábrahám, Rókus
17.	Szerda	Jácint, Réka
18.	Csütörtök	Ilona, Elena
19.	Péntek	Huba, Bernát
20.	Szombat	Államalapítás ünnepe István, Vajk
21.	Vasárnap	Sámuel, Hajnalka
22.	Hétfő	Menyhért, Mirjam
23.	Kedd	Bence, Minerva
24.	Szerda	Bertalan, Detre
25.	Csütörtök	Lajos, Patrícia
26.	Péntek	Izsó, Natália
27.	Szombat	Gáspár, Gázsó
28.	Vasárnap	Ágoston, Mózes
29.	Hétfő	Beatrix, Erna
30.	Kedd	Rózsa, Félix
31.	Szerda	Erika, Bella

Augusztus

Mária Terézia 1774-ben nyilvánította országos ünneppé I. István államalapító királyunk ünnepét. Szent István jobbjának a tiszteletére első ízben 1818-ban rendeztek ünnepélyes körmenetet. Ezen a napon általában mindenütt az új búzából, őrölt lisztből sütik az új kenyeret. Néhány éve, Türrén a falu kemencéjében is elkészül az új kenyér. Azt mondják, hogy ha jó az idő Istváncor, akkor bőséges gyümölcstermésre készülhetünk!

Vajda Viktória
8. osztály

2022. Szeptember

1.	Csütörtök	Egyed, Egon
2.	Péntek	Rebeka, Dorina
3.	Szombat	Hilda, Csobán
4.	Vasárnap	Rozália, Mór
5.	Hétfő	Viktor, Lőrinc
6.	Kedd	Zakariás, Csanád
7.	Szerda	Regina, Dusán
8.	Csütörtök	Mária, Adrienn
9.	Péntek	Ádám, Pető
10.	Szombat	Hunor, Nikolett
11.	Vasárnap	Teodóra, Jácint
12.	Hétfő	Mária, Irma
13.	Kedd	Kornél, Móric
14.	Szerda	Szeréna, Roxána
15.	Csütörtök	Enikő, Melitta
16.	Péntek	Edit, Ciprián
17.	Szombat	Zsófia, Robin
18.	Vasárnap	Diána, Metód
19.	Hétfő	Vilhelmina, Dorián
20.	Kedd	Friderika, Frida
21.	Szerda	Máté, Mirella
22.	Csütörtök	Móric, Írisz
23.	Péntek	Tekla, Líviusz
24.	Szombat	Gellért, Mercédesz
25.	Vasárnap	Eufrozina, Kende
26.	Hétfő	Jusztina, Pál
27.	Kedd	Adalbert, Döme
28.	Szerda	Vencel, Bernát
29.	Csütörtök	Mihály, Mikes
30.	Péntek	Jeromos, Becse

Szeptember

A szeptemberi jeles napok közül kiemelkedik Szent Mihály napja, amit a gazdasági év fordulójaként tartottak számon az állattartók. Tavasszal a Szent György-napkor legelőre hajtott állatokat ilyenkor hajtották vissza.

A pásztorok elszámoltatásának, szegődtetésének is ez volt időpontja.

E nappal megkezdődött az ún. kifsarsang ideje, a lakodalmak őszi időszaka, ami Katalin napjáig (nov.25.) tartott.

Horváth Fruzsina

6. osztály

2022. Október

1.	Szombat	Malvin, Teréz
2.	Vasárnap	Petra, Örs
3.	Hétfő	Helga, Ilián
4.	Kedd	Ferenc, Auróra
5.	Szerda	Aurél, Galina
6.	Csütörtök	Renátó, Brúnó
7.	Péntek	Amália, Bekény
8.	Szombat	Koppány, Bettina
9.	Vasárnap	Dénes, Ábris
10.	Hétfő	Gedeon, Hajna
11.	Kedd	Brigitta, Gitta
12.	Szerda	Miksa, Szerafina
13.	Csütörtök	Kálmán, Ede
14.	Péntek	Helén, Domokos
15.	Szombat	Teréz, Tekla
16.	Vasárnap	Gál, Lehel
17.	Hétfő	Hedvig, Mályva
18.	Kedd	Lukács, Ambrus
19.	Szerda	Nándor, Lora
20.	Csütörtök	Vendel, Iringó
21.	Péntek	Orsolya, Zselyke
22.	Szombat	Előd, Korinna
23.	Vasárnap	1956-os forradalom Gyöngyi
24.	Hétfő	Salamon, Gilberta
25.	Kedd	Blanka, Bianka
26.	Szerda	Dömötör, Armand
27.	Csütörtök	Szabina, Bese
28.	Péntek	Simon, Szimonetta
29.	Szombat	Nárcisz, Zénó
30.	Vasárnap	Alfonz, Kolos
31.	Hétfő	Farkas, Cseke

Október

*Régen (a klímaváltozás előtt)
október 15-én,
Teréz napján kezdték a szüretet.
A Bánságban és Bácskában
asszonyi dologtiltó nap volt,
amikor nem moshattak és
kenyeret nem süthettek.*

Lukács Nikoletta Mária
6. osztály

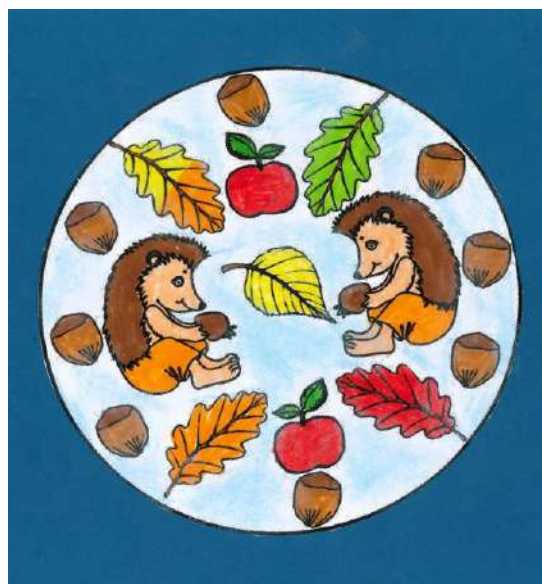

2022. November

1.	Kedd	<i>Mindenszentek</i> Marianna
2.	Szerda	Achilles, Aténa
3.	Csütörtök	Győző, Márton
4.	Péntek	Károly, Karola
5.	Szombat	Imre, Zakariás
6.	Vasárnap	Lénárd, Leonárd
7.	Hétfő	Rezső, Szulamit
8.	Kedd	Zsombor, Kolos
9.	Szerda	Tivadar, Ugocsa
10.	Csütörtök	Réka, Leó
11.	Péntek	Martin, Márton, Tódor
12.	Szombat	Jónás, Tihamér
13.	Vasárnap	Szilvia, Szaniszló
14.	Hétfő	Alíz, Vanda
15.	Kedd	Albert, Lipót
16.	Szerda	Ödön, Margit
17.	Csütörtök	Hortenzia, Gergő
18.	Péntek	Jenő, Pető
19.	Szombat	Erzsébet, Zsóka
20.	Vasárnap	Jolán, Zolta
21.	Hétfő	Olivér, Iliász
22.	Kedd	Cecília, Filemon
23.	Szerda	Kelemen, Klementina
24.	Csütörtök	Emma, Flóra
25.	Péntek	Katalin, Katinka
26.	Szombat	Virág, Konrád
27.	Vasárnap	Virgil, Virgínia
28.	Hétfő	Stefánia, Jakab
29.	Kedd	Taksony, Ilma
30.	Szerda	András, Andor

November

*Mindenszentek napján
ma is szokás a sírok megtisztítása,
feldíszítése és gyertyák gyújtása
halottaink emlékezetére.
A néphit szerint ilyenkor
hazalátogatnak a halottak,
ezért sokfelé szokás volt,
hogy számukra is megterítenek,
kenyeret, sőt, vizet tesznek
az asztalra.*

Tóth Réka
4. osztály

2022. December

1.	Csütörtök	Elza, Blanka
2.	Péntek	Melinda, Vivien
3.	Szombat	Ferenc, Olívia
4.	Vasárnap	Borbála, Barbara
5.	Hétfő	Vilma, Bacsó
6.	Kedd	Miklós, Miksa
7.	Szerda	Ambrus, Ambrózia
8.	Csütörtök	Mária, Emőke
9.	Péntek	Natália, Gina
10.	Szombat	Judit, Loretta
11.	Vasárnap	Árpád, Daniló
12.	Hétfő	Gabriella, Johanna
13.	Kedd	Luca, Otília
14.	Szerda	Szilárda, Konrád
15.	Csütörtök	Valér, Detre
16.	Péntek	Etelka, Aletta
17.	Szombat	Lázár, Olimpia
18.	Vasárnap	Augusztá, Gracián
19.	Hétfő	Viola, Dárió
20.	Kedd	Teofil, Ignác
21.	Szerda	Tamás, Izidor
22.	Csütörtök	Zénó, Nina
23.	Péntek	Viktória, Zétény
24.	Szombat	Ádám, Éva
25.	Vasárnap	Karácsony Eugénia
26.	Hétfő	Karácsony István
27.	Kedd	János, Lázár
28.	Szerda	Kamilla, Tódor
29.	Csütörtök	Tamás, Tamara
30.	Péntek	Dávid, Hunor
31.	Szombat	Szilveszter, Donáta

December

Advent a karácsonyi előkészület négyhetes időszak.

Régen a vallási előkészületeket a böjtön kívül a hajnali misék, roráték jelentették.

Az advent időszakában tilos volt a zajos mulatság, a tánc, a lakodalom.

Ezen időszak jeles napjai:

András (nov.30.), Borbála (dec.04.), Miklós (dec.06.) és Luca (dec.13.), melyekhez termékenységvarázslás, termés-, időjárás-, férj-, sőt a haláljósítás is kapcsolódott.

Az advent időszakában készültek fel a betlehemesek, a kántálók, az ostyahordók és egyéb karácsonyi játékok előadói.

Molnár Dominika
7. osztály

A Túrjei Szent László Általános iskola végzős diákjai (2021)

*Lóránt Zsolt (osztályfőnök),
Pacsi Krisztián (intézményvezető), Dézsényi Melinda (intézményvezető-helyettes),
Tanulók: Ács Szilárd, Csóré Lídia Dorottya, Lakatos Márk,
Murza Kristóf, Kovács Brigitta, Tánczos Bálint Ferenc, Molnár Petra,
Kustánczi Liliána Ramóna, Pajor Máté, Handler Gréta, Vajda Zsolt,
Horváth Alex, Király Csilla, Szigethy József, Tóth Eszter,
Kolompár Anasztázia, Cserép Krisztián, Ágh Laura Petra, Duna Csongor*

Premontrei 900 események 2021-ben

Február 10. Bíborosi mise a Szent István bazilikában

Február 10-én, Boldog Hugónak, rendünk első apátjának ünnepén került sor a magyar premontreiek idei talán legnagyobb közös liturgikus ünnepére: Budapesten a Szent István bazilikában adhattak hálát a rend elmúlt 900 évéért. A szentmise főcelebránsa Erdő Péter bíboros úr, esztergom-budapesti érsek volt, aki szentbeszédében nagyon találóan beszélt a premontreiek szerepéről a mai világban. Az ünnep tiszteletére a Magyar Posta is bélyeget bocsátott ki.

Március 25. 900 év – 900 fa, faültetés Csornán

"Prémontre vadregényes völgyét olyanná változtatták, mintha a Jóisten virágoskertje lenne" – írja Bartal Tamás nyugalmazott jászói premontrei apát úr első premontreiekről. Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a csornai közösség is igyekezett egy kicsit földi paradicsommá varázsolni a Premontrei Parkot. A Márton apát úr és Gyopáros Alpár kormánybiztos úr kezdeményezésére született „900 év – 900 fa” program keretében elültették az első majdnem száz fát, amelyek között volt platán, magas kőris, fehérper, lepényfa és nyírfa is. A 900 fa-csemetéből jutott más premontrei kötődésű településekre is, így Türrjére, Keszthelyre, Gödöllőre, Zsámbékra, Szanyba, Mórchidára, Dörbe és Jánoshidára is.

Május 28. Premontrei 900 kiállítás megnyitója a Nemzeti Múzeumban

Az alapítása 900. évfordulóját ünneplő premontrei rend sikerének egyik titka a rugalmassága – mondta Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek május 28-án a rend történetét bemutató kiállítás megnyitóján a Magyar Nemzeti Múzeumban. A tárlat elsődlegesen a Gödöllői Premontrei Apátság és Levéltár, a Csornai Premontrei Apátság és Levéltár, a Premontrei Női Kanonokrend zsámbéki rendháza, valamint több premontrei kötődésű gimnázium gyűjteményéből származó, korábban kiállításon még nem látott alkotásokon, liturgikus tárgyakon, dokumentumokon, fotókon keresztül mutatta be a rend szellemi és kulturális örökségét.

Június 6. Szent Norbert atyánk ünnepe – szoboravatás a Premontrei parkban

A délelőtti Oltáriszentség-ünnep után az Eucharisztia védelmezőjét, Szent Norbert rendalapító atyát ünnepelték az este hat órakor a Premontrei Parkban kezdődő szentmisében. A szentmise különlegessége volt, hogy ennek keretében leplezte le és áldotta meg Márton apát úr Szent Norbert bronzszobrát, amely a premontrei rend alapításának 900. évfordulójára készült. A szobor talapzatát süttöi mesteremberek készítették, a szobor pedig Oláh Katalin zsámbéki szobrászművésznő alkotása. A homíliában István atya Szent Norbert atyánk példáját állította elénk, mint az igaz hit védelmezőjét. A szentmise után jóhangulatú pogácsázásra és koccintásra került sor Szent Norbert újonnan felavatott szobrának árnyékában.

Július 22. Rákász Gergely koncertje a Premontrei parkban

Nagyszerű előadás! Nagyszerű közönség! Nagyszerű szervezés!
Ezekkel a szavakkal lehet a legjobban körülírni azt az élményt, amit Rákász Gergely művészi előadásának köszönhetnek a koncertre érkezők. A pályázati pénzen megszervezett kulturális esemény rengeteg embert vonzott a Premontrei Parkba, ahol az egyes darabok meghallgatása mellett a művek értelmezésébe és a szerzők élettörténetébe is betekintést nyerhettek. Különösen szép összekapcsolás volt a múlt és jelen között, amikor a rászorulónak adománygyűjtést szervező Beethoven-t állította a közönség elé a művész úr példaként. Ezzel felhívta a figyelmet, hogy bár előre nem lett kihirdetve, de a koncerttel kapcsolatban a premontrei atyák gyűjtést szerveztek egy csontvelő-transzplantációra váró kétéves gyermek és családja megsegítésére.

Szeptember 29. Szent Mihály ünnepe

Szent Mihály főangyal ünnepén, szeptember 29-én, a Csornai Premontrei Apátság védőszentjének napján adtak hálát a csornai premontrei szerzetesek és meghívott vendégeik a rendalapítás óta eltelt 900 év kegyelmeiért. A szentmise főcelebránsa dr. Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt, a szentbeszédet pedig dr. Udvardy György veszprémi érsek úr mondta. A szentmise után az ünnepség az apátság új épületszárnyának, az épülő Szent Norbert Idősek Otthonának bokrétaünnepségével folytatódott. A koszorút, amely az épülő ház legmagasabb pontján található keresztre került fel, a szentmisén is jelen lévő Michael August Blume SVD, apostoli nuncius érsek úr áldotta meg, majd Fazakas Márton csornai premontrei apát helyezte fel az épület tetejére, egy emelődaru segítségével.

2021. október 22. Gálakoncert a MÜPÁ-ban

A rend 900 éves jubileumi rendezvénysorozata egy gálakoncerttel zárult, mely a MÜPA Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben került megrendezésre. A koncerten együtt ünnepeltek a magyarországi premontrei közösségekkel a rend generális apátja, a premontrei fenntartású intézmények és a premontrei kötődésű települések képviselői, számos szerzetesrendi előjáró és egyházi vezető, a premontrei és további szkólák tagjai és ismerősei, valamint a premontrei rend történetét és művelődéstörténetét kutató szaktekintélyek.

Források:

Csornai Premontrei Apátság Facebook-oldala
Gödöllői Premontrei Apátság Facebook-oldala
Magyarkurir.hu

Lejegyezte: Horváth János atya

A türjei szertartáskönyv veretei

2018-ban, az egykor konyhaként használt helyiség kutatásakor találtuk meg a kutatás első jelentős leletegyüttesét, melyet egykor a „kéretlen látogatók” elől rejtettek el. A jól megmunkált, préselt bronzlemezből készült tárgyak jó állapotban kerültek elő az üszkös romok alól. A munkások ásójának köszönhetően egy nagyméretű könyv vereteit találtuk meg.

1. kép: A leégett konyha, a veretek megtalálási helye

2. kép: Az első előkerült sarokveret

A veretek a könyv bőrkötését védték középen és a kötet négy sarkán, ugyanis a könyveket a középkorban nem állítva tárolták, ahogy manapság szokás, hanem még egymásra fektették őket. A vereteken látható csúszógombnak nevezett kerek púp segítségével a különböző köteteket tartották távolabb egymástól, megóvták őket a sérülésektől.

A veretek nagy része a mai Németország területéről származott. Nürnberg városa a középkorban az ötvösség központja volt, a 14. századtól kapcsolódtak be a réz- és a bronzművesek a veretek készítésébe, a 15. század végére vált tömegessé készítésük. Európa minden tájára elkerültek a bajor városban készített termékek. A 17. században azonban egyre ritkábban és csak díszként egyházi munkákon voltak láthatóak, a 18. századra a veretek használata teljesen megszűnt.

3. kép: A veretek az „eredeti” helyükön

Hunyadi Mátyás uralkodása alatt érkeztek nagy számban Magyarországra könyvveretek, ekkoriban már az egyszerűbb falusi plébániatemplomokban is több könyvet használtak, ezért nem számít ritka leletnek török kort kutató régészeti feltárásokon.

Az eddigi kutatások eredményeképp, ebből a lelettípusból a legtöbb az egri várból, Somogy és Baranya megyéből, valamint Zala megyéből került elő. Gyakran templom és kolostor feltárásokon bukkan elő, de előfordult már várak kutatásánál is.

Szerencsére nem csak a régészek áshatnak ki leletként ilyen tárgyakat, hanem eredeteiben is maradtak ránk veretekkel ellátott kötetek pl. az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárban, a kalocsai Főszékesegyházi Könyvtárban, valamint az Országos Széchényi Könyvtárban.

Az úgynevezett sarokveretek jellegzetes deltoid formájúak, préselt bronzlemezről készültek, rendkívül részletgazdag, a korstílusnak megfelelő díszítéssel rendelkeztek. Középen helyezkedett el a négyzetes alakú középveret, melyen nagyon ritkán felirat is szerepelhetett. A könyvet bőrszíjra rögzített kettős csattal zárták össze.

A Túrjén előkerült leletegyüttes értékét emeli, hogy egy komplett készlet került elő a monostor egykori konyhájának padlóján heverő omladékból. Szétszóródva 8 db sarokveretet, 2 db középveretet és a csatok darabjait találtuk meg. Az elhamvadt könyv előlapján és a hátlapján egyaránt 4-4 db sarokveret, illetve 1-1 db középveret kapott helyett. A sarokveretek szélei áttörtek, „recések” belül növényi indákkal díszítettek. A középvereten virágminta és a „Mea(?) Maria = Máriám” gótikus betűs felirat olvasható. A csatokat a középverethez hasonló virágmintával ékesítették.

4. kép: Az egyik sarokveret

5. kép Az egyik feliratos középveret

A tárgyegyüttes 1470 és 1500 között készülhetett Nürnbergben, és egykor egy 40 x 50 cm-es nagyságú szertartáskönyvet borított. A szertartáskönyv (szerkönyv) a mise kivételével valamennyi szertartás végzésére vonatkozó utasításokat és a velük kapcsolatos szövegeket és énekeket tartalmazta.

6. kép A szertartáskönyv csatjai

Az előkerülés körülményeiből arra lehet következtetni, hogy vagy a konyha tetőzetébe rejtették, vagy a helyiség más pontosan nem rekonstruálható részéről zuhanhattak a lángoló épület padlójára a szerkönyv darabjai. A közeléből, egy vastárggyal erősen összekorrodálódott bronzlánc is előkerült, mely valószínűleg a füstölővel azonosítható.

A pusztulás időpontjáról sajnos semmi biztosat nem tudunk, talán a Hagymásy-család támadásai okozhatták a könyv és füstölő pusztulását, mindenesetre valószínű, hogy a tárgyak már a romok alatt heverték a 16. század közepén. Hosszú évszázadokon keresztül a földben voltak, nem csodálhatta meg őket senki, azonban 2018 októberében újra napvilágra kerültek, és a restaurátor keze nyomán újra régi fényükben pompáznak.

2022 tavaszán nyílik meg a látogatók előtt a Mindszentyneum, ahol a középkori Zala megye szerzetesrendjeit bemutató kiállítási egységben, mindenki számára megtekinthetőek lesznek a könyvveretek!

Lejegyezte: Orha Zoltán

Féltékenység

*Tudta-e, hogy Mécs László Corvin-koszorús magyar premontrei szerzetes, költőt 1945 után elhallgattatták, mert rendszerellenesnek tartották. 1943-tól 1971-ig idehaza nem jelenhetett meg versköteté. 1949 novemberében a hányattatásai miatt ideiglenes tartózkodásra Türré költözött. Ebben az időszakban írta a **Féltékenység** című versét:*

Nem volt terólad semmi hír
A Mindenségben. S egyszer én
Az ős-szegénység: a Nihil
Kohójából kihoztalak
Teremtő álmok szekerén.
- Úgymond az Úr.

Akartam légy az ég-bura
alatti szépség, szeretet,
jóság korlátlan hős ura.
Én adtam angyal-arcodat,
izmod, fény-szomjas szemedet. Úgymond az Úr.

És szívedet: az elveszett
paradicsomból itt maradt
utolsó zengő madarat
s engem, boldogság-mágnesed
kereső iránytű-eszed.
- Úgymond az Úr

S mivel asszonytól született
ember csúnyul míg csak meleg:
a golgotáról szüretelt,
örökéletre ifjító
borral széppé szerettelek.
- Úgymond az Úr.

Enyém vagy és a hivatal,
a tudomány, a szerelem,
a művészet, a diadal
csak részt kaphat belőled! – Én
e részt is visszaperelem!

- Úgymond az Úr.
S ha más lesz mágnes-búvköröd,
a pokol rögtön rádröhög,
beszennyez legszebb örököd:
virág, csók, lepke himpora;
s csömör lett vágyaid bora.
- Úgymond az Úr.

A Mindenség halott tükör:
Nap, csillag, Hold csak tündököl,
– mézeskalács – szíved meleg
tükröm, dicsőségem, melyet
át nem testálok senkire
soha, soha!! – Úgymond az Úr.

Türje, 1950. február 18.

Mécs László

Lejegyezte: Nagyné Szabó Éva

Bogdán Riana Angéla
7. osztály

Egy kis történelem, avagy a premontreiek Türijén

A festői szépségű zalai dombok mosolygósan ölelik körbe a türijei premontrei templomot. De elgondolkoztunk-e azon, hogy honnan, miért érkezett ide a rend? Milyen indíttatásból épült itt ez a csodaszép templom? Forgassuk vissza egy kicsit az idő kerekét!

A Kárpát-medencében a 10. században a magyarok számára a kereszténység felvétele, a keresztény királyság megalapítása volt az egyetlen lehetőség arra, hogy a népvándorlások, valamint a nyugat-európai erős államalakulatok ellenére önállóak maradjanak, és elkerüljék a más népekbe való beolvadást. Ennek érdekében már Géza fejedelem megtette az első lépéseket, de a keresztény egyház megszervezése utódjára, I. Istvánra várt, aki királlyá koronáztatta magát.

Ő hozta létre az első püspökségeket, érsekségeket. Ő rendelte el, hogy minden tíz falu építsen templomot, hogy a vasárnapokat és az egyházi ünnepeket megtartsák. Törvényben rendelkezett az egyházi tized beszedéséről, az egyház megerősítése céljából földbirtokokat adományozott a püspökségeknek és a monostoroknak. Munkáját külföldről érkezett világi papok, szerzetesek, lovagok segítették.

Elmondhatjuk, hogy Magyarországon a szerzetesek, szerzetesrendek működése megelőzte az egyházi szervezet kialakulását, gondoljunk csak Géza fejedelem idejében a Szt. Márton hegyén megtelepedő bencésekre (ma: Pannonhalma)!

Középkori szokás szerint az uralkodók példáját követve gyakran világi és egyházi személyek is alapítottak monostorokat.

A történelmi Zala megyében az Árpád-korban (1000-1301) létrehozott monostorok közül a legtöbb az úgynevezett nemzetségi monostor volt, ami azt jelentette, hogy az alapítást nem a király, és nem is a papság kezdeményezte, hanem a világi társadalom valamely vagyonosabb tagja (nemzetsége). Általában az adott nemzetségnek az általa alapított monostor lett a temetkezési helye. A monostorokban élő szerzetesek a nemzetség elhunyt tagjaiért imádkoztak, szentmisét szolgáltattak.

A monostorok alapításához kellett az adott megye püspökének az engedélye. Ezen kívül fontos volt, hogy az alapító nemzetség a megfelelő anyagi háttér biztosításával gondoskodjék az általa létrehozott monostor fenntartásáról, és az ott élő szerzetesekről. Eleinte még a papot is kinevezhette az alapító. Aztán a 12. század vége felé a pápák változtattak ezen, kegyuraságok jöttek létre. A kegyúrnak már csak tiszteletbeli jogok jártak pl.: megkülönböztetett helyet kapott a templomban, a templomba temetkezhetett, részesült a monostornak járó tizedekből. De már nem volt apátkinevezési joga, csak javaslatot tehetett a püspöknek, amit az vagy elfogadott, vagy nem.

A premontrei rend magyarországi megtelepedését többen azzal magyarázzák, hogy a rendalapító, Szent Norbert rokonságban állt I. Géza, I. Béla és Szent László királyainkkal.

A premontreiek az első magyarországi prépostságukat 1130-ban Váradhegyfokon alapították. Ezt követően főleg a Dunántúlon, és Magyarország északi részén, valamint Buda környékén telepedtek meg: Hatvan, Jászó, Zsámbék Ócsa stb.

A hazai premontrei monostorok több mint felét a tatárjárás előtt létesítették, így azok a tatárjárás idején többnyire megsemmisültek, sajnos a kolostorokkal együtt az alapítólevelek nagy része is elpusztult. Szerencsére a Catalogus Ninivensis tartalmaz információkat az 1234-ig alapított monostorokról.

Zala megyében az Árpád-korban létesült a türjei premontrei prépostság, ami Csorna filiájaként a veszprémi egyházmegyéhez tartozott. Mind a monostor, mind a település az alapító Túrje nemzetségtől kapta a nevét. Thyrlé Lambert a premontrei prépostságot Boldogságos Szűz Mária tiszteletére ajánlotta. Később, Dénes bán birtokokkal gyarapította a prépostság vagyonát. A rendház alapításának pontos idejét homály fedi, de az biztos, hogy a türjei monostor 1234 előtt keletkezett. A türjei rendház megalakulásakor a kolostor első lakói Csornáról jöttek.

A nemzetségi monostorok hátrányosabb helyzetben voltak, mint a királyi alapításúak, mert gyakran dúltak viszályok, birtokpercek a prépostság és kegyurai között. Túrjén is így történt.

A lelkipásztori tevékenység mellett, fontos volt a jól szervezett gazdasági élet, hiszen a megélhetést, a szerzetesek anyagi szükségleteit ez biztosította. A kolostornak adott különböző birtokadományokat jobbágyok, cselédek művelték.

Gondoljunk csak a türjei hegyre, ahol szőlőművelés folyt, vagy az állattenyésztés helyszínére, a Belső majorra, ahol a 10 holdas major cselédlakásai és birkaaklai voltak, s természetesen a gazdaságból a lovak sem hiányozhattak, hiszen nagyapám mesélte, hogy az apjával lovaskocsin szállították a bort Csornára.

A türjei konvent hiteleshelyi tevékenységet is folytatott. 1351-ben ezt a munkáját más, kisebb konventekével együtt Nagy Lajos király megszüntette. Működése alatt jogi ügyleteket intéztek, okleveleket adtak ki, levéltárukban megőriztek hivatalos iratokat, ha kellett hatósági közegekkel is együttműködtek pl: perek alkalmával a konvent valamely tagjai hivatalos küldötként szerepeltek.

A türjei prépostság 13. században épült román stílusú templomában, mivel az a premontrei rend monostoregyháza volt, évszázadokon át a szerzetesek látták

el a lelkipásztori teendőket. A templom egyik érdekessége egy középkori falrészlet, ami a Szent László-legenda ritka variánsa.

A török időkben az apátságot várrá alakították, a szerzetesek elmenekültek. (A vár falmaradványai a régi „Kocsma köznél” ma is állnak.)

A hajdani templom É-i oldalán álló kolostort, ami szintén a 16. században megsemmisült, kirabolták, felgyújtották. A prépostság 1703-ban került vissza a premontreiek kezére, a megrongálódott templomot restaurálták. Új kolostort is építettek, ezt már a templomtól délre. Amikor 1802-ben I. Ferenc császár visszaállította az immár önállósított csornai prépostságot, a türjei és a jánoshidai megszűnt prépostságokat is hozzácsatolta.

A nagyszüleink, szüleink elbeszéléseiből gyakran hallottunk Türjén tevékenykedő premontreiekről, Klempa Sándorról, aki ministránsaitól elvárta a latin liturgia ismeretét, de titokban elmesélték az idősebbek (Badics Antalné Guitprecht Margit néni) azt is, hogy a falusiak hogyan bújtatták az üldözött Mihályi Gilbertet.

Az egyházi iskolák államosítása 1948-ban következett be, hamarosan, 1950-ben internálták a csornai kanonokokat, és a prépostságot is megszüntették. A premontreiek csak 1989-ben térhettek vissza Csornára.

Állhatatos, kitartó, kemény munkával újraélesztették, továbbfejlesztették a közösségüket, melynek élén jelenleg Fazakas Zoltán Márton apát úr áll, aki nemcsak Csornáért, de Türjéért is sokat tesz.

A premontreiek immár 900 éve köztünk vannak! A 900 év munkáját, eredményességét mutatta be a Magyar Nemzeti Múzeum 2021. május 28-tól szeptember 22-éig nyitva tartó kiállítása, melyet Egyházközségünk is meglátogatott. A tárlat áttekintést nyújtott a rend lelkiségéről, múltjáról és jelenéről. Bemutatta a premontreiek magyarországi tárgyi örökségét. Megcsodálhattuk a 2020 februárjában Türjén egy templomi sírban talált papi ruhát, stólat, s jó érzéssel gondoltunk arra, hogy a restaurálás költségeihez a képviselőtestületünk, jegyzőnk és polgármesterünk is hozzájárult, mert adni jó!

Lejegyezte: Nagyné Szabó Éva

Nosztalgia...

Nosztalgiazva, örömmel nézegetem a megújult kultúrházunkra ismét felkerült régi, de felújított „Filmszínház” világítást.

Mennyi szép emlék tör fel belőlem! Gondolom, hogy mások is így vannak ezzel. Ki felejtethné el azt a (az én fiatal koromban) heti 3 napot, amikor a kultúrház falai közt mozi működött és jobbnál jobb filmeket vetítettek? A keddi, csütörtöki és a vasárnapi 14 órai és 16 órai előadásokat.

De azt bizonyára csak kevesen tudják, hogy a mozi megnyitásra Tűrjén a Historia Domus szerint 1941. március 30-án került sor, bár akkor még a falu egyik vendéglője adott helyet a filmvetítéseknek.

„Császár Lajos igazgató-tanító és a türjei intelligenciából kikerülő társai indítványára megállapodtak abban, hogy közös felelősséggel, esetleg majd később nyereséggel, moziengedélyt kérnek Tűrje község számára. Az engedélyt Pégán József géplakatos nevére kérték, akit már előzőleg Budapesten kiképeztek mozigépésszé. Az engedélyt meg is kapták, a gép megérkezett, és a mozit a mai napon – a községi vendéglő kibérelt nagytermében – egyelőre vasárnapi 2 előadással meg is nyitották.”

Tűrjén a kultúrházat, melyben már könyvtár is működött egyes feljegyzés szerint 1959-ben, egy másik szerint 1960-ban adták át. Egy biztos, hogy 1960. október 16-án itt került megrendezésre a falu első divatbemutatója. De volt itt hímző szakkör, színjátszókör, 42 tagból álló vegyeskar...

A moziról pedig még az lehet tudni, hogy 1967-ben Nagy Tibor üzemeltette, és ebben az évben 194-szer fűztek filmet a gépbe. A jegyek ára ugyan kissé drágult 3,36 forintról 4,51 forint lett, de az érdeklődést ez nem vetette vissza!

Lejegyezte: Nagyné Szabó Éva

Amit érdemes tudni a 2021-es évünkről

A vírushelyzet okozta nehézségek ellenére a 2021-es évben is **tovább gyarapodott a falu**. Már a **Covid vírus** 4. fázisában járunk, ami természetesen a községünkre, a hivatalra, a konyhánkra, a szociális hálózatra, az óvodánkra és az iskolára is **nagyobb terheket** ró, hiszen **több feladat** hárul rájuk.

Az óvatosság miatt, a közösségi programjaink száma megcsappant, de mégis **sikerült tartalmas rendezvényeket szerveznünk**, s találtunk alkalmat a kikapcsolódásra. Örömünkre szolgál, hogy egyre látogatottabb a **Szent Iván-éji túránk**. Meghitt volt a szabadtéri színpadon **augusztus 20-án Dávid atya által celebrált szentmise**, melyet az általunk - Gál Attila pék segítségével - a falu kemencéjében megsütött, majd megszentelt kenyér megkóstolása követett.

Az esti vihar ellenére a falunapunk a **„Hazaváró nyári fesztivál”** is elérte a célját, hiszen sokan látogattak ki a programjainkra, és az elszármazottak közül többen is hazatértek. **Jó hangulatban zajlott a szüreti mulatságunk**, igazi „Türjei Vigadalom” lett. A koncertek mellett kiváló ételeket és italokat is kóstolhattunk.

A rendezvényeket pályázatok segítségével valósítottuk meg. Lebonyolításuk során akár a Szent Iván - éji túrán, akár a szüreti felvonuláson, vagy a falunapon **sok feladat hárult a polgárórségünkre**. Ezen kívül a mindennapokban is bármikor számíthattunk rájuk. Ezért is volt fontos, hogy megfelelő gépjárművel rendelkezzenek, s a terepen is fel tudják venni a versenyt a törvénysértőkkel szemben. Különösen nagy öröm számunkra, hogy a Magyar

Falu Program 5 millió Ft-ot biztosított **új polgárőrautó vásárlásra**. A **6,9 millió Ft-os Suzuki Vitara Hybrid** beszerzése megtörtént. Az önerő nagy részét a polgárőrség az évek során takarította meg, ezen kívül eladták a régi autót és az önkormányzat is 500.000 Ft támogatást nyújtott a vásárláshoz.

A község egyik legnagyobb, szégyenletes problémájaként jelentkezett, hogy úton-útfélen rengeteg illegális hulladékot raktak le. **A megoldást az „IFKA” Tisztítsuk meg az országot! projekt nyertes pályázata adta.** A későbbi hulladéklerakás megelőzésére több **új kamerát** helyeztünk fel. Mindez kevés, ezért kérem a lakosságot, ne csak a szemétszedésben szorgoskodjunk, hanem a **megelőzésre is fordítsunk nagyobb figyelmet!** Közel 300 köbméter szemetet gyűjtöttünk össze. Nagyon köszönöm azoknak az önzetlen, szorgos embereknek, akik több hétvégjüket is az illegális hulladék összegyűjtésére szánták!

Problémát okoz még a **szelektív hulladékgyűjtők nem rendeltetésszerű használata**. A jövőben erre is ügyeljünk jobban, hiszen ezt is kamerák figyelik. Sajnos sok év működés után megszűnteti a **kábeltévét** a szolgáltató, mivel nem volt fenntartható a körülbelül 15 százalékos kihasználtsága miatt. Az évek alatt elkészített felvételek értéke nagy jelentőséggel bír, hiszen ezek a falu múltjáról, életéről tanúskodnak, így **méltán kerültek az Értéktárba**, Túrje értékei közé.

Büszkék lehetünk **„Az Év Zalai Idősbarát Önkormányzata”** címre, melyet az idősek napi rendezvényünkön vehettünk át a Zala Megyei Idősügyi Tanács elnökétől Pácsonyi Imre úrtól. A cím mellé **100.000 Ft** pénzügyi

támogatás is társult, melyet megduplázva a 2022-es évben a nyugdíjas csoportjaink támogatására fordítunk.

A **közmunkaprogramunk** 2021-ben is folytatódott, ezáltal 35 ember megélhetését segítjük. Tovább működött a **mezőgazdasági** közmunkaprogram, melynek köszönhetjük szép parkjainkat, az eladásra kínált és a konyhánkon felhasznált terményeinket. Ezeket a termékeket bemutathattuk Lentiben a **Térségi Közfoglalkoztatási Kiállításon**. A közmunkában tartott juhállomány számát növeltük, és az állatoknak juhakolt építettünk. Több mint 40 bárány született, amiket értékesítettünk, így a **juhászatból 1,5 millió Ft jövedelem** keletkezett. A **napelem park tisztán tartásáért**, amit a legeltetéssel oldottunk meg, szintén bevételre számíthat az önkormányzat.

Türje Község **Önkormányzata** továbbra is **biztosítja azokat a kedvezményeket**, támogatásokat, melyeket az előző években meghatározott. Az **egyetemek, főiskolák hallgatói** 8.000 Ft ösztöndíjat kapnak, köszöntjük és támogatjuk az **újszülötteket**, kedvezményes **étkeztetést** biztosítunk az időseknek és a gyerekeknek egyaránt. Támogatjuk a **fiatal letelepedni szándékozókat**. Szociális társulásunkban 4 dolgozónk gondozza térítésmentesen az **időseket**. Támogatjuk a kisebb jövedelemmel rendelkezők **gyógyszervásárlását**, a **gyerekek nem kötelező oltásának** oltási költségeihez is 80 %-ban hozzájárulunk. A Covid kórházi és helyi oltópontokra **beszállítottuk** a rászorulókat. Mindent megteszünk, hogy működjön a **gyógyszertár**, legutóbb **új konvektorokat**

szereltünk fel. A szociálisan rászorulóknak **lakásfenntartási támogatást** biztosítunk, és évente részt veszünk a **szociális tűzifa** programban.

Türjén többszörösen látható a Magyar Falu Program jelentősége. Az elmúlt évek beruházásait a járvány miatt csak most tudtuk megünnepelni. Az előző években uniós pályázatokból **felújítottuk a polgármesteri hivatalt, a konyhát, az óvodát, bölcsődét,** s most kormányzati támogatásokból **újabb utakat** építettünk. Ismét van heti 2 alkalommal **fogorvosi rendelés.** A már 2020-ban felújított fogorvosi rendelő és a **védőnői szolgálat** épületének átadására 2021 augusztusában került sor. A kívül-belül energetikailag is teljesen megújult épület környezetét és **udvarát** 2021-ben sikerült **szébbé varázsolni.** A **befüvesített** udvaron Szabó Lajos fafaragó ötletes alkotása, **egy gólya** található. Ugyanezen a napon adtuk át a szintén 2020-ban megújult **Árpád utcát és a Rákóczi utcát,** melyet 2021-ben az ugyancsak a Magyar Falu pályázat segítségével **nyert 21 millió Ft-os Urak útja** felújítása követett.

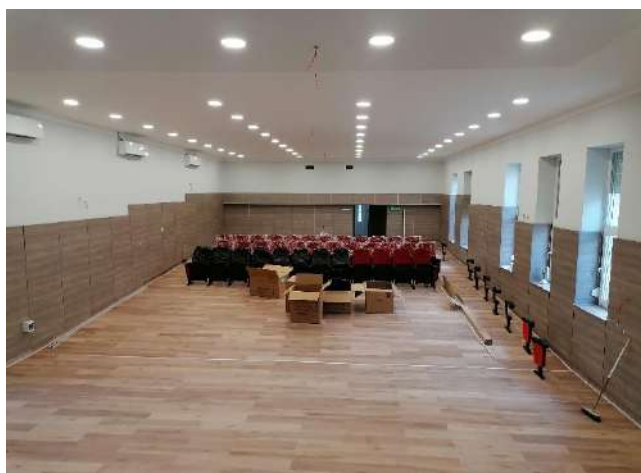
Tavasszal megkezdődhet a hajdani szennyvízrendszer kiépítésekor elmaradt **szennyvízbekötések kivitelezése,** ami több község együttműködésével valósul meg.

A térség falvainak **óvodásai és iskolásai** többnyire a mi intézményeinket veszik igénybe, ezért a **beszállításukról** mi gondoskodunk. Az ezt a feladatot ellátó autóbusz napjainkra elhasználódott, korrodálódott, így új busz beszerzésére volt szükség. Kérelmünkre a Miniszterelnöki Hivatal a Bethlen Gábor Alapítványon keresztül sietett a segítségünkre. Így **minimális önerővel 23 millió Ft-ból sikerült egy 25 személyes korszerű, új Iveco típusú buszt vásárolni.**

Az **újjáépített művelődési házat** a csoportok újra birtokukba vehették, igaz, az utójavítási munkák még zajlanak. A hivatalos átadás a vírushelyzet miatt várat magára. Itt egy **komplex felújítás** valósult meg, melyhez **sok önerő és sok társadalmi munka is párosult.** Szerencsések vagyunk, hogy ez így egy ütemben

zajlott. Mindez köszönhető a kormány által nyújtott több nyertes pályázatnak, hiszen így egy korszerű, tágas, a kor igényeit kielégítő szép épületet használhatunk.

A Leader pályázat: 4 millió Ft volt, amihez 4 millió Ft önerőt tettünk, a Területi Operatív Pályázat 90 millió Ft, a Magyar Falvak Program 32 millió Ft, és ezt még egy 2021-es pályázat kiegészítette 4,4 millió Ft értékben, ami a művelődési szervező foglalkoztatását, a színpad függönyeinek cseréjét, valamint a informatikai eszközök vásárlását tette lehetővé. A megújult kultúrház külső környezetének szépítése a jövő feladata. Mindezek mellett **folyik a templomi és az iskolai nagy beruházás is.**

2021-ben a Magyar Falu Programban, **újabb út-felújításokra** nyertünk pályázatot **40 millió Ft értékben**, melyeknek a megvalósítása 2022-es év tavaszán várható. Megújul a **Kunc Adolf utca, az Alkotmány utca, a Patak utca, a Szent Norbert utca** és tovább folytatódik az **Urak útja** felújítása.

A Belügyminisztérium által kiírt önkormányzati fejlesztések **külterületi utak pályázon 15 millió Ft-t nyertünk, melyhez 2,7 millió Ft önrészt teszünk hozzá**, így valósulhat meg az **Ady utca az Arany János utca és az Ipari park bevezető szakaszának az aszfaltozása.**

Vidékfejlesztési pályázatot nyújtottunk be a **Türjét Tekenyével összekötő útszakasz teljes felújítására**. Pályáztunk a **tekenyei útról a hegykapu fele vezető zártkerti út aszfaltozására és őshonos fák telepítésére**. Állami finanszírozással beindítottuk a **tanyagondnoki szolgálatot**, melyhez a MFP-ban **13,5 millió Ft-ot nyertünk**. Így **Opel Zafira 2000-es falubuszt** vásárolhattunk 2021 augusztusában.

Köszönöm mindenkinek a segítő közreműködését! Bízom benne, hogy a jövőben is sok segítséget kapok Önöktől. Mert: **Türje a mi falunk - Tegyük érte!**

*Nagy Ferenc László
polgármester*

Pácsi Gergő Ábel
3. osztály

Önkormányzati munka 2021

A 2021-es éven végighúzódott a januárban újonnan kihirdetett vészhelyzet, mely így – akárcsak az élet többi területén - meghatározta az önkormányzati munkakörülményeket. Képviselő-testületi üléseket csak 2021. június 15. napjától tarthatott, ezen időszakig, akárcsak az előző évben a polgármesternek kellett meghoznia a működéshez szükséges döntéseket, melyekre a képviselők egyetértésével került sor.

Az együttműködés - továbbra is - rendkívül jó az önkormányzat és intézményei, illetve a szolgáltatók között (a teljesség igénye nélkül: óvoda, konyha, szociális társulás, védőnő, közművelődési szakember, tanyagondnok, mezőőr, társ önkormányzatok – szociális társulás, óvoda fenntartó társulás, közös hivatal fenntartó önkormányzatok), illetve az egyházi képviselőkkel, szülői munkaközösségekkel, a civil szervezetekkel, a kisebbségi önkormányzattal is.

Mint azt a mindennapokban is tapasztalhatjuk, ha az együtt dolgozó emberek segítik és támogatják egymást, a munkájuk is sikeresebb és látványosabb lesz. Ennek bemutatására hivatali és önkormányzati munkából néhány eredményt, és folyamatban lévő projektet szeretnék bemutatni a 2021-es évből, melyek remélhetőleg a lakosság életének jobbításában is nagy szerepet vállalnak:

- Fejlesztések területén: számos új pályázat került benyújtásra, illetve megvalósításra a településfejlesztés érdekében (a teljesség igénye nélkül: belterületi és külterületi utakra, kultúrpontra kialakítására, temető fejlesztésre, illegális hulladéklerakók megszüntetésére, tanyagondnoki busz beszerzésére, rendezvények megtartására).
- Szociális területen: új típusú települési támogatás került bevezetésre, a gyermekek nem kötelező védőoltásainak támogatására, ismét pályáztunk szociális tűzifára, csatlakoztunk a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázathoz.
- Gyermekek támogatása területén: megemelt összegben tanévkezdési támogatást nyújtott az önkormányzat a nappali tagozatos iskolásoknak, óvodásoknak, folytatódik az ifjú polgárrá avatás hagyománya, mely pénzügyi támogatással is jár.
- Az idei előmunkálatok után, várhatóan a közeljövőben megvalósításra kerülő projektek:
 - 2021. decemberében elkezdődik a közvilágítás korszerűsítése – energiatakarékos led-es fényforrásokkal.
 - 2022-ben elkezdődik az eddig kiépítésre nem került szakaszokon a szennyvízhálózat kivitelezése.
 - 2022-ben körforgalom kerül kialakításra az Óhíd-Szalapa-Jánosháza-Türje kereszteződésben.
- A költségvetési lehetőségekhez mérten újra nyújtott az önkormányzat lakásvásárlási támogatást 3 család részére.

- Felújításra került a községben üzemelő kamerarendszer, melynek további bővítése folyamatban van.
- Sikeresen lebonyolításra került számos rendezvény (pedagógus nap, Szent Iván éji barangolás, falunap, szüreti vigadalom, idősök napja).
- Átalakításra került az óvoda-iskola-konyha fűtési rendszere, ezáltal jelentős összegű energia- és költségmegtakarítást érünk el az elkövetkező években.

Amennyiben kérdés, kérés merül fel, melyben az önkormányzat/hivatal tud segíteni, forduljanak hozzánk bizalommal a jövőben is, amennyiben lehetőségünk van, igyekszünk a lehető legrövidebb idő alatt megoldani a felmerülő problémákat.

Türje Közös Önkormányzati Hivatal elérhetősége:

- telefon: 06-83/556-150;
- e-mail: turje@turje.hu

Anyakönyvvezető, szociális ügyek, lakcím ügyek:

- telefon: 06-83/556-158

Adóügyek:

- telefon: 06-83/556-157

Pénztár, szociális szolgáltatások (házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés):

- telefon: 06-83/556-156

Pénzügy:

- telefon: 06-83/356-042

*Fáner Zsófia
jegyző*

**Csóré Dorina Kíra
3. osztály**

„Tisztítsuk meg az országot” – Projekt

Az önkormányzat sikeresen pályázott a címben szereplő országos projekt keretében az illegális hulladéklerakók megszüntetésére.

Sajnos, mint ahogy azt nap mint nap tapasztalhattuk a község közigazgatási területén, számos olyan hely volt, amely elszomorította az arra járókat. A szép környezetet elcsúfították irtatlan szemétkupacok, sokszor veszélyes hulladékkal tűzdelve.

Felhívást tettünk közzé, hogy ezeket a szegyenfoltokat távolítsuk el környezetünkől. Bár voltak félelmeink, vajon lesz-e elég ember, hogy ekkora mennyiségű hulladékot összegyűjtsünk, és elszállíttassunk.

A felhívásunkra azonban a vártnál jóval többen ajánlották fel segítségüket!

Nagy örömmre szolgált és reménnyel tölt el, hogy a faluban számos olyan ember él, a kicsi gyermekektől kezdve az idős korosztályig, akik felelősséget éreznek a környezetük iránt, és örömmel vették a felkérést, a közösségi munkára.

Két alkalommal, 2021. május 1-jén, és május 8-án került sor az embert próbáló feladat elvégzésére.

Aki látta, és részt vett benne, annak nem kell bemutatni azt az irtatlan mennyiségű szemét-hegyet, amit sikerült összegyűjteni, és a pályázati forrás segítségével elvitetni a településről.

Bár félek, nehogy valakit kihagyjak, úgy gondolom, hogy akik ebben részt vettek, mindenképp megérdemlik a név szerinti említést!

Külön köszönet tehát:

Agh Jánosné

Bódis István

Boros Krisztina

Cserép Attila

Cserép Krisztián

Cserépné Bacsics Mónika

Fáner Csaba

Fáner Zsófia

Fáner Zsuzsanna

Fánerné Mázsi Mónika

Főző Gábor

Gelencsér Katalin

László Attiláné

Lutár Zsuzsanna

Molnár Dominika

Molnár Tamás

Molnárné Lettner Mónika

Murza Anasztázia

Murza Kristóf

Nagy Ferenc László

Németh Ádám

Németh Mária

Pacsi Krisztián

Pásztor Ferencné

Gömbös Luca
Gömbös Máté
Gömbös Zsófia
Handler Ilona
Hokker Richárd
Horváth Bálint
Horváth Ferenc
Horváth Hanna
Király Csilla
Köllisné Bubernik Andrea
Kustánczi Liliána

Scheibelhoffer Máté
Simon Judit
Sinka Éva
Tóth Dóra
Tóth Eszter
Tóth Istvánné
Tóth Károlyné
Tóth Nóra
Tóth Sándor
Tóth Sándorné
Vass Renáta

Az ő munkájuk következtében tehát megtisztításra került: a Rép-kereszt környéke, a Vásártér utcai homokbánya környéke, a Kísérleti út teljes hossza, a homokút környéke, az Ady Endre utca végén lévő szemétkerakó, és a műfüves pálya környékén lévő szemétkerakó.

Még egyszer köszönjük mindenkinek, akik ebben a munkában részt vettek, és arra kérjük a falu lakosságát, hogy amennyiben a jövőben illegális szemétkerakást tapasztal, azonnal értesítse az önkormányzatot, és segítsen ezen esetek megelőzésében. Ahhoz, hogy ezt az eredményt megtarthassuk, fontos, az összefogás, amellyel megelőzhető a környezetünk elcsúfítása, a talaj és az ivóvíz szennyezése!

A pályázat adatai számokban:

- *Illegális hulladéklerakók felszámolására elnyert támogatás 2935 e Ft (szállítás, rakodás, deponálás, szelektálás, összegyűjtéshez szükséges eszközök beszerzése)*
- *Kamerarendszer kiépítésére elnyert támogatás: 2572 e Ft*
- *Megvalósítás időszaka: 2021. 04. 01. - 2021. 06. 30.*
- *Elszállított hulladék mennyisége 170 m³, 59 800 kg (építési, veszélyes, vegyes, elektromos)*
+ pályázaton kívüli forrásból még 120 m³
- *3 db kamera kihelyezése (Kossuth utca 6. sportpálya mögötti terület, Ady utca vége, Vásártér utca agyagbánya bejárata)*

Faluvédő Polgárőr Egyesület - Túrje

Ismerjük meg a polgárőrség történetét!

A polgárőrség Magyarország egyik nagy létszámú, az egyesülési jog alapján létrejött társadalmi szervezete. Célja az ország közrendje és közbiztonsága fenntartásának segítése, a határőrizetben, a környezet- és természetvédelemben, a veszélyhelyzetek megelőzésében és kezelésében, a társadalmi bűnmegelőzésben való lakossági részvétel, illetve az önkormányzatok és a lakosság közötti bizalom erősítése, továbbá a helyi közbiztonság közösségi védelme.

Jogelődje, az Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége (ÖSZOSZ) 1991-ben jött létre, mely megalakulásának évében nevét Országos Polgárőr Szövetségre változtatta, 223 egyesületet tömörített mintegy 50 ezer taggal. Az egyesületek a közbiztonság és az akkori rendőrség kritikájaként alakultak meg. Az OPSZ élén akkor dr. Kopácsi Sándor ny. r. vezérőrnagy állt (Budapest rendőrfőkapitánya volt 1956-ban). Vezetése alatt kezdett erősödni a mozgalom, a polgárőrök megszerezték a szakmai alapokat.

Azóta a mozgalom tovább erősödött. A körülményes bűnmegelőzés mellett, vagyis a járőrözés mellett kibővült a tevékenységi kör. A civil bűnmegelőzők a rendőrség mellett a határőrség feladatainak ellátását is segítették. Részt vesznek a környezetvédelemben, a gyermek- és ifjúságvédelemben, a kábítószer-fogyasztás megelőzésében, a rendezvények, sportversenyek biztosításában, szervezik a SZEM (Szomszédok Egymásért Mozgalom) mozgalmat, segítenek a tanyasi embereknek a tanyaprogram keretében. Részt vesznek a közlekedés biztosításában, a helyes közlekedési magatartás oktatásában.

A polgárőrök folyamatosan képzéseken vesznek részt. Bizonyos felmérések szerint a lakosság 16 %-a azt hiszi, hogy a polgárőrök fizetést kapnak munkájukért, de ez tévedés. Minden polgárőr, a megyei és az országos vezetők is, térítés nélkül végzik önként vállalt tevékenységüket.

Minden megyében megtalálható a megyei szövetség, amely érdekképviseleti szerve a településeken működő polgárőrségeknek.

A polgárőrség és a polgárőrök tevékenységük ellátása során hatósági jogkörrel nem rendelkeznek, kényszerítő eszközt nem alkalmazhatnak, de közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

A polgárőr által tevékenysége során viselt formaruha a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy más hatóság tagjainak egyenruhájához való hasonlósága miatt megtévesztésre nem lehet alkalmas. A polgárőr hatósági jellegre utaló, megtévesztésre alkalmas egyéb jelzést vagy címet, rendfokozati jelzést nem használhat, illetve gépjárművén csak a polgárőrség feliratot helyezheti el.

A polgárőr tevékenysége során - a gázspray kivételével - nem tarthat magánál közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, továbbá nem viselhet lőfegyvert. A polgárőr tevékenysége során megkülönböztető mellényt köteles viselni, amely jól látható Polgárőrség felirattal van ellátva. Gázspray-t kizárólag nagykorú polgárőr tarthat magánál, és használhat.

A polgárőr kizárólag jogos védelmi helyzetben használhat gázspray-t. A gázspray használata esetén kerülni kell a sérülés okozását. A polgárőr a gázspray használata során megsérült személy részére - amint ez lehetséges - köteles segítséget nyújtani, szükség esetén pedig gondoskodni arról, hogy a sérültet orvos elláthassa. A polgárőr által használható gázspray típusa megegyezik a rendőrségnél rendszeresített típussal.

A polgárőr tevékenysége során jogosult a szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni, illetve a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt visszatartani. Köteles azonban az elfogott személyt haladéktalanul a büntetőeljárásról szóló törvény szerint eljárni jogosult nyomozó hatóságnak átadni, ha erre nincs módja, e szervet nyomban értesíteni.

A polgárőr a közúti közlekedési baleset helyszínén a közlekedés zavartalanságának biztosítása érdekében jogosult jelzőőri feladatok ellátására. A rendőri intézkedést igénylő baleset helyszínén a polgárőr a rendőrség megérkezéséig önállóan, azt követően a rendőrség felkérésére és utasításainak megfelelően folytathatja a jelzőőri tevékenységét. A jelzőőr a tevékenységét legalább 10 méterrel a közúti közlekedési baleset helyszíne előtt látja el.

A polgárőr a rendőri intézkedést igénylő baleset helyszínére érkezését követően haladéktalanul értesíti a rendőrséget. Az értesítés kiterjed a baleset jellegére, a sérültek számára, valamint arra, hogy a polgárőr megítélése szerint milyen veszélyhelyzet állt elő.

A polgárőr - a polgárőrség és az óvoda, valamint az általános iskola fenntartójával kötött együttműködési megállapodás alapján - jogosult a gyermekek úttesten történő biztonságos átkelésének elősegítése érdekében az óvodák és általános iskolák közvetlen közelében jelzőőri feladatokat ellátni.

Közúti közlekedési baleset helyszínén és gyermekek úttesten történő biztonságos átkelésének elősegítése érdekében a jelzőőr nappal jelzőtárcsával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén piros fényt adó lámpával irányítja a forgalmat. Munkáját egyértelműen látható, illetőleg hallható jelzésekkel köteles összehangolni. A jelzőőrnek és jelzéseinek a megállási látótávolságból folyamatosan láthatóknak kell lenniük.

A polgárőrség a rendőrséggel való együttműködés keretében részt vehet a körözött gépjárművek azonosításában. Az azonosított körözött gépjárművekre vonatkozó információkról a polgárőrség a rendőrséget az azonosítást követően haladéktalanul tájékoztatja.

A polgárőrség tagjai a részükre biztosított eszközöket a rendeltetésüknek és céljuknak megfelelően a feladataik ellátásához használják.

Türje Faluvédő Polgárőr Egyesület 2021. évben 24 főből állt. A koronavírus-járvány első, második és harmadik hullámában dicséretesen helyt álltunk.

Járványveszélyben segíteni felelősségteljes feladat, a polgárőröknek védeniük kell a saját egészségüket, és vigyázni azokra is, akiket segítenek.

2021. májusában részt vettünk a Két nap a Földért című pályázat keretében kiírt Illegális hulladéklerakók megszüntetésében.

2021. június 26-án részt vettünk a szentivánéji barangoláson.

2021. júliusában biztosítottuk a helyszínt a templom melletti bomba semlegesítésekor.

2021. augusztus 15-én a Türjei Hazaváró Nyári Fesztivál keretében megrendezett főzőversenyen I. helyezést értünk el.

2021. október 2-án a szüreti vigadalom Legyünk Topon Zalában közösségfejlesztő program keretében biztosítottuk a program zavartalan lebonyolítását.

300.000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesültünk a Helyi és Területi Hatókörű Civil Szervezetek Egyszerűsített Támogatása 2021 című pályázat során. Szintén pályázati úton, a Magyar Falu Program Falusi Civil Alap keretében 2021. évben meghirdetett „Civil közösségi tevékenységek feltételeinek támogatása” című nyertes pályázat keretében, 5.000.000.- Ft összegű vissza nem térítendő támogatást kapott az egyesület, így lehetőségünk nyílik egy új gépjármű beszerzésre.

Főbb adataink és elérhetőségeink:

Adószám: 19275000-1-20

Telefonszámok:

körzeti megbízott (K.M.B.) Tóth Tibor r.zls

06-30-650-7553

Nagy Tamás r.zls

06-30-650-7564

Bódis István egyesületi elnök

06-30-318-4948

Lejegyezte: Németh Mária

30 év a kábelen

A 90-es évek elején mind nagyobb igény merült fel a lakosság körében, hogy széles körben hozzáférjen a világ, az ország híreihez, közszolgálati, tematikus, sport, és kereskedelmi csatornákon keresztül.

Ezen igényeket helyileg felmérve épült meg a türjei kábel tv 1991-ben lakossági hozzájárulásból és önkormányzati támogatásból.

Ebből a célból 1991. április 24-i dátummal id. Hosszú Ernő javaslatával megalapítottuk a Közelebb Európához Alapítványt.

Az alapítvány elnöke id. Hosszú Ernő, helyettesek Főző Gábor, és Antal Károly, a kuratórium tagjai Balázs István, Czémán László, Erdélyi Tibor, Handler József, ifj. Hosszú Ernő, Perger István, Szabó István, Varga Imre, Bódis Istvánné, Fülöp Kálmán, Nagy Katalin, Guitprechné Molnár Erzsébet az önkormányzat képviselőjében.

Az alapítók lakókörzetükben házról-házra járva kezdték az előfizetők tájékoztatását, és szervezését.

A rendszer kiépítésére több ajánlattevő közül a keszthelyi h iradástechnika céget bíztuk meg a kivitelezéssel, és 1991. augusztus 12-én került átadásra kezdetben 12 csatornával.

A rendszer tartalmazott egy helyi információs csatornát is, amelyen községi események, videók, fotók, hirdetések, kultúra, oktatás, közművelődés, hagyományápolás, sport témák kerültek az előfizetők képernyőjére. Ennek a csatornának a működtetését, képújság szerkesztését, képi tartalom felvételét, készítését, szerkesztését, vetítését mai napig is jómagam Főző Gábor vállaltam.

A rendszert a szerződött vállalkozó üzemeltetők Handler József, majd az Ábrahám SAT folyamatosan bővítették, a mostani 23 csatornára, és karbantartották, fejlesztették, de a kezdeti analóg soros rendszer csillagpontosra, digitálisra átépítését nem vállaltuk, ugyanis erre nem volt igény, és pályázati támogatást is csak az 1250 alatti lakosság számú települések kaphattak.

Így várható volt a szolgáltató vállalkozó Ábrahám SAT közelmúltbeli bejelentése, miszerint a kábel tv üzemeltetését 2022. január 1-jétől 30 éves működése után, megszünteti. Mi erre a lépésre régtől készültünk, amikor a helyi információs csatornákat az internetre helyeztük át.

Utólag ez nagyon is helyénvaló döntésnek bizonyult, mert azok a rendszerek, amelyeket nagy költséggel átépítettek, ugyanúgy a mostani legkorszerűbb optikai kábeles tripleplay IPTV (internet, telefon, tv csatornák) lesznek kénytelenek váltani.

Ez a korszerű optikai rendszer Túrje községben a Digitális Nemzeti Fejlesztési Program végrehajtásához kapcsolódó szélessávú hálózatfejlesztés keretében kiépítésre került, mind többen csatlakoznak ezen keresztül internetre, amelyen elérhető a kábel tv internetes oldala is.

Ez az oldal mostanra teljesen átvette a kábel tv közérdekű szerepét, és ma már némely bejegyzésünk eléri a több százas, több ezres, de a legnézettebbek a 20-30 ezres megtekintést is, akár már világszerte is követik a község életét, eseményeit.

Az internetes oldalunkra mára már feltöltésre kerültek a kábel tv több száz órás video felvételei, a régi kazettás felvételek utólagos digitalizálása után.

Ennek az oldalnak a működtetésében, szerkesztésében segítségemre van Veress-Nagy Andrea művelődésszervező, Czeili Gergő, Főző Róbert, akiknek ezúttal is köszönöm közreműködésüket.

A községi önkormányzat, minden évben támogatja a kábel tv működését, mert a munkája a lakosságot szorosan érintő közérdek, az önkormányzat és a helyi tv együttműködése a kölcsönös előnyökön alapul.

Köszönöm 30 éves figyelmüket, továbbra is kövessék internetes oldalunkat!

Tisztelettel: Főző Gábor

A legfiatalabb türjei

Tarsoly Bendegúz a becsületes nevem. Ugye milyen szép és nem mindennapi név? Apukám ragaszkodott hozzá. - Valószínű, hogy gyermekkorában sokszor elolvasta az Indul a bakterház című könyvet. - Egyébként Bendinek is becéznek. A szüleim először kislányt vártak, de Varga doktor bácsi már 16 hetesem megmondta, hogy kisfiú van az anyu pocijában.

2021. szeptember 16-án születtem 3850 gr-mal és 52 cm-rel Zalaegerszegen. Szüleim: Tarsoly Gergely és Tarsoly-Simon Alexandra. Nagyszüleim: néhai Simon Tamás, Bognár Anikó és Tarsoly Ottó, Lázár Ilona.

Pontosan egy héttel korábban láttam meg a napvilágot, mint ahogy vártak. Apukám Lengyelországban volt, így Anikó nagyim izgulta végig anyukám vajúadását, amiből végül császármetszés lett. Ezután felpörögtek az események. Csütörtöki napon születtem, hétfőn hazajöttünk, kedden vissza varratszedésre, szerdán anyukámat elvitte a mentő, mert tüdőgyulladást kapott. Az őrzőben nagyon hideg volt.

Szóval szétszakadtunk. Anyukám súlyos betegen a kórházban, mi meg apukámmal itthon. Természetesen a család apraja-nagyja jött, hogy segítsen apunak, de az én szuper apukám mindent egyedül akart csinálni. Először természetesen kellett az útbaigazítás. Márti védőnéni sok-sok jó tanáccsal látta el apukámat. Ezután már ő készítette el az ételeimet, etetett, fürdetett, öltöztetett, dajkált és közben izgult anyukám életéért. Fájdalmasan nehéz idő volt valamennyiünknek. Bár anyukám még köhécsel, meg a varrata is felrepedt, de lassan túl leszünk a nehézségeken.

Én nagyon jó kisfiú vagyok. Este nyolckor elalszom, éjjel egyszer megéhezem, de tele pocakkal reggelig hagyom a szüleimet pihenni. Anyu szerint nagyon jó gyerek vagyok, de az is akarok lenni, mert vigyáznom kell, hogy Ő pihenhessen. A nappalok általában mozgalmasak. Szinte sosem vagyunk egyedül. Nagyon vigyáznak ránk! Gyakran jönnek a nagyszülők a nagynénik Lidi és Nóra, no meg a nagybácsikám, András, aki nem hagyna ki egy napot sem, hogy ne játsszana velem és András mindig hoz nekem ajándékot. Olyan sok játékom van, hogy nem is tudom, mikor lesz időm játszani velük. No meg a kinőtt ruháim, szépen növegetek. Két hónaposan 6030 gr és 61 cm voltam. Most, a vírus tombolása idején nem járunk sehova. Szeretünk itthon lenni, szép az otthonunk. Tudom, hogy Tamás nagypapám is örül ott Fent, hogy az Ő keze munkája lett az otthonunk. Elfáradtam, köszönöm, hogy mesélhettem és kíváncsiak voltak a történetemre!

Sok-sok puszival köszönök el: Bendegúz

Lejegyezte: Czimbalek Tiborné

Tíz éve ringat Türje

Nem tudom, hogy hol hallottam, de valahol a tudatom legmélyén egy kis emlékfoszlány hangocska súgta a szót, Ringató. Még be sem fejeztem akkori tanulmányaimat, 2011-et írtunk éppen, de megmagyarázhatatlan késztetést éreztem arra, hogy megkeressem ennek a szónak a forrását. Azóta tudom, hogy tényleg a forrást találtam meg, amit addig csak a sejtjeimben éreztem, valósággá vált. Először azt hittem, hogy csak szakmailag fogok fejlődni, ha megismerkedem azzal, amit e szó rejt, de mára tudom, sokkal többre leltem. Tíz év telt el, mennyi változás, mennyi élmény, esemény tette teljesebbé azóta lényem. Mind közül kétség kívül az egyik legfontosabb, hogy részese lettem a Ringató közösségnek.

A Ringató egy országos zenei nevelési program, melyet Gróh Ilona alapított. Így ír feladatunkról a honlapon: *„A foglalkozások célja, hogy oldott szeretettel légkörben a kisgyermekes szülőkkel megismertessük a zenei nevelés lehetőségeit, a szülők és a gyerekek átéljék a közös éneklés és játék élményét. Nem a gyerekek megtanítása, nem a fejlesztés a cél! Mindenekelőtt a felnőttekben szeretnénk kedvet ébreszteni az énekléshez. Segítséget, bátorítást adni, útmutatást az értékes zenei anyag válogatásához. Természetesen emellett célunk még, hogy a gyerekek művészeti, ezen belül zenei nevelése elkezdődjön már a legkisebb korban, érzékennyé, fogékonnyá váljanak a gyerekek a jó zene, a művészetek iránt. Ezért élő énekszóval, mondókákkal, dajkarímekkel, hangszerjátékkal vesszük körül őket, és ha kedvük van, bekapcsolódhatnak az ölbéli játékokba is.”*

2011. novemberében végeztem el a tanfolyamot, mely feljogosít arra, hogy Ringató foglalkozásokat tartsak. Pár hónapig Zalaszentgróton próbáltam helyet találni, de hamar kiderült, hogy ahol valóban otthonra lelhetek, az Türje, Szabó Márta védőnő támogató szárnyai alatt. Az ő lelkesedése, amivel fogadott, és a mai napig tartó támogatása olyan háttérrel biztosít munkámhoz, ami nélkül nem alakulhatott volna ilyen csodálatosan ez a történet számomra. Nem csak töretlen ez az út a kezdettől fogva, de így tíz év távlatából teljes bizonyossággal állítható, hogy élő, sugárzó, szerteágazó, és valóban elemi erővel bíró. Első kis ringatós babáink azóta felnőttek, de őket újabb és újabb családok, gyermekek követték, és így együtt alakítjuk Türje Ringató közösségét. Közülük sokan lettek zeneiskolások, tehát nem szakadtak el az igényes zenétől, művelői is lettek. Olyan szerencsés helyzetben voltunk ezek alatt az évek alatt, hogy összetartó közösségként nem csak a foglalkozások idejére, de azon túl is egymást támogató kapcsolatok alakulhattak ki. Különleges rendezvényekkel erősítettük ezeket a szálakat, mint a farsangi, anyák napi, anyatejes világnapi, Mikulás Ringató foglalkozások, amik valóban egy-egy nagyobb mulatságban teljesebben ki. Úgy látom, akik valaha „ringatós” családok voltak, mindig azok maradnak, olyan kincset adhatunk nekik, ami egy életen át a birtokukban marad. Hálás vagyok, hogy az életük része lehettem, lehetek a mai napig. Általuk, és a Ringató által én is nap mint nap gazdagodom. Kölcsönös energiaáramlás ez, egymást építjük,

gazdagítjuk. Köszönöm továbbá, hogy néhányan közülük megosztották gondolataikat a Ringatóról. Zárják ők soraimat, legyenek szavaik az összegzés, mert náluk szebben nem tudom megfogalmazni magam sem, hogy mit jelent valójában az, ami hétről hétre történik a foglalkozásokon.

Németh Fruzsina: „Nagyon élvezetes és jó hangulatú! Egyaránt megmozgatja a kicsiket és a felnőtteket! Tanulhatunk új mondókákat, dalokat, táncokat, amiket otthon is szívesen ismétlünk! Mindig vidáman telik az idő! Köszönjük, hogy biztosítjátok nekünk Tűrjén a Ringatót!”

Takács Dorina: „Számomra a Ringató csodálatos együtt töltött idő! Hiszen vidáman énekelve fejlesztjük gyermekeink megannyi készségét, mindemellett saját szívünket, lelkünket is melegítik a dallamok. És mindezt a gyermekeinkkel együtt élhetjük át! Köszönjük, hogy átélhetjük e boldogságot!”

Tóth-Hatejer Katalin: „Nagyon hálás vagyok a lehetőségért, hogy a kisfiammal részt vehetünk a Ringátón. A kedves dalokkal és játékokkal eltöltött óra után még lehetőség van egy kis beszélgetésre is, ami a babáknak és a szülőknek is kiváló alkalom az ismerkedésre. Minden foglalkozás után sok élménnyel térünk haza és várjuk a következő pénteket.”

Keresztes Kinga „A Ringató egy befogadó anyaközösség volt nekünk, ahol korlátok nélkül jól éreztük magunkat és az onnan hozott dalok felidézése most, évekkel később is felvidítja és megnyugtatja a lányokat stresszesebb időben.”

Bóbits Kinga „Számomra a közös éneklés, móka, kacagás és játék mindig nagyon jó élmény volt, főleg, hogy közben ölemben tarthattam drága gyermekeimet. Hiszem, hogy ez a foglalkozás megalapozta a zenei műveltségüket, és azóta is sokat énekelünk itthon! Kár, hogy már nem járunk, de nagyon köszönöm így utólag a lehetőséget!”

Sági-Tóth Szimonetta: Kisfiammal, Áronnal, és most kislányommal, Lucával is járunk Ringatóra. Nagyon szeretünk járni. Lucát teljesen lenyűgözi Julcsi hangja és a hangszerek. Nekünk édesanyáknak is jó egy kicsit kiszabadulni a „szürke hétköznapiakból”, társaságban lenni. Foglalkozás után egy bögre tea vagy kávé mellett jó beszélgetni, tapasztalatokat szerezni, és tanácsokat adni anyuka társainknak. Míg mi, anyukák beszélgetünk, addig a kicsik is feltalálják magukat. Kukót majszolnak, és Márti nénitől kapott játékokkal játszanak.

Lejegyezte: Johann-né Székely Júlia

A gyermekkor nemcsak játék és mese!

*„A gyermekkor évei azok az esztendők,
amikor a szív a legérzékenyebb, leghajlékonyabb.
Amit oda elültetnek,
azt aligha lehet valaha is onnan kipusztítani.”
(J.F. Oberlin)*

Intézményünk alapvető feladata, hogy a gyermekek személyiségében rejlő képességeket kibontakoztassuk, az egyéni sajátosságokhoz mértén a legeredményesebben fejlődjön. Szeretnénk elérni, hogy az intézményünkbe járó valamennyi gyermek önállóan gondolkodó, érdeklődő, együttműködésre képes, nyitott, vidám és boldog legyen. A gyermek anyanyelve: játék és mese, segítségükkel kapcsolódik az őt körülvevő világba, általuk szerzi meg az életről szóló tudást. A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás a kisgyermek egészséges személyiségfejlődésének elengedhetetlen része.

Hogy miben támogatja, segíti a gyermeket?

- megalapozza anyanyelvi és kommunikációs képességeit, fejleszti, gazdagítja fantáziáját
- érzelmi intelligenciát fejleszt, érzelmi biztonságot ad
- segíti, hogy hosszabban és kitartóan tudjon valamire figyelni
- alapvető emberi értékeket közvetít
- fejleszti önismeretét
- erkölcsi, esztétikai érzékét fejleszti
- felkészíti lelkét az élet megpróbáltatásaira
- támogatja a másság elfogadását, kulturális sokszínűséget
- szülő-gyermek kapcsolatot erősíti

Az óvodai nevelés során nem játékosan tanítunk, nevelünk, hanem játszunk, és a különböző játékfajtákban való gyakorlottság eredménye a kisgyermeki tudás. Azzal, hogy tapasztalatokat szerez a gyermek, újabb és újabb felfedezéseket tesz, azzal észrevétlenül tanul. A mi feladatunk a tanulást támogató környezet megteremtése.

A gyermek játékában megjelennek azok a sajátosságok, melyek később a játékon kívül is jellemzőek lesznek. Így válik a játék az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. Az élmény rendkívüli jelentőséggel bír az életre való felkészítés folyamatában. A különböző szituációk megteremtése, az élménynyújtás a mi feladatunk. Igyekszünk a lehető legtöbb élményt nyújtani a gyermekeknek, hogy majd elköszönve az óvodától, az itt szerzett tudást, élmények sokaságát, szeretetet, a megszerzett kincseket magukkal tudják vinni a következő állomásra, az iskolába.

Intézményünkben a 2020/2021-es nevelési évben is igyekeztünk minél több élményhez juttatni a gyermekeket.

Mint minden évben, ez év augusztusában ismét családlátogatásra került sor, melynek során a leendő bölcsődésekkel, kiscsoportosokkal közelebbről

megismerkedhettek a kisgyermeknevelők, óvónénik, dajka nénik. Szeptember a beszoktatás időszaka, ilyenkor egy kicsit több a sírás az intézményben, ami szerencsére nem tart sokáig, pár hét, és a könnyek felszáradnak. Igyekszünk olyan légkört biztosítani a gyermekek számára, hogy boldogan jöjjenek intézményünkbe. Szülői értekezletre az óvoda udvarán került sor a járványveszélyre való tekintettel. A szülőket tájékoztattuk arról, hogy ebben a nevelési évben is zárva tartjuk az óvoda bejárati ajtaját, a gyermeket csengetés után átvesszük, lázmérés és kézfertőtlenítés után jöhetnek be a csoportba. Megismerkedhettek a szülők a tervezett programokkal, óvodai foglalkozásokkal: zeneovi, foci.

Julcsi néni minden alkalommal elvarázsolja a gyermekeket zenéjével, énekével. A focirajongó fiúk is nagy előszeretettel várják az edzéseket.

Külső szakemberek, fejlesztő pedagógusok, logopédusok segítették a fejlesztésre szoruló gyermekek felzárkózását. Folyamatos a kapcsolattartás a fejlesztő pedagógusokkal. Szüreti felvonulásra szeptember közepén került sor, melyen az intézmény dolgozói, gyermekek, szülők is részt vettek, népviseletbe öltözve, utána szüreti programok színesítették a mulatságot. A népmese világnapja alkalmából egy-egy népmesét olvastunk fel a csoportokban, majd bábok segítségével eljátszottuk. Nem tudtunk elmenni szőlőszüretre, de az óvodába csempésztünk egy kis szőlőszüretet, daráltunk, préseltünk, és jóízűen megittuk a mustot.

A járványhelyzet miatt piacra sem tudtunk menni, de kárpótlásul az intézménybe vittük a piacot: megismerkedhettek a gyerekek zöldségekkel, gyümölcsökkel. Volt olyan különleges gyümölcs, zöldség is, amelyet még nem kóstoltak. Október végén került sor a „Tök jó nap”-ra. Nagyon ötletes jelmezt találtak ki a szülők gyermekeiknek.

A szülők töks finomságokkal, szellemes sütikkel kedveskedtek a gyerekeknek, melyet nagyon szépen köszönünk. A Szülői Munkaközösség jóvoltából sütőtökital, sütőtökös chips is került az asztalra. Márton-napi lámpás felvonulás helyett a délelőtt folyamán libás játékokat játszottunk, táncoltunk, Márton-napi mécseseket készítettünk. A csoportokba eldugtuk a Szülői Munkaközösség által vásárolt kiscsokikat, cukrokat, melyeket meg kellett keresni a gyerekeknek.

A téli időszak legkedveltebb ünnepe a Mikulás érkezése. Sajnos Mikulás nem jöhetett be az intézményünkbe, de az ablakok alatt láttuk elosonni, és amikor kimentünk az öltözőbe, minden kisgyermeknek ott volt a mikuláscsomagja a csizmácskájában.

A Roma Önkormányzat is mikuláscsomagokat adományozott, melyet nagyon szépen köszönünk. Ellátogattunk Zalaszentgrótra, megnéztük Mikulás szánját, Rudolfot.

Téli szünet előtt megtartottuk a karácsonyi ünnepségünket az óvodában, bölcsődében. Kis ünnepi műsorral kedveskedtünk egymásnak, majd megnéztük, tett-e valami ajándékot Jézuska a karácsonyfák alá. Mivel nem tudtunk átmenni az iskolába a nagycsoportosokkal, videót vetítettünk le a leendő első osztályosoknak, milyen is az iskola. Nyílt napot online formában tartottuk meg. Február 12-én megrendezésre került a farsang az intézményünkben. Ez a nap is önfeledten, vidáman telt, nagyon sok ötletes jelmezbe bújtatott gyerek vonult fel. A nap végén kellemesen elfáradt felnőtt, gyerek egyaránt.

Köszönjük a szülők, valamint a Szülői Munkaközösség felajánlását: rágcsálnivalót, süteményt, üdítőt.

Télúzó programunk a Kiszebáb-égetés, mely nem maradt el most sem. Az SZM-tagok ismét nagyon dekoratív szalmabábokat „barkácsoltak” össze, melyet aztán az óvoda udvarán hangos csörömpölés és éneklés közepette elégettünk.

Március 08-tól rendkívüli szünet volt az óvodában, bölcsődében, a járványveszély miatt ügyeleti rend volt érvényben. Eljött húsvét ideje, megérkezett hozzánk is a húsvéti nyuszi. Udvari játékokat kaptak a gyerekek, motorokat, dőmpereket, labdákat, és minden gyermek kapott ajándékot is a Szülői Munkaközösségtől. Ebéd után elutaztunk Zalaszentgrótra, megnéztük a város nyusziját.

Április 19-től megszűnt az ügyeleti rend, beindult az élet, ismét benépesült az intézmény. Az anyáknapi műsorról videófelvétel készült, mert az édesanyákat, nagymamákat nem engedhettük be. A csoportok saját facebook-oldalukra töltötték fel a műsorról készült videót, melyet minden szülő láthatott. A gyermeknap alkalmából kaptunk egy óriási trambulint, melyet a szülők állították fel az óvoda udvarán. A gyerekek nagyon élvezték az ugrálást, volt még csillámtetoválás, lufihajtogatás, vattacukrozás, pattogatott kukorica, zene, tánc.

Június elején minden csoport kirándulást szervezett, mely nagyon jól sikerült, ismét élményekkel gazdagodva tértek vissza a gyerekek.

Az évváróra, ballagásra 2021. június 11-én került sor a türjei sportpályán.

Köszönjük a Fenntartó, Szülői Munkaközösség, Roma Kisebbségi Önkormányzat, Türjei Iskoláért, Óvodáért Alapítvány támogatását. Köszönjük a szülők támogatását, lelkiismeretes munkájukat. Köszönjük az intézmény valamennyi dolgozójának kitartó, lelkiismeretes munkáját, lelkesedését!

*"A gyermekszem: Virág, csillag, oltalom
Csupa játék, csupa mosoly, izgalom,
A gyermekszem: tág világ és kikelet,
Ha rád néz, földeríti szívedet.
A gyermekszem: ablak, forrás, dombtető,
Erdőzúgás - tisztította levegő.
A gyermekszem: a legfurcsább hatalom,
próbáld ki csak másokon és magadon.
Mert amikor a gyermekszem kérve kér,
Abba minden vágy és csoda belefér.
A gyermekszem: szirmát nyitó kék virág,
tőle fordul szebbre, jobbra a világ.
A gyermekszem: fényesség és bizalom,
vezéreljen téged is az utadon!"*

*Nagy Beáta
Türjei Szent László Óvoda-bölcsőde
intézményvezető*

Az én..., a mi iskolánk története...

*„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
nekem szülőházam itt e lángoktól ölelt kis ország,
messzeringó gyerekkorom világa.”
(Radnóti Miklós)*

Nagyné Szabó Éva vagyok. Gyermekkorom óta Türrjén élek. Nagyszüleim, szüleim is türrjei lakosok voltak, így nem csoda, hogy ezer szállal kötődöm én is ehhez a faluhoz. Szeretett és tisztelt általános iskolai tanáraink hatására választottam a pedagógus pályát. A helyi általános iskolában tanultam, ahova imádtam járni, mert szeretetteljes, de szigorú légkör vett körül bennünket. Ennek az intézménynek a pedagógusai alapozták meg a tudásomat (Hosszú Ernőné: Tercsi néni, Nagy Tiborné: Icu néni, Molnár Jánosné: Babi néni, Kerekes Gyurka bácsi és felesége Cila néni, Molnár Béláné: Marika néni, Kovács Éva és még sorolhatnám...)

Innen kerültem középiskolába, majd főiskolára Szombathelyre, ahol magyar, orosz, majd történelem szakon diplomáztam. Akinek egyszer is alkalma volt látni a falunkat Türrjét, a templomot és az azt körülvevő épületegyüttest, a gyönyörű parkot, az bizonyosan érzi, hogy ennek a helynek történelmi atmoszférája, varázslatos kisugárzása van, s egy életre „megfertőződik”. Pályakezdő tanárként 1989-ben hazajöttem Türrjére dolgozni. Azóta is itt tanítok.

Felemelő érzés, hogy volt tanítványaim közül – Ágh Csilla, Székely Juli, Pacsi Krisztián a kollégáim lettek.

Mára már a gyermekeim Balázs és Bence is megnőttek, elbúcsúztak az általános iskolától, ahol az én gyerekkori tablóm mellett az övüké is ott lóg, díszítve az iskolám, **a mi iskolánk** folyosójának a falát. Ez inspirált arra, hogy egy kicsit másoknak is meséljek róla.

Sajnos nem ismerjük a türjei iskola alapításának pontos dátumát, mert az intézményt alapító premontrei rend több irata is elveszett a feloszlatásukkor, 1950-ben. Ezért az alapítás időpontjára csak következtetni tudunk. 1703-ból fennmaradt egy adománylevél, melyet gróf Batthyány Ádám írt. Ebben a prépostságot, minden javaival, jövedelmeivel és jogaival együtt Schöllingen Ferenc perneggi apátnak és az egész premontrei rendnek adományozta. Mindezt azért tette, mert elégedett volt szerzetesek életvitelével, erkölcsével és buzgóságával.¹

A premontrei rend teljesítette 1703-ban tett ezen ígéretét és Türjén általános iskolát alapított. Az iskolában azonban nem a szerzetesrend tagjai tanítottak, hanem iskolamestert fogadtak.²

Az türjei iskola létezésére a Csornai Premontrei Levéltár 1718-as anyagában található utalás. Türjén kezdetben a tanító egy személyben jegyző is, orgonista is, harangozó is.³

Az 1824-es CANONICA VISITÁCIÓ-ban már a következőket mondja:

„Az iskola épülete szilárd anyagból van építve. Két szobából áll, az egyikben folyik az ifjúság oktatása. Más épülete nincs. A telek ¼ hold. Az épület fenntartása a plébániabeliek kötelessége, az anyagiakon kívül, amelyeket az uraság szolgált. 35 fiú és 25 leány jár az iskolába. Többen is látogathatnák, de ezt akadályozza a szegénység és téli időben a ruhahiány... A szülők 15 krajcárt fizetnek negyedévenként (fertyálonként) a tanítónak a tanulók után....” (TPI. 1824. évi Canonica Visitacio)

1871. május 25-én Egyed József ideiglenes elnökletével megalakult a „Türjevidéki Tanító-egylet”, ettől az időtől a tanítóegyesületek lényegében azonos szervezeti formában működtek egész az első világháborúig. A tanítóegyesületek tevékenységében kezdettől kiemelt feladatot jelentett a tanítók érdekvédelme, a tanítók műveltségi szintének emelése, az önművelés és a továbbképzés.⁴

1888-ban a falu új népiskolát kezdett építeni: „A lélekszám szaporodása és az elavult iskolaépület célszerűtlensége arra indította Türje mezőváros közösségét, hogy új, a mai kor kívánalmainak megfelelő iskolát építsen.” írta Hock Pál 1888. júniusában a Zalamegye újság hasábjain.

¹ Batthyány levéltár Türje 144/2

² CSPPL. f. 116. no. 4.

³ Molnár Béláné: Iskolatörténet 1770-től 1996-ig Türjei kalendárium 1997. 28-29. p

⁴ Nagyné Szabó Éva Szakdolgozat 48. oldal Iskolám társadalmi környezete, főbb szociológiai meghatározói, ezek hatása a pedagógiai tervező és szervező munkára

Az 1893/94. tanévben a mindennapos iskolába 286 tanuló járt.⁵ Az iskola központi iskolának számított, mivel nemcsak helyiek, hanem a szomszédos falvakból (Dergecs), majorokból (Vince-major, Adolf-major) is ide jártak tanulni a gyerekek – természetesen gyalog, napi 5-6 km-t megtéve, bár az én gyerekkoromban (1970-es években) Hosszú Pista bácsi lovas kocsin hozta és vitte az Adolf majori gyerekeket.

1908-ban az elemi oktatás Türijén is ingyenessé vált.

1910-ben az iskolában már négy tanító oktatott, 4 tanteremben. Az iskolát 5 tanteremre 1925-ben bővítették. Ebben az időben már 5 tanerős népiskoláról beszélhetünk, bár az 5.- és 6. osztály összevonva működött.

6 tanerőssé 1928-ban lett az iskola, és már 6 tanteremben tanulhattak, de hét egy napján három osztályos ismétlő iskolával.⁶

A Historia Domus szerint 1934. november 1-jétől kezdve, miután az iskolai adók beszedése mindig több nehézségbe ütközött, az iskolaszék kérelmére a Magyar Királyság Kormánya megengedi, hogy „az iskolai adók az állami adókkal együttes kezelésbe vétessenek”, mert a rendetlen adófizetés folytán a katolikus tanítók a legtöbb helyen késedelmesen kapták meg helyi illetményeiket, ezután „a tanítók helyi járandóságát az állam utalja ki havonként az államsegéllyel együtt”, s ő szedi be a községi előjáróság útján. A tanárokat a falu, az egyház megbecsülte. 1937-ben elbúcsúztatták Horváth János igazgató-tanítót, aki 31 éven át volt érdemes kántortanítója (a tanítók tanításon kívüli legfontosabb tevékenysége az egyházi szolgálat – kántorság, harangozás,) az Egyházközségnek. A Historia Domus szerint 1938. március 1-jén Horváth János nyugalmazott igazgató-tanító részére 732/1938. eln. sz. alatt magas miniszteri elismerés érkezett.

A premontrei rend prépostjai, plébánosai mindig segítettek az oktatás színvonalának emelésében. Ugyanakkor nagy szerepük volt az iskola anyagi szükségleteinek előteremtésében. Dr Takács Imréné sz. Steif Ilona a Türijei Kalendárium 1994-es számában 52. oldalon szeretettel emlékszik vissza Tóth Péter, dr. Mihályi Gilbert, Horváth Benedek premontrei tanárookra.⁷

Türijén, 1940-ben bővült 8 osztályossá az intézmény. A 8 osztály működését nehezítette, hogy a falusi szülők a 6. osztály elvégzése után nem tartották fontosnak az iskoláztatást, kellett a munkáskéz otthon, ezért kivették gyermekeiket az iskolából, s a nyolc osztályos iskola teljes mértékben csak 1945 után valósulhatott meg a községben.

⁵ Nagyné Szabó Éva Szakdolgozat 49. oldal Iskolám társadalmi környezete, főbb szociológiai meghatározói, ezek hatása a pedagógiai tervező és szervező munkára

⁶ Pacsi Krisztián A türijei Szent László Általános Iskola társadalmi környezete, főbb szociológiai meghatározói, ezek hatása a pedagógiai tervező és szervező munkára.

⁷ Nagyné Szabó Éva Szakdolgozat 50. oldal Iskolám társadalmi környezete, főbb szociológiai meghatározói, ezek hatása a pedagógiai tervező és szervező munkára

1948-ban járt a legtöbb gyerek a türjei iskolába (I-IV. osztályban: 207, V-VI.: 91, VII-VIII. osztályban: 50 diák tanult).⁸

1948-ban a felekezeti iskolák államosítása ügyében országszerte, így Türjén is féktelen agitáció folyt. Ellenséges hangulatot szítottak a katolikus egyház ellen.

Végül a Türjei Római Katolikus Iskolát 1949. december 20-án államosították. Ez azt is eredményezte, hogy állami iskola lévén a plébános nem mehetett be az iskolába hittant tanítani. A türjei háztörténet erről az időszakról azt írta, hogy a szerzetes-tanárok egyöntetűen az államosított iskolában tanítást nem vállaló nyilatkozatot írtak alá. Aki ezt megtette, az még hittant sem taníthatott. Két napig Türjén sem volt hittantanítás. Mihályi Gilbert segédlelkész is megkapta a kitiltó iratot, amit aztán a tanfelügyelőség helyesbített. Eredményeképpen 1948. november 20-tól újra lett hittanóra.

1958-ban a diákok száma 239 fő volt, 9 tanulócsoportban 11 nevelő oktatott. 1960-61-től már napközi otthonos oktatás folyt.⁹

Türjén 1948-ban alakult meg az úttörőszervezet, melynek neve: „494. sz. Ady Endre Úttörőcsapat” volt. Az úttörőszervezet az általános iskolában a rendszerváltás után 1990-ben szűnt meg. Aztán 1991-ben az Magyarországon elsőként Türjén, az iskolában alakult meg a diákönkormányzat, melynek az élén diákpolgármester állt. Majd létrejött a településen a 9-18 éves korosztályt felölelő GYIK, Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat (jelenleg nem működik).

Ne feledkezzünk meg arról, hogy a falunak volt még egy iskolája, ami 1957-től Zsigmondházaán működött. Ez, a falutól és az iskolától távol eső vidék alsó tagozatos gyermekeinek oktatása érdekében jött létre, egytantermes iskola volt, az 1-4. évfolyam összevonásával.¹⁰

A zsigmondházi iskola 1975-ben, Nagy Tibor nyugdíjba menetelével szűnt meg.

1977-ben a falu közepén álló iskola új szárnyal bővült a szaktantermek részére. 1982-ben új konyha, majd 1986-ban főleg társadalmi munkával tornacsarnok készült.¹¹

Az iskolánk életében a legszembetűnőbb megújulásra 2010-ben került sor. Az épületre emeletet húztak, akadálymentesített lett.

2010-ben megszűnt Mihályfán az iskola, ekkor Óhid, Türje iskolájának a tagintézményévé vált. Türjének így már két tagiskolája lett, mert már korábban 2006/2007 tanévtől csatlakozott Batyk község intézménye, ahol 1-3. osztály működött, 2016-tól pedig 4 évfolyam.

Az óhidi tagintézmény 2015-ben, a batyki tagintézmény pedig 2021 szeptemberében szűnt meg.

⁸ Zml. Tanfelügy. 4668/1948 helytört. lexikon 191.p

⁹ Nagyné Szabó Éva Szakdolgozat 51. oldal Iskolám társadalmi környezete, főbb szociológiai meghatározói, ezek hatása a pedagógiai tervező és szervező munkára

¹⁰ Zala Megyei Levéltár. Csomószám: 3023. Zsigmondházi tagiskoláról

¹¹ Pacsi Krisztián igazgatói pályázat 2021. 17. oldal

Az iskola neve az elmúlt évtizedben gyakran változott: 2007-ig Általános Iskola és Óvoda, 2007-2010-ig Általános Iskola, Óvoda, Pedagógiai Szakszolgálat és Batyki Tagintézménye Túrje, 2010 és 2013 között Szent László Alapfokú Oktatási Központ.

2013. szeptember 1-jétől Túrjei Szent László Általános Iskola.

Az iskola névválasztása a túrjei templom freskója alapján történt, melyen a Szent László legenda egyik változatát csodálhatjuk meg.

2021-ben az iskola újabb átalakításon megy keresztül, és a tornaterem is teljes egészében megújul. Fontos, hiszen térség több, mint 13 településéről érkeznek ide diákok.

Izgatottan várjuk, hogy az egész épületet újra használatba vehessük!

Lejegyezte: Nagyné Szabó Éva

A nyertes pályamű születése

Keresztényi Roland vagyok, a Túrjei Szent László Általános Iskola 8. osztályos tanulója. A Hősökből legendák lesznek című novellámnak a háttéréről szeretnék egy rövid írást közzé tenni.

Mindig is ki akartam magamat próbálni mindenféle új dolgokban. Legyen az például egy hobbi, egy foglalkozás, szakkör vagy esetleg sport. Még néha azon is eltűnődtem, hogy vajon milyen lenne könyvet írni. A fejemben szoktam összetenni és leírni egy-egy tájat a saját gondolataimmal átszöve.

Egyszerűen csak elképzeltem azt, ahogy sétálok a havas úton, a hideg szellő gyorsan, szinte mérgesen megcsapja az arcomat, majd egy kis időre megpihen, de nem sokáig. Aztán újult erőből támad, a hangja csak úgy suhog a csendes messziségben. S én lépkedek tovább a fehérségben, miközben a két kezem a kabátom zsebében lapul. A bakancsom nehéz léptekkel halad a sűrű, magas hóban. Hangos roppanásokkal jelzem, ahogyan utat török magamnak...

Így ment ez egy ideig, aztán úgy hozta a sors, hogy egy nap lehetőség kínálkozott arra, hogy kipróbáljam a tudásomat. Egyik irodalom órán egy országos irodalmi pályázatra hívta fel a figyelmünket a magyartanárom, Nagyné Szabó Éva néni.

Az egész osztály számára ott volt a lehetőség, hogy novellát, vagy verset írjon és benevezzen a versenyre. Felcsillant a szemem, de elbizonytalanodtam, többször is át kellett gondolnom, hogy tényleg akarok-e jelentkezni. Végül döntöttem és feltartottam a kezem. Az egész osztályból, csak ketten jelentkezünk. Akkor még nem voltam benne biztos, hogy novellát akarok írni, csak azt tudtam, hogy Akarom...

Az órán alig bírtam figyelni az izgatottságtól, cikáztak bennem a gondolatok. Az óra végére pedig a fejemben már nagyjából össze is állt a sztori. Mivel imádom a történelmet, azon belül pedig a második világháború a kedvencem, így ilyen témájú történetben gondolkodtam.

Közeledett a becsület napja és ez a hőstett készített arra, hogy ezt örökítsem meg iromány formájában. Iskola után, amint hazaértem, elkezdtem az anyagot gyűjteni, utána olvasni az eseményeknek. Olvastam arról, hogy a kor katonáinak milyen körülmények között kellett harcolni, és miféle felszerelésük volt. Átolvastam olyan feljegyzéseket is, amelyeket veteránok írtak, hogy ők hogyan élték át ezt az egészet.

Mielőtt belekezdtem volna a komolyabb írásba, összeírtam a szereplőket. A nevüket, háttérüket, belső- és külső tulajdonságukat, majd vázlatot készítettem, hogyan is fog a történetszál haladni, mik lesznek a főbb események és pillanatok, amelyekkel szembe kell nézniük. Legyen itt szó időjárásról, vagy ellenséges

támadásról. Körülbelül egy hétbe telt, mire végeztem a művel. Egy nap egy-két órát foglalkoztam vele. Ez attól függött, hogy mennyire voltam aznap fáradt, vagy mennyire tudtam haladni. Eleinte nehéz volt, új volt még nekem ez az egész, de a közepe felé már úgy éreztem, hogy belejöttem. Bár Éva néninek csak az utolsó pillanatban tudtam továbbításra elküldeni.

Összeségében nagyon jó és felejthetetlen élményekkel gazdagodtam.

Az eredményről álmodni se mertem: ORSZÁGOS 1. HELY!

Aki úgy érzi magáról, hogy van türelme, kitartása és kreativitása, annak azt ajánlom, hogy álljon neki már most a saját könyvének az írásához, nem fogja megbánni, hiszen írni jó!

Szeretném megköszönni mindenkinek, aki segített, megalapozta tudásomat, és főként köszönöm Éva néninek, hogy felajánlotta ezt a lehetőséget, mert nélküle nem tudtam volna felfedezni ezt a hobbit.

Lehet a közeljövőben újra írok egy novellát, hiszen elég sok ötletem van még.

ÍRÓ-DEÁK ORSZÁGOS VERS-ÉS NOVELLAÍRÓ PÁLYÁZAT-ra 2021-ben 573 pályázó művét olvashatta a zsűri.

A zsűri elnöke: Dr. Kakuszi Péter - főiskolai docens

A zsűri tagjai: Dr. Cserjés Katalin - egyetemi docens

Dr. habil Kelemen Zoltán - egyetemi tanár

Simon Ferenc - gimnáziumi tanár

24. ÍRÓ- DEÁK ORSZÁGOS VERS- ÉS NOVELLAÍRÓ PÁLYÁZAT 2021. VÉGEREDMÉNY NOVELLA 10-14 ÉVESEK KATEGÓRIA

Helyezés	NÉV	Helység	Iskola	FELKÉSZÍTŐ TANÁR
I.	Keresztényi-Bogdán Roland	Türje	Türjei Szent László Általános Iskola	Nagyné Szabó Éva
II.	Molnár Boglárka	Szolnok	Szolnoki Szent-Györgyi Albert Ált. Iskola	Marik Tamásné Darázs Marianna
III.	Ficsor Dorka	Mohács	Park Utcai Katolikus Általános Iskola	Szatmáriné Rádics Ildikó
III.	Klement Tamás	Pécs	PTE Gyak. Ált. Isk. és Gim.1. Sz. Ált. Iskola	Dezső Emőke
III.	Hatvani Boglárka	Kunszállás	Kunszállási Tóth Pál Ált. Iskola	Szabó László
IV.	Mauerer Kristóf	Budapest	Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium	Elszeszer Valéria
V.	Keményffy Ábel	Budapest	I. Ker. MórícZ Zsigmond Gimnázium	Horváth-Jeszenszky Renáta

Keresztényi-Bogdán Roland: A hősekből legendák lesznek

Már hetek óta olvadt a hó. December elején még két méteres volt. A távolban látszódott egy lerombolt parasztház maradványa, melyből napról napra egyre több minden bukkant elő. Megjelentek az ablakkeretek, majd a félig kidőlt ajtó. Mielőtt elért volna a front idáig, egy család lakott ott. Még most is látom magam előtt, ahogy nemrég kéményfüst szállt fel az ég felé. Akkor a nagy csendet fejszecsattogás és gyereknevetés törte meg. Gyermekek játszottak az udvaron egy macskával, az apjuk pedig fát vágott télire. A házban finom illatok terjengtek. Leves fortyogott a tűzhelyen, melyet hevesen kevergetett az asszony.

Aztán minden megváltozott egy-két hónap után. A fa vörösesbarna leveleit hirtelenjében megrázta az ütegek hangja. A család minél gyorsabban összeszedte azokat a dolgokat, amikre szükségük volt. Feltették egy szekérre. Már indulni akartak, amikor újra tüzet nyitottak. A szörnyű zörej miatt megijedt a macska és elszökött. A legkisebb fiú utána rohant. Alig hallatszódott ahogy a bakancsa a lehullott leveleket összenyomta. Miután sikeresen utolérte a kis állatot, átölelte. Csend lett újra, de nem sokáig. Zúgó gépmorajra lettek figyelmesek, és látták a hegyoldalon felbukkanó páncélosokat. A kupolatetőnél valószínűleg a parancsnokok látszódtak. A bestiák lánctalpai feltörték a földet, a kisebb gallyakat kettétörték, a köveket szétmorzsolódták. A fiút sokkolta a látvány, de az apja felvette és felrakta a szekérre.

Ferenczy Mátyás Kassán született 1921-ben egy kismemesi családban. Szőkésbarna haja volt, és kék szeme. Testvérei nem voltak. A családnak sohasem volt gondja a megélhetéssel, a fiúnak mégis nehéz gyermekkorra volt. Csehül és magyarul egyszerre kellett beszélnie. Iskolában, s az utcán többször is bántották, megszegényítették magyar származása miatt. Apja háborús veterán volt. A nyugati frontra küldték és megjárta Doberdót is, amelyről fiának is néha mesélt. Sajnos a háború után nehéz volt állást találnia. Mindenhol „megrugdosták „múltja miatt. Végül egy napon a postára felvették, ugyanis többségében magyarok dolgoztak ott. Mátyást édesanyja féltő szeretettel óvta, néha kissé túlságosan is, hiszen alig, vagy nem mehetett el a barátaival játszani. Az iskolájában nem volt túl ismert. Csendes, okos gyerek volt, aki mindig kimaradt a bajból. Tanárai szerették, egyet kivéve; a matek tanárt, aki mindig egyel rosszabb jegyet írt be, a megérdemelnél. De nem csak neki, hanem az egész osztálynak. Az ifjú Mátyást az esze miatt szülei mindig a legjobb iskolába írátták. Ügyvédet szerettek volna belőle faragni. 1938-ban tizenhét éves volt, amikor megtörtént az első bécsi döntés. Nagy vígság volt a házban. Közösen varrták a magyar zászlót, amivel aztán feldíszítették a házat. Újra és újra elszavalták a magyar Himnuszot. Majd hamarosan megérkezett Horthy és serege. A honvédek díszegyenruhákban vonultak fel, az emberek virágszirmokat hullajtottak rájuk. Ők pedig bőrbakancsaikkal végigmasíroztak azon.

Elöl ment Vitéz Horthy Miklós hófehér lován. A tömeg egyszerre skandálta nevét, amikor átvonult Kassa kapui alatt. Több napon át tartottak az ünnepek.

Később a fiút beírták az egyetemre. A kezdetekben még jól teljesített, viszont életében megtörtént az elsőkomoly tragédia. Édesanyja, akit annyira szeretett, elhalálozott. Mátyás hanyagolni kezdte tanulmányait. Kocsmákba kezdett járni, és nem járt be óráira sem. Az akkor 20 éves fiút kirúgták az egyetemről. Nem sokkal ezután, az élete újabb bonyodalmába ütközött. 1941. június hatodikát mutatott a naptár. A semmiből bombázók hadai tűntek elő, csapást mértek a városra. Megjelent maga a Halál, a kaszájával.

Sötét fellegek lepték el a kék eget, mintha valami fekete köpenyt terítettek volna rá. A bombák lendületesen csapódtak be. Úgy tűnt, mintha a parancsok végrehajtói élvezettel hajtották volna végre feladataikat, s mindeközben az „Ördög” csak nevetett volna rajta. Az épületek egyszerre omlottak össze. Törmelékek mindenütt, az emberek fulladoztak a portól. Senki se volt biztonságban. Sokan meghaltak, az épületekből csak kőhalom maradt. A fiút a kövek alatt találták meg. Szerencséjére semmi baja nem esett. Az apja ekkor Pozsonyban tartózkodott, még az események előtt oda kellett utaznia.

A fiút nem sokkal később megtalálta élete harmadik bonyodalma...

Apja hívatta őt könnyes szemmel. Levelet hozott. Közös nyitották ki, amelyben arra szólították fel Mátyást, hogy csatlakozzon a Magyar Királyi Honvédségbe. Édesapja tudta, ismerte a háború borzalmait. Eszébe jutott az 1916-os nyár vége, amikor őt Doberdóba vezényelték. Több napon keresztül voltak a lövészárkokban. Valahol bokáig érő sár volt, másutt a patkányok leptek el mindent. Éheztek, fáradtak voltak. Napi 3 óránál többet nem pihentek.

Éjt nappallá téve lövöldöztek és tüzeltek. Véget nem érő harcnak tűnt. Amikor nem géppuskával lőttek, akkor ágyúk lövedékei süvítettek el a fejük fölött. Egy nap rohamot fújtak. Amikor próbáltak kimászni az árokból, a legjobb barátját a mellkasán lövés érte. A lövedék szétszakította az uniformisát. Barátjának meleg vére az arcára fröccsent, a teteme pedig visszaesett az árokba. Mélyen beleivódott ez a kép! Mint ahogy az is, amikor végignézte ahogy a társai közül sokan fennakadtak a szögesdróton. Volt, aki kétségbeesve kereste levált karját a sárban. Tíz perc leforgása alatt vérfürdő lett a csatamezőn. Megmenekülését csak annak köszönhette, hogy végig az árokban maradt. Később vissza-visszatértek álmaiban az események, amelyek nem hagyták nyugodni.

Így hát soha nem akarta, hogy fia is ezen menjen keresztül.

De ami parancs, az parancs! Fiát hívta a Haza. Mátyás nehezen, de elment a toborzásra. Amint megérkeztek a kiképzőpontra, találkozott a kiképzőtisztjével, ifjabb Csiky Ferencel. Ő barna uniformisban volt. Fején tányérsapkát viselt. Szemüvege mögött egy meleg, barna szempár látszódott. Orra alatt vastag bajusz húzódott. Harcedzett arca komoly volt, kezét háta mögött összekulcsolta. Az övének mívés pisztolytartó és térképtáska lógott. Bőrbakancsán látszott, hogy háborúban használták már. Morc tekintettel, érdes hangon megszólította a kadétokat: - Egy vonalban helyezkedjenek el előttem, vigyázzállásban!

Olyan erőteljesen mondta, hogy az újoncok zavarukban először nem tudták mit csináljanak. Majd végignézett az ifjakon és megszólalt: - Maguk fogják képviselni a mi dicső Királyi Honvédségünk? Maguk fognak szembe szállni a vörös fertővel keleten? Jobb is, hogyha már most megadjuk magunkat.

Látszódott az újoncokon, hogy összeráncolták szemöldöküket, mérgesek voltak. (Érhető, hisz senki se szereti, ha semmibe veszik, még mielőtt megismernék.)

- Nos, Urak! Megnézem mit tudok magukkal kezdeni. A jobb oldali kaszárnyában találják a ruhájukat és a felszerelésüket. Báthor segédtiszt fog önöknek segíteni a kiválasztásban.

Tizenkét órára mindenki legyen itt menetkész! Oszolj!

Báthor István egy díszes obsitos volt. Fiatalos volt az arca, barna bocskai sapkájába árvalányhaját tűzött. Szemei, nevéhez hűen, bátorságot sugalltak. Börmellényt hordott, oldalán pedig géppisztolyt.

Mindenki a kaszárnya felé indult. Felvették a egyenruhát, a nadrágot, a surranókat, valamint hevedert és a menetfelszerelést. Szíjukra csatolták a tölténytáskákat, a kulacsot és a csajkát. Hátukra pedig málha került. Végül felrakták fejükre a sisakot is.

Miután mindenki menetkész volt, felsorakoztak. Nem sokkal később megérkezett Csiky Ferenc is.

- Vigyázz! - szólította fel őket Báthor. Csiky levette a bőrkesztyűjét. Megpödrölte bajszát, majd így szólt: - No! Ez már sokkal jobban áll Maguknak.

Majd közelebb lépett. Megigazította egy-egy katona gallérját.

- Pihenj! A mai napon meg fognak ismerkedni a baka fegyverzetével. De előtte, eddék magukat, fussák körbe kétszer a tábor! Nem hallották? Gyerünk, gyerünk!

Mátyás és a többiek egyszerre megindultak. A futás közben jobban megtudták szemlélni a tábor. Négy őrtorony volt, amelyet szögesdrótos fal kötött össze. Összesen hét sátor állt a táborban. Egy orvosi, egy parancsnoki és a kadétoknak. A távolban pedig strázsahegy látszódott. Ahogy futottak, a hideg őszi szél megcsípte az arcukat. Midőn a bakancsuk a földnek simult, egy jellegzetes dobogó hangot adott ki. Ez járta be az egész tábor. Amint a csajka és az öv egymásnak ütköztek, ütemes csengő bongás zaja szállt az ég felé. A bocskor már most törte a lábukat. A fehér felhők mosolyogva néztek le rájuk. A nap gyönyörű fénye meg-megcsillant a fák és bokrok között. A kék ég pedig átkarolta a napot és a felhőket.

Csillogó fejfedőjük visszaverte a napsugarakat. A terepgyakorlaton egy nagy almafával találták szembe magukat.

Érett termései mintha arra vártak volna, hogy valaki leszakítsa őket. Nem is történhetett másképp.

Néhányan elraktak pár gyümölcsöt a táskájukba, mások már futás közben megették. Mátyás jól bírta a terhelést, másodikként ért be. Csiky azonban nem volt túl elégedett.

- Maguk ezt nevezik futásnak? Na ne vicceljenek velem! Ha ilyen “gyorsan” veszik az iramot egy ütközetben, akkor már rég elfoglalták a hazánkat! -szólt mély hangján.

Levette szemüvegét, kabátja zsebéből egy rongyot vett elő. Rálehelt, majd megtisztította cvikkerét. A lőtérre vezette őket, ami a parancsnoki sátortól csak 5-6 lépésnyire volt. Itt szalmabábuk voltak felrakva a falra. Egy gerenda jelezte honnét kellett a lövést megtenni. Egy ládában tartották a fegyvereket. Csiky Ferenc felvett egyet belőlük, és mutogatni kezdett.

- Ez egy Karabiner 98 Kurz. Német bajtársainktól kaptuk. A legprecízebb, legpontosabb karabély, amelyre kezüket fogják tenni. Jól jegyezzék meg: ez a fegyver a maguké, senki másé! Ismerkedjenek meg vele! Mindenki odament és elvett egyet. Mátyás fegyverének fás része barnább volt, mint a többié.

Ez volt az egyetlen, amit nem tölgyből, hanem sötét fenyőből készítettek el. Mindenki odaállt a gerendához. Majd Báthor körbejárt és töltenyt osztott, kettőt. Megmutatta hogyan kell fogni, és betölteni egy lőfegyvert.

- Csak az én vezényszavaimra cselekedhetnek! -mondta a tisz.

- Tölts!

Mindenki betöltötte fegyverét.

- Célozz!

Mátyás gyilkos szándékkal szegezte a bábura a karabélyát.

- Tűz!

A szerszámok egyszerre dördültek el. Enyhe füst keletkezett. A madarak, akik értetlenül nézték az eseményeket, most felrepültek.

- Ez az! Mellkasba lőttem! - mondta magában Mátyás. Újratöltöttek, megint céloztak és ismét tüzeltek. Ezúttal a gyomornál talált. Ilyen egyszerű ölni? – gondolkodott.

A tisztek megjegyzés nélkül vezették őket tovább. Egy falhoz értek, amelynél ládákban burgonyák voltak. A falon lyuk tátongott. Már kapták is a parancsot a következő feladatukhoz, miszerint: - Mivel éles gránátot az Önök kezébe egyelőre nem fogunk adni, ezért kolompérral gyakorolnak! Feladatuk nem nehéz: át kell dobni csak a résen! No, de úgy dobálják, hogy megtalálják, mert ez lesz a ma esti vacsora.

A bakák felnevettek. Mindenki sikeresen átdobta, kivéve Mátyást. Valamiért mindig félredobta, vagy túl kevés volt a lendülete.

- Nem baj, Ifjú! Lesz ez jobb is! - szólt hozzá kedvesen Báthor, majd enyhén megveregette Mátyás vállát.

Új feladat következett. Almákat helyeztek a gerendákra. Mindenki kapott egy szuronyt. Felcsatolták, majd így szólott Ferenc: - Öljék meg azokat az almákat!

A hadfik nem hezitáltak. Sokuknak fenn is akadt az alma a szuronyukon.

- Csodás gyümölcsöző gyümölcsölő képességek, kadétok! -szólt gúnyosan Báthor.

- Zászlófelvonáshoz sorakozzanak! -vette át a szót Csiky.

- A zászló felvonásához megkérem Fredrik József kadétot, hogy lépjen ki! Fredrik kilépett, majd könnyű lépésekkel kiballagott a zászlóhoz.

- Zászlónak tiszteleg!

Ahogy József felhúzta, a naplemente megcsillant a zászlón. Mintha az angyalok a címer helyett a napot ölelték volna. Az enyhe szellő még lobogtatta a lobogót. A piros-fehér-zöld pedig csak úgy ragyogott. Mindenkinek a szívét büszkeség árasztotta el.

Ó, oly' fiatalok voltak és még nem tudták, hogy mi vár rájuk...

Ez ment két hónapon keresztül. Már hullottak a falevelek, az idő is egyre hidegebbé vált.

A természet téli álomra készülődött. A költöző madaraknak már semmi nyoma sem volt. A kiképzett honvédeket pedig egy öreg, fekete vonat várta. Utoljára kezet fogtak kiképzőtisztjeikkel.

- Beszállás! - szólt a kalauz.

A honvédek egyesével engedelmesen felszálltak, majd helyet foglaltak.

A mozdony szépen lassan zakatolni kezdett. Mátyás is leült, s utoljára még kinézett a jégvirágos ablakon, s látta a tábor távolodó falait.

Csendesen, merengve nézte az elsuhanó tájat. Enyhe szél lengette a fagyos ágakat. A fákon talán mókusok gyűjtögették az elemózsiájukat a télre. A távolban messze, a dimbes-dombos vidékék felett egy réti sas körözött.

Sokára előbukkant egy vasútállomás, ahol újabb bajtársak várakoztak. Nyílt az ajtó, majd az újabb csapat hangos léptekkel betódult a kabinba. Helyet foglaltak ők is. Sokakon csak őszi álcaköpeny volt. Sárgásra festett sisakjukra fűszálak levelek tapadtak.

A katonák bemutatkozásba kezdtek.

- Szép napot! Törzsök István vagyok, én leszek eztán a szakaszvezetőjük.

Nos, mindannyian felkészültetek ruszkit löni? -kérdezte nagy vigyorral a képén.

- Hogyne! Igen! – hangzott a felelet.

- Na ezt már szeretem! - nevetett fel Törzsök, majd leült.

Mátyás mellé hárman is odaültek, ők is ismerkedni kezdtek.

- Adj Isten! Farkas László volnék. Az a nagyfülű ottan Milkovits János, ez a sápadt képű pedig Karméz Karcsi.

- Ferenczy Mátyás, örvendek!

- Nem gond, hogy Kend mellé ültünk? - kérdezte Milkovits

- Nem és nyugodtan tegezhetek.

Felakasztották sisakjaik, puskájukat kitámasztották. Táskájukat az ülésük alá helyezték.

Szó szót követett, kiderült, hogy szőke hajú, kék szemű Farkas László Budapesten született.

Mindig is katona akart lenni, és amikor meglátta a behívólevelét, meg is kapta az esélyt rá.

Magabiztosnak és izgatottnak tűnt. Milkovits, a görnyedt testtartású fiú szelídebb ember volt. Gallérjából kis virág bújott elő. Érden született egy parasztcsaládban. Karméz Károly nyakában fényképezőgép lógott. Szemüveget

hordott és haja oldalra volt fésülve. Ujján fényes ezüst gyűrű ragyogott. Vidám, kissé feszült, izgatott hangulat lengette be a vagon. Nem csoda, hogy néhányan másképp foglalták el magukat, mint a többiek.

A szakazvezető úr borotválkozásba kezdett, de előkerültek a kártyajátékok is. A bátrabbak még pénzt is raktak fel tétnek. Valaki olvasott, vagy éppen levelet írt. A hátsó részből egyre erősödő harmonikaszó és ének csendült fel, amihez aztán idővel az egész vagon csatlakozott. Így érkeztek meg a célállomásra.

A mozdony kifújta a rég összegyűlt fáradtságát. Mindenki összeszedte a holmiját és leszálltak. Gyalog hat kilométert menetelve elindultak az ismeretlenbe, a harctérre, ahol már „várták őket.”

A távolból gépfegyverek pattogása hallatszott, s a zaj egyre csak erősödött. Egy tisztáson haladtak keresztül, boldog családok éltek itt takaros házaikban. Egy magas, emeletes épület talán valaha iskola lehetett.

Az ebédlő ajtaja mellett egy fatáblán még nehezen, de olvasni lehetett a heti menzát. Vajon most hol vannak a mosolygós, éhes gyerekek?

Ez a hely lett az ideiglenes támaszpontjuk. A régebb óta itt tartózkodó katonák már ásták a lövészárkokat, így ők is belekezdtek. Ásót, csákányt ragadtak. Bár nehéz munka volt, mégis három nap alatt elkészültek. Szerencséjükre aznap este tizenegy óra felé megérkezett a tábori konyha is. Gulyást kaptak egy kevés kenyérrel. Nem volt túl ízletes, nem hasonlított az otthoni ízekhez, de beérték vele.

Tűzharcok kezdődtek...

Az első tűzharcuk nem volt túl intenzív. Az oroszok kelet felől próbálták áttörni, de csak halálukba rohantak.

A lövészárkok jó szolgálatot tettek, de bennük az élet nem volt könnyű. Volt, amikor még egy cigarettát (már ha volt) se lehetett éjszaka büntelenül elszívni, mert az ellenség minden fénypiszlákolásra bombákat küldött.

Egy alkalommal Milkovits, Karcsi, László és Mátyás voltak a sorosak az őrségben, amikor is a táboruktól jócskán eltávolodva, a település határában megfogtak egy kóborló tyúkot. Gondolták jó móka lesz, feldobhatják az étrendet egy kis friss hússal. Visszafele menet mocorgásra lettek figyelmesek. Farkas Laci fegyveréhez kapott, s elkiáltotta magát:

- Akárkik vagytok, feltartott kezekkel gyertek elő!

Motyorgás hallatszódott a bokorból. Farkas a mellettük lévő fába lőtt. A zajra az egész tábor felmorajlott, riadót fújtak.

A bokorból két orosz a fegyvereiket ledobva kászálódott elő. A négyük közül csak Karcsi tudott egy keveset oroszul. 12 riadt szempár tekintett egymásra. Nem is értették, hogy miért is bántanak egymást! Ölni mégsem egyszerű! A négy magyar csendben megegyezett, döntöttek, hogy hagyják őket elmenekülni. Mátyás még egy darabka komiszkenyeret is nyújtott feléjük. Ők elfogadták és cserébe adtak egy falatka kolbászt, és lassan, óvatosan hátrálva távolodtak, majd eltűntek. A magyarok is visszatértek az elejtett tyúkkal a táborukba.

December lett. Leesett az első hó. Mindenki egyre többet gondolt a saját családjára.

Álmaikban otthon, a tűzhely mellett ültek. A házaikat bejárta a mézeskalács és a töltött káposzta illata, szívüket melegség öntötte el, egy pillanatra felvillant szerelmük és gyermekük arca. Ahogy aludtak kicsordult a könnyük, de amire felkeltek, már semmi sem maradhatott belőle. Eljött a karácsony napja. Isten kegyelméből megérték ezt is!

Néhányan a lövészárokban állva imádkoztak, mások hajnalig járkáltak a tábor körül. Még törpefenyőt is díszítettek töltényhüvelyekkel, és kopott ruhadarabokból készült apróságokkal. Fél kettőkor aztán mindenki lefeküdt. Mátyás sokat hánykolódott, nehezen jött álom a szemére, szeretett édesanyjára és apjára tudott csak gondolni.

Reggel a tisztiek megajándékozták őket egy csajka finom forró teával és egy darab komiszkenyeret is adtak hozzá.

Sőt, közösen osztottak egy falat csokoládén, néhány deka sajton, pár száraz süteményen, kevés szalonnán és huszonöt darab magyar cigarettán.

Bár nem volt oly' rengeteg ajándék, de örültek, hogy egyáltalán ez is jutott. Huszonnyolcadikán hajnalban Farkas és Mátyás tűzifáért ment a közeli erdőbe. Az egykori olívazöld sisakjukat a hó fehérre festette. Lépteik alatt roppant a hó. Mátyás előreszaladt. Farkas kihasználva a pillanatot, megdobta egy hógolyóval. Mátyás hátrafordult, majd kapott mégegyet az arcába. Enyhe mosollyal a száján nekirohant Farkasnak, majd leterítette a hóba.

Egymást lökdösték, dobálták. Pár pillanatig ismét gyerekek voltak! A jó hangulatot hangos üvöltés zavarta meg. A fenyők megmozdultak!

- Oroszok! -kiabálták egyszerre rémülten.

Amilyen gyorsan csak tudtak, felpattantak, s futásnak eredtek.

- Jönnék a ruszók! Jönnék! -üvöltötték társaiknak bent a táborban.

Mögöttük azonban már több tucat orosz tolongott.

Riadót fújtak, tűzharc kezdődött.

- Jaj! Az ott elől Farkas és Mátyás! – kiabálta dermedten a szakaszvezető.

Hevesen mutogattak feléjük, és üvöltötték nekik, hogy feküdjenek le. Farkas értette az üzenetet, és magával rántotta Mátyást a földre. A magyarok tüzelni kezdtek. Felugattak a géppuskák.

Hullott az ellen' miközben Farkasék próbálták minél jobban összehúzni magukat. Mátyást eltalálta egy orosz, a lövedék a vállát érte. Szerencséjükre fagyos telük volt, így Mátyás sebe pillanatok alatt befagyott, elállt a vérzés. Pár perc után megszűnt a szörnyű zaj.

A fiúk feltápáskodtak, körbe néztek. Mindenhol hullák feküdtek. Néhány kilőtt töltény még mindig füstölgött. Lassan odaballagtak a nekik menedéket nyújtó árokhoz. Megúszták!

Mátyást a sebe miatt kórházba küldték. Amikor megérkezett a teherautón, lesokkolta a látvány. Mindenütt sérültek feküdtek. Üvöltözések hallatszottak. A felcserek véres kézzel szaladtak egyik szobából a másikba, míg a nővérek próbálták tartani az iramot mellettük. Mátyás előtt megjelent egy kedves, de

elcsigázott nővér. Egy ágyhoz vezette, majd ellátták a sebet. Mátyásnak pihenni kellett. Türelemmel elfoglalta magát. Levelet írt apjának.

A fiatal ápolónő újra megjelent Mátyás ágyánál, odahajolt hozzá, és ezt súgta neki: - Nyugi, a kórházból már egyenest haza vezet az út.

Mátyás értetlenkedett.

- Segítjük hazajuttatni a honvédeket. -súgta a titokzatos, szívét megdobogtató nő.

- Ez szabotálás!

- Inkább csak örülj, hogy újra láthatod a családot. Biztos várnak már haza.

Majd hirtelen kiment a szobából. Mátyás gyötrődött, nem akarta cserben hagyni a bajtársait. Kereste, hogy mi a helyes cselekedet. Vívódott magával. Pár nap múlva aztán levelet kapott az apjától, melyben azt írta egyetlen fiának, hogy megbetegedett. Mátyás döntött. Hazatér.

Hajnalodott már. Megkapta a papírjait. Gyalog útnak indult, mígnem csodával határos módon egy Kassára igyekvő szekér felvette, így hosszú, viszontagságos út után megérkezett a szülővárosába. Nem telt sok idejébe, mire megtalálta a rozoga házukat.

Enyhe hezitálás után pedig bekopogott. Nyílt az ajtó, s előbukkant apja sápadt arca. Örömeben még a mankóját is eldobta! Némán átölelték egymást, szemeik könnybe lábadtak. Leültek, s mesélni kezdtek egymásnak. Mátyás elmondta a vele történeteket. Mire észbe kaptak, addigra már este lett, lefeküdtek. Így teltek a hetek, hónapok.

Szegényesen éltek, hisz Mátyás nem igen talált munkát, fogytán volt az élelmük. Hallgatták a rádiót, s említették, hogy az oroszok áttörtek a Kárpátokon. Mátyás szíve nagyot dobbant! Úgy érezte, hogy nem tehet mást, ezért besoroztatta magát.

Megszorította apja kezét, átölelte, homlokon csókolta, majd újra útnak indult. Újra kezébe nyomták a fegyvert. De már rutinos volt?!

Ez a kiképzése nem tartott tovább egy hétnél. Kellett a haderő.

Meglepetésére most nem vonat várta őket, hanem autók és motorok. Kivitték őket egy tisztásra, majd onnét gyalog mentek tova. Harckocsik láncalpnymaiban lépkedtek. Amint kiértek egy erdőből, már várták

őket a megfáradt német csapatok, majd csatlakoztak a meneteléshez. Egy kisebb faluhoz értek, ahol a lakosok az utcákról nézték őket. Kenyérszeleteket és vizet kínáltak a katonáknak.

A tömegből valaki odarohant Mátyáshoz, s egy virágszálat tűzött a fegyverének a csövébe. Egy szemrevaló fehérszemély volt. A virág talán a Remény virága! Egymásra mosolyogtak, majd a lány elsietett.

A csapatuk Budapest felé igyekezett. Páncélosok csatlakoztak hozzájuk. Indulókat zengett fáradt ajkuk. Miután megérkeztek Budapestre a tisztjeik felsorakoztatták őket. Lelkesítő beszédet mondtak nekik. Mátyás végignézett a seregen. Gyerekek. Gyerekeket látott. Tizennégyévestől alig huszonévesekig.

Próbált inkább nem törődni ezzel, ezért estefelé kiment a Duna-partra. Sisak nyomta a fejét, fegyvere pedig húzta a vállát. Szíve nehéz volt. Miért? Elmerengett a messzeségbe. Elgondolkozott, hogy eddig min is ment keresztül. Vajon a volt bajtársai élnek még? Látni fogja még az apját? Ki volt az a lány, aki odajött hozzá? Kérdések, kérdések mindenütt!

Másnap reggelre felpörögtek az események. Tüzérek ösztüze zúdult a csapatukra, rakéták fénye süvített az égbolton. A sztálin orgonák a „dallamaikat játszották” le nekik. A házak lángba borultak. Az oroszok gyűrűbe zárták a magyarokat, akik éheztek, fáztak. Mégis elszántan és bátran kitörni készültek. Mátyásék a külvárosban próbálták visszaverni az ellenséget. A romok közt alig lehetett mozogni. Egy ház emeletéről löttek rájuk. Mátyás egy felrobbant autó roncsa mögé bújt. Elővette gránátját az övéről.

- Ezt most ne rontsd el, Mátyás! -Mondogatta magában, hiszen gránátdobásban sose jeleskedett.

Kihúzta a biztosító cérnát, mély levegőt vett, majd eldobta azt. Sikeresen betalált az ablakon. Társai jelképesen megtapsolták, Mátyás egy kis időre megnyugodhatott.

- Tank! Jön a tank! -üvöltötte félelmében az egyik ifjabbik levante. Mátyás gondolta, hogy felrobbantja, kifutott az útra, és nem vette észre a közeli autó alatt lapuló orosz katonákat, akik a géppisztolyokkal rögtön megsorozták. A fiú megszeppent. Még egyszer vigyázban állt, majd eldőlt. Egy pocsolya mellé esett. Látta a vízben a saját képének tükröződését. A csata hangjai, és a kiállások lassan elhalkultak. Zöld mező képe jelent meg a szeme előtt, tele pipacsokkal. Rajta fehér vadlovak szaladgáltak, aztán mintha enyhe szellő simogatta volna az arcát. Végül egy terebélyes tölgyön akadt fenn a szeme, melynek már zöldellő levelei voltak. Átjárta a békeesség. Feltámadt lelkében a remény, hisz a körforgásban a halál mellett ott az élet is! A világ csodálatos!

Egy mellette elhaladó katona a bakancsával belelépett a pocsolyába. A víz, az élet beterítette Mátyás arcát, de számára lassan eltűnt minden, lehunyta a szemét. Nem hallott már semmit, s azt sem tudatta, hogy belőle, a hősből legenda születik.

A megújulás éve

A Túrjei Szent László Általános Iskola 2021-ben

" Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog."

Szent-Györgyi Albert

A koronavírus a mögöttünk álló évben is átrendezte az egyének és közösségek kapcsolatait, átszervezte az iskola életét, az intézmény rendezvényeit. A bizonytalanság feszültséget keltő tényezőként immár második esztendeje volt jelen az életünkben, éppen ezért a nevelő-oktató munka folyamatossága mellett tanulóink, dolgozóink egészségének védelmét különösen fontosnak tartottuk. A járványhelyzetben előírt szokások kialakítása és betartatása komoly feladatot jelentett mindannyiunknak. A mindennapokban a távolságtartás, a helyes maszkhasználat és a folyamatos kézmosás, fertőtlenítés megkövetelésével, az intézménybe való belépés szabályozásával tettünk eleget az óvintézkedéseknek. Rendezvényeinket zárt körben, szerényebben és a járványügyi előírásoknak megfelelően szerveztük meg.

A januári évkezdés a vírus jelenléte mellett újabb kihívás elé állította intézményünket. Az EFOP-4.1.2-17 azonosító számú pályázat keretében megkezdődött az iskola infrastrukturális fejlesztése, bővítése. Az intézmény tornaterme, alsós folyosója és udvara építési területté vált. Át kellett szerveznünk a kisdíjakok életét, alsó tagozatos tanulóink átmenetileg az emeleten található osztálytermekbe költöztek, a művészeti oktatásnak (zene, néptánc) pedig a Művelődési Ház adott otthont. A feleslegessé vált bútorzatot elszállítottuk, raktároztuk. Kissé szűkösön lettünk ugyan, de várakozással és örömmel fogadtuk a változást.

A félévzárás januárban mindig izgalmakat tartogat. Vannak, akik szép eredménnyel büszkélkedhetnek, de olyanok is, akik csalódással, szomorúan veszik kézbe a félévi értesítőt. A Kréta rendszer használatával a szülő azonnal értesül gyermeke tanulmányi munkájáról, az osztály és iskolai eseményekről. Örömmel látjuk és tapasztaljuk, hogy sokan és rendszeresen tájékozódnak a felületen.

Februárban továbbítottuk a nyolcadikosok továbbtanulási lapjait. A középiskolák és volt tanulóink és szüleik visszajelzései alapján jó szívvel értesülünk arról, hogy diákjaink többsége a választott középfokú intézményben megtalálja és megállja helyét.

A farsangi móka osztályonként zajlott, a termekben állt a maszkarás bál. A szokásos felvonulás helyett az osztályok külön-külön zenés, táncos produkciók ill. jelenet bemutatásával készültek, melyeket a felvétel után a közös csoportokban osztottunk meg. A tombolasorsolást a sulirádióon keresztül „sugároztuk”, a szerencséseknek a szervező osztály diákjai adták át a nyereményeket.

A koronavírussal együtt megérkezett a digitális oktatás fogalma is a diákok életébe. Márciusban ismét az online térbe helyeződött át a tanítás. A hatodikosok ünnepi műsorát is már csak a kamera „láthatta”, az iskolai felvételt március 15-én a közzétett youtube csatornán tekinthették meg az érdeklődők.

A tantermen kívüli digitális oktatás az idei tavasszal rövid időszakot érintett. A tanulók két ütemben térhettek vissza az intézménybe. Április végén az alsó tagozatosok, május elején a felsős diákok ülhettek újra az iskolapadba.

Szomorú esemény árnyékolta be a tavaszi zsongást. Áprilisban el kellett búcsúznunk kedves tanító néninktől, Erika nénitől. Pálné Peitli Erika nemcsak tanítóként, de intézményvezető-helyettesként, megbízott igazgatóként is helyállt az iskolánkban. Munkabírása, kreativitása és határozottsága példaértékű volt. Emlékét szívünkben őrizzük.

A diákélet folytatódott. A májusi mérések (kompetencia, idegen nyelv), mellett jutott idő osztálykirándulásokra, és megtartottuk a gyereknapot is.

A júniusi vizsgák eredményesen zajlottak, a tanévet sikeresen zártuk. A tanévzáró ünnepséget zárt iskolai körben szerveztük. A ballagást rendhagyó módon –az iskolai felújítás miatt- egy külső helyszínen, a sportpályán tartottuk. A rendezvény szépségét az ünnepélyesség adta. A nyolcadikosok hagyományteremtő céllal, egy fa ültetésével búcsúztak kedves iskolájuktól, az alma matertől.

A búcsúzás fájdalmas hangulata volt jelen a batyki telephelyünk tanévzáróján is. Az idei tanévvel nemcsak Patakfalvi Pálné Éva néni köszönt el kedves iskolájától, hanem a tagiskola szüneteltetésével a település kisdíákjait sem várja többé az intézmény nyitott ajtaja.

Éva néninek jó egészséget, boldog nyugdíjas éveket kívánuk!

Az iskolai élet nem zárult le a tanévvel. Június végén két csoportban, az alsó és felső tagozatos diákjainknak is napközis Erzsébet-tábort szerveztünk. Gazdag és színes programokat állítottunk össze, melyen összesen 72 tanulónk vett részt. A pályázat keretében rengeteg társasjátékot, sporteszközt és dekorációs, kézműves terméket vásároltunk a gyerekeknek; természetesen nemcsak tábori használatra.

A nyári szünetben az építési munkák miatt zajos az intézmény. A megüresedett osztályterekben megkezdődhetnek a festési és karbantartási munkák, és folytatódott a felújítás.

A nyáron két turnusban is a Balaton mellett táboroztunk. Július végén 60 fő felsős tanuló Zánkán, augusztus közepén 30 fő alsós diák a fonyódligeti táborban töltött el hét napot. A kötelező tematikus programok mellett jutott idő a szabadidős játékokra, a pancsolásra és az ismerkedésre is.

Az új tanévet még meg sem nyitottuk, már gyerekzsivaj töltötte be az intézmény falait. Az iskolába hívogató programunkon már a felújított, szép osztályteremben fogadtuk leendő első osztályos tanulóinkat. Szeptemberre a földszinten minden terem megújult, a tanító nénik és az osztályfőnökök feldíszített osztállyal, új, korszerű bútorzattal várták a diákokat.

A szeptemberi évkezdést a zánkai Őszi Ottalvós Táborral tettük emlékezetessé. A háromnapos kiránduláson intézményünk 4 csoportja, összesen 71 tanuló vett részt. A többnyire fakultatív programokon sok új élménnyel és tapasztalattal gazdagodtunk.

Az elsős avatást és DÖK választást egy szeptember végi napon tartottuk meg. A kis elsősök közös verssel készültek és az avatóesküvel „hivatalosan” is iskolánk diákjai lettek. Az ünnepségen csillogó szemmel vették át a nyolcadikosok ajándékát.

Az őszi további napjai sem teltek unalmasan. Benedek Elek születésnapja alkalmából mesét olvastunk az ovisoknak. Köszönjük, hogy szeretettel fogadtatok bennünket! Októberben iskolai szinten megemlékeztünk az aradi vértanúkról, majd az '56-os forradalom és szabadságharc eseményeiről készítettünk műsort, melyet a községi Művelődési Házban mutattunk be. Az Oktatási Hivatal felkérésére részt vettünk egy online német nyelvi próbamérésen a hetedik osztályosokkal. Az októberi szép időben sportdélutánt, Halloweenkor pedig Tök jó napot tartottunk.

Novemberben folyamatosak voltak a pályaválasztási tájékoztatók. Advent idején kisebb műsorral indítottuk a péntek reggeleket. A Mikulás is ellátogatott intézményünkbe, csokival, gyümölcssel jutalmazta a jó gyerekeket. Iskolánk diákjai szerepeltek a települési adventi gyertyagyújtáson és a negyedik osztályosok által összeállított műsort felvételtől láthatták Túrje község karácsonyi rendezvényén.

Tartalmas évet hagytunk magunk mögött. Sokat dolgoztunk, tanultunk, fejlődöttünk. A fenti színes, és gazdag programok mellett komoly oktató-nevelő munkát végeztünk az osztálytermekben.

Eredménnyel vettünk részt képzőművészeti, irodalmi és egyéb alkotói pályázatokon, illetve tanulmányi versenyeken szerepeltettük gyermekeinket, ahol szintén szép sikereket értünk el.

A Lázár Ervin Program keretében minden évfolyamunk eljutott egy városi színházi előadásra, sőt a hatodikosok a Fővárosi Nagycirkusz színvonalas produkcióját tekinthették meg Budapesten. Színházkedvelő tanulóinknak ifjúsági bérletet váltottunk a Hevesi Sándor Színház előadásaira.

Reményeink és a kivitelező tervei szerint az intézményfejlesztési projekt is hamarosan befejeződik. Várhatóan az új év elején már átadásra kerül a felújított és korszerűsített intézmény.

Köszönjük kollégáinknak, dolgozóinknak a kitartást és a türelmet, a Szülői Munkaközösségnek, a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak, a Túrjei Iskoláért és Óvodáért Alapítványnak, Túrje Település Önkormányzatának és Képviselőtestületének az anyagi és szakmai támogatást, partnereinknek a segítő együttműködést.

Áldott, békés új esztendőt, szeretet és egészséget kívánunk mindenkinek!

Pacsi Krisztián, Dézsényi Melinda

Horváth Hanna: Az öreg hölgy karácsonya...

Régi idők történetét,
Egy alt év decemberét
Osztom meg véletek.
S készüljetek, mert megható történet.

Élt egyszer egy idős hölgy
Nem volt mása csak egy ház, meg egy vén tölgy.
Egyedül élt régóta
S a magány, szívét kifacsarta.

A házikó kandallójában
Tűz lobogott gyakran.
A hó szitált, eljött a tél,
Vele a december s a hideg szél.

Decemberben, mint tudjuk karácsony van.
Ezt a hölgy is tudta, de a karácsony nem jó magányban.
Nem is süttött süteményt,
Sírt helyette egy egész éjt.

Így telt az idő,
A hölgy bánata egyre nő.
Magány szívét marcangolja,
Álomba magát sokszor zokogja.

Nem mozdul ki soha,
Mégis tudja itt a karácsony újra.
Csengőszót hall, víg éneket,
Látja a hóembert, mit neki építettek a gyerekek.

Miért tették ezt? A hölgy nem érti.
Talán még jár egy kis boldogság néki?
Ejnye, ejnye gondolja, kiállok a kapuba,
Megnézem van e a hóembernek sálja.

Ha nincs, hát adok neki,
Ne fázzon meg – a hölgy így véli.
Ki is ment, vitte a sálát,
Az utcán meglátott egy kislányt, sapkását.

A kislány észrevette a nénit,
Odafutott, megállt s ránézett.
„Jaj, de jó hogy kint a néni!
Szeretném meghívni magunkhoz vacsorázni!”

Tessék? Engem?
Nem ismerlek, s te sem engem.
Miért tennéd ezt?
Mivel hálálnám meg a vendégséget?

Jaj, nénike! Kérem jöjjön el!
Anyukám is várja szeretettel!
Karácsony van! Maga se legyen egyedül,
Mikor éneklünk, s csengő csendül!

Jól van, jól van elmegyek,
Ha ez örömet szerez kis szívednek!
Várj meg, felöltözöm szépen,
Felveszem csizmám, hímes mellényem.

Be is ment, így is tett.
S az arcán...
Sok idő múltán,
Egy mosoly is kirajzolódni tetszett.

Leporolta régi tükrét
(Nem használta, nem hozta úgy a szükség)
Készített egy fecskefészkét,
Szalagot is tett bele, zöldet.

Felvette hímes mellényét,
Aranyos nyaklancát,
Ékes csizmáját,
Díszes kabátját.

Elindult mosolyogva(!!!)
Mondom, ilyen nem történt évek óta.
A kislánnyal elindult kézen fogva,
Mert várta már őket, az ünnepi vacsora...

Türje, 2021. november 21.

Helytörténeti vándortábor

Az idei évben is megrendeztük 5 település összefogásában a Helytörténeti Vándortábort. Első nap Sümegcsehire látogattunk, ahol csapatépítő tréning keretében ismerkedtünk meg egymással. Ezután felfedező túrára indultunk a faluba, miközben elmélyedtünk a település múltjában. Második nap Mihályfán tekintettük meg a múlt század „ereklyéivel” berendezett tájházat, sportoltunk, táncoltunk, és még mályvacukrot is sütöttünk. Harmadnapon Óhidra látogattunk el, ahol meghallgattuk a templom történetét, kirándultunk egy jót, és a nap végén még lovaskocsikáztunk, ami felejthetetlen élmény volt mindenkinek. Csütörtökön Túrje történelmét jártuk végig, nem csak szóban, de gyalog is. Jó hangulatú kvízzjáték után táskákat batikoltunk, amire másnap még nagy szükségünk volt. Táborunk záró napján Batykra mentünk, ahol nem csak megismerkedtünk a település történetével, de még egy kis rögtönzött koncertet is élvezhettünk. A sokszínű kézműves foglalkozások után fájó szívvel, de élményekben és új barátságokban gazdag héttel a hátunk mögött búcsúztunk el egymástól.

A táborban a fent említett településeken élő gyerekek vettek részt. A program a Legyünk TOPpon Zalában! - Közösségfejlesztés öt zalai településen (TOP-5.3.1-16-ZA1-2017-00011) projekt keretében valósult meg.

CzG

Manó dalok Mihályfán

Csapatépítés Sümegcsehin

*Szent Imre
templom,
Óhíd*

*Helytörténeti túra
Sümegcsehin*

Tájház, Mihályfa

*Ismerkedés az állatokkal,
lovaskocsizás Óhídon*

*Batkolás, kavicsfestés
Kézműves délután Türrjén*

Történelmi túra Türrjén

*Helyben sült
finomságok
Batyk*

*Kézműveskedés, játék és
ismerkedés a múlttal Batykon*

Új iskolabusz Túrje jövőjéért

Több éven keresztül foglalkoztatta már a település vezetőségét az iskolabusz cseréjének gondolata.

A régi, 2002-ben forgalomba helyezett jármű még az egykori kisgörbői általános iskola megszűnése után került Túrjére már használt állapotban, majd közel 16 évig szolgálta a falu apraját-nagyját. Az itt töltött évek alatt napi rendszerességgel szállította az óvodába és az iskolába a vidékről járó gyerekeket, segítette a kirándulások, táborozások, sportesemények elérését, iskolaidőn kívül pedig a település civil szervezetei, csoportjai számára tette lehetővé, hogy az ország más településein, sőt külföldön is képviseljék Túrjét. Műszaki állapota közben nagyon leromlott, az utóbbi években egyre többször kétségessé vált napi feladatainak ellátása.

Az egyre sürgetőbb helyzet megoldására az önkormányzat - pályázati lehetőségek híján - végül a Miniszterelnökséghez fordult segítségért, ahonnan a kérés átirányításra került a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-hez, amely éppen ebben az időszakban fogadta civil szervezetek pályázatait olyan támogatási célok megvalósítására, amelybe az iskolabusz beszerzése is beleillett. Gyors kapcsolatfelvétel és a kuratórium döntése után így

aztán a Túrje Jövőjéért Alapítvány nyújtotta be a támogatási kérelmet az Alapkezelő felé. A pályázat nyert, és 2020. decemberében a polgármester és az alapítvány elnöke együtt vehették át a 25 személyes új buszt, amelyet a téli szünet után a gyerekek is birtokba vettek.

Az új iskolabuszt az önkormányzat üzemelteti. A forgalomba helyezése óta Tekenyéről, Mihályfáról, Óhídról, Szalapáról és Batykról biztonságosan, felnőtt kísérettel átlagosan 60 gyermeket szállít reggelente a helyi intézményekbe, majd délután haza. Bízunk benne, hogy ez - az önkormányzat és az alapítvány összefogásában megvalósult - beruházás legalább újabb 15 évig hozzájárul Túrje jövőjéhez.

*Boros Krisztina
a Túrje Jövőjéért Alapítványképviselője*

Utánpótlás...

A 2020-21-es bajnoki szezonban egyesületünk a Bozsik Programban és a Zala Megyei U14-es bajnokságban szerepelt. A vírushelyzet miatt egy-egy edzés kimaradt ugyan, de úgy gondolom, hogy a gyerekek lelkiismeretesen elvégezték azt a munkát, amit kellett. A tornaterem felújítása további nehézségeket okozott, de a műfüves pálya folyamatosan rendelkezésünkre állt. A kemény munka meghozta gyümölcsét, minden csapatunk remekül teljesített, eredményük megfelelt a korosztályos elvárásoknak.

Köszönet illeti őket a sikerekért!

U11-es csapatunk szerencsésen szerepelt mind a tíz Bozsik tornán, ahol szép sikereket aratott.

A Bozsik-programon kívül ezzel a korcsoporttal még két megmérettetésen is eredményesen vettünk részt.

Az **U9-U7-es** korosztállyal a Bozsik labdarúgó fesztiválokön szerepeltünk. Külön öröm számomra, hogy az összes rendezvényen sikerült részt vennünk mindkét csapattal.

A kicsi **U7-es** gyerekek örömét kifejezetten jó volt nézni!

A kisebb focisták rengeteget dolgoztak a szezonban, kitartásuk, igyekezetük dicséretet érdemel. Ebben a két korosztályban kaptuk a legtöbb segítséget a szülőktől, amit ezúton is köszönök nekik!

U14-es csapatunk szereplése felemásra sikeredett. Nehezebb őszi kezdés után úgy érzem tavaszra beérett az a munka, amit az edzéseken elterveztünk. Jómagam ezt a korosztályt a 3.-4. helyre vártam. Váratlan okok miatt tavasszal azonban három játékosal kevesebben tudott felállni a csapat.

Folyamatosan egy cserével játszottunk, ezért úgy gondolom, hogy a 13 csapatból a 7. helyezés szép eredménynek számít. A legbüszkébb arra vagyok, hogy az utolsó két fordulóban bebizonyítottuk rátermettségünket azzal, hogy a 4. helyezett Police Ola csapatát (4:1-re), és az 5. helyen álló Teskánd (7:3-ra) csapatát is legyőztük!

Köszönöm a gyerekeknek az egész éves teljesítményüket, kitartásukat!
Hosszú és farasztó szezon volt!

Jövőre folytatjuk, reményeink szerint már egy teljes évaddal!

Lejegyezte: Károly Alex (edző)

BAJNOKCSAPAT

A jelenlegi türjei sportpálya 2021-ben ünnepelte 60. születésnapját. Az „ajándékról” a felnőtt focicsapat gondoskodott, mivel a 2020/2021-es megyei III. osztályú bajnokság keleti csoportjának az élén végzett. Ez a szezon hasonlóan az előzőhöz - a COVID járvány miatt - több esetben zártkörű mérkőzéseken zajlott.

A bajnokságban 4-5 erős csapat küzdött a dobogóért. Ezek közül a két edző - Nagy Tamás (Dominó) és Nagy Attila - vezetésével felkészülő türjei csapatnak sikerült a legtöbb mérkőzésen diadalmaskodni.

A bajnokavató ünnepségre az utolsó bajnoki mérkőzésünk napján, 2021. június 13-án került sor. Az ellenfél azonban visszamondta a mérkőzést, ezért helyette szerveztünk egy barátságos meccset a Zalaapáti csapata ellen. Az első helyezésért járó aranyérmeket a Zala Megyei Labdarúgó Szövetség nevében Józsi György elnök úr és Zámodics Krisztián adták át.

H.	Csapat	M.	Gy.	D.	V.	LG.	KG.	GK.	P.
1	TÜRJE SE	24	20	3	1	107	31	76	63
2	LE ALSÓPÁHOK	24	19	1	4	126	31	95	58
3	ÓHÍD FK	24	18	4	2	109	40	69	58
4	HÉVÍZ SK II.	24	15	5	4	100	43	57	50
5	OPEL KISS-GERENCSÉR APÁTI	24	14	3	7	68	56	12	45
6	VINDORNYSZŐLŐSI SE	24	12	3	9	68	70	-2	39
7	KSE VÁRVÖLGY	24	12	1	11	80	56	24	37
8	KARMACSI SE	24	9	3	12	71	92	-21	30
9	SE SÜMEGCSEHI	24	8	2	14	65	68	-3	26
10	KESZTHELYI HALADÁS SC II.	24	7	2	15	49	76	-27	23
11	SÁRMELLÉKI SE	24	5	1	18	52	123	-71	16
12	ZALASZENTLÁSZLÓ SK	24	2	2	20	26	87	-61	8
13	KEHIDAKUSTÁNY SE	24	0	0	24	17	165	-148	0
14	VÉGH FARM PAKOD KSE (Kizárva)	0	0	0	0	0	0	0	0

BAJNOKCSAPAT tagjai:

Károly Alex, Nagy Tamás (Dominó), Sági Milán, Lábodi Dániel, Nagy Imre, Farkas Tamás, Baumann József, Nagy András, Tanai András, Varga László, Fodor Lajos, Ágh László, Baumann Dominik, Tóth Géza, Kilinkó Márk, Horváth Benjámin, Vasas Roland, Vasas Norbert, Kovács Balázs, Baksa Zoltán, Sümegei Flavián, Balázs Márk, Kolompár Norbert

Edző(k): Nagy Tamás (Dominó), Nagy Attila

Az aranyérem mindig nagy dicsőség, mert egy községi csapat történetében nem gyakran fordul elő. A „magyarfutball.hu” nyilvántartása alapján az alábbi ELSŐ helyekkel büszkélkedhet a csapat:

- **1951-ben** Zala megye, Zalaszentgróti járás
- **1962/63-ban** Zala megye Zalaszentgróti járás
- **1979/80-ban** Zala megye, Keszthelyi járás, Északi csoport
- **2012/13-ban** Zala megye, III. osztály, Északi csoport
- **2014/15-ben** Zala megye, II. osztály, Északi csoport
- **2020/21-ben** Zala megye, III. osztály keleti csoport

Mindezek tudatában különösen büszkék lehetünk arra, hogy a Túrjei Sportegyesületnek az elmúlt 10 évben sikerült 3 alkalommal is a dobogó legfelső fokára állni.

A siker mellett számos nehézséggel is meg kell küzdenie a csapatnak, hiszen a világ kitágult. A tanulás, a munkahely, és a család mellett ma már a foci másodlagos szerepet tölt be. Ehhez társulnak a sérülések, melyek akár több hónapos kiesést is okoznak egy-egy játékosnak. Éppen ezért külön szeretném megköszönni a kitartást, áldozatot a játékosoknak, hiszen hétről hétre ők nemcsak a csapatot, hanem a települést is képviselik. Emellett külön köszönet a legkitartóbb szurkolóknak, segítőknek, s persze a támogatóknak is.

Egyesületünk az elmúlt évekhez hasonlóan részt vesz a TAO támogatási rendszerben, melynek elsődleges célja az utánpótlás-nevelés fejlesztése. A legnehezebb körülmények között élő gyermekek így ingyen jutnak hozzá a sportolási lehetőségekhez, felszerelésekhez. A tárgyi eszköz fejlesztés keretében az idei évben sikerült a műfüves pálya – melyet a sportolókon kívül az általános iskola is rendszeresen használ – karbantartását elvégezni. Az eredményjelző tábla mellett két db 5x2-es focikaput szereztünk be. Az utánpótlás és felnőtt csapataink számára mezeket, szédzsekiket, táskákat és egyéb edzőeszközöket vásároltunk.

TAO-s támogatóink 2020/2021-ben az alábbiak voltak:

- ALAPHÁZ Kft.
- Finella Investment Befektetési Kft.
- PharmaTron Termelő és Szolgáltató Kft.
- Solergy Kivitelezői, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
- Vienna Energy Természeti Erő Kft.
- ZAL-AGRO Agrár, Ipari és Kereskedelmi Zrt.
- Z. E. H. Energetikai és Építőipari Kft.

H.	Csapat	M.	Gy.	D.	V.	LG.	KG.	GK.	P.
1	VINDORNASZŐLŐSI SE	11	8	3	0	37	4	33	27
2	LE ALSÓPÁHOK	11	8	2	1	50	22	28	26
3	ÓHÍD FK	11	8	0	3	51	13	38	24
4	TÜRJE SE	11	7	1	3	39	21	18	22
5	HÉVÍZ SK II.	11	5	1	5	21	29	-8	16
6	ZALAAPÁTI SPORTEGYESÜLET	11	4	4	3	25	15	10	16
7	KARMACSI SE	11	4	2	5	24	41	-17	14
8	ZALASZENTLÁSZLÓI SE	11	3	4	4	23	38	-15	13
9	KSE VÁRVÖLGY	11	3	2	6	25	26	-1	11
10	SÁRMELLÉK-VONYARCVASHEGY	11	2	1	8	11	40	-29	7
11	SE SÜMEGCSEHI	11	1	4	6	16	46	-30	7
12	KESZTHELYI HALADÁS SC II.	11	0	2	9	17	44	-27	2

2021/2022-es évadban szintén a megyei III. osztályban indult csapatunk, ahol az utolsó mérkőzéseig csapatunk újra az első helyet birtokolta. A sorozatos sérülések ellenére csapatunk továbbra is az élbolyban a negyedik helyen várja a tavaszi fordulót.

Reméljük télen a sérülteknek sikerül felépülni, esetleg új igazolásokkal tudjuk megerősíteni a csapatot.

Pacsi Krisztián
SE elnök

Türjeiek a XV. Ultrabalatonon

2020 októberében, a XIV. Ultrabalaton futóversenyt követően, - mely egyébként Közép-Európa egyik leghosszabb versenye - élménybeszámolót tartottam a tanáriban a hétvége eseményeiről. Ekkor fogalmazódott meg a tantestületből többünkben, mi lenne, ha az iskola képviseltetné magát eme rangos eseményen.

A szervezésre nem sok idő maradt, mert november elején már megnyílt a regisztrációs felület, ahol pontos létszámmal és pólóméretekkel lehetett jelentkezni a következő évi versenyre. Végül a nevezés napján 12 fővel regisztráltunk, vegyesen férfiak és nők. A csapat összetételében volt pedagógus, edző, öregdiák és szülői munkaközösségi tag is, akik vállalták, hogy váltásban, 24 órán belül lefutják a 221 km-es távot. A nevezési platform megnyitása után 3 percen belül 700 csapat regisztrációjával megtelt a felület, amelybe a mi futócsoportunk sajnos nem fért bele. Szerencsénkre a Szombathelyi Premontrei Gimnázium két csapattal is jelentkezett és sikeresen regisztrált. A gimnázium csapatkapitánya, Farkas Attila tanár úr kérelmére, az egyik nevezést átírták a türjei iskola számára, így mégis bekerültünk a kvótába, Türje SL néven.

A versenyre május első hétvégéjén került volna sor, de a pandémiás helyzet ezt felülírta, és a kihívás átkerült az október 2-ai hétvégére. Közben 1 fővel gyarapodott a létszám, így 13-an készültünk a megmérettetésre. A csapatból sokan rendszeresen és lelkiismeretesen készültek a futásra, de voltak, akiknek erre nem volt szükségük, mivel folyamatos edzésben voltak más sportágak gyakorlása miatt.

A verseny mindig a balatonfüredi Annagóra Parkból indul nyugati irányba, útközben érintve pár balaton-felvidéki települést is. A futam a badacsonyi váltópontot követően - miután áthalad a Varga borászat pincéjén - tér vissza a kerékpárútra, majd szinte a verseny végéig ezen a védett útvonalon halad, egészen Balatonfüredig. A versenyt megelőzően elosztottuk a szakaszokat egymás között, így mindenki tudta ki kit vált, melyik váltóponton. A váltópontok között egy személyautó és két kisbusz segítségével közlekedtünk. Sofőrjeink nagyon jól összedolgoztak, amire nagy szüksége is volt a csapatnak.

2021. október 2-án, reggel 7:35-kor hagyta el az első futónk, Báló Tamás a rajtvonalat, akit Aszófőnél Koroncz Melissza váltott. Számításaink szerint 24 órán belül kellett visszaérnünk a célba. Egész nap szép, napsütéses időben futhattunk, este ugyan hűvösre váltott az idő, de egy kevés szélén kívül, minden mástól megkímélt bennünket az időjárás. Nagyon jó csapat állt össze mind teljesítmény, mind hangulat szempontjából. Az egyes váltópontokon buzdítottuk, vártuk egymást. Minden váltás pontosan, gördülékenyen megtörtént. Szigligetnél már látszott, hogy nagyon jó tempóban teljesít a csapat, s valószínűleg gyorsabban tudjuk teljesíteni a távot, mint előzetesen terveztük. Éjszaka már jelentkeztek a fáradtság jelei a csapaton, így aki éppen nem futott, próbált aludni, pihenni, de így is mindig volt valaki, aki biztatással várta és indította a soros futókat. Sokan követték a Facebook csoportunkat is, ahova folyamatosan felkerültek az aktuális képek, szakaszleírások. A felületen is sok lelkesítést és megerősítést kaptunk, ami vitt bennünket előre.

Vasárnap hajnalban 4:28:05-kor Melissza átlépte a célvonalat, ami azt jelentette, hogy a Túrje SL csapata 20:51:06 idő alatt teljesítette a távot, és körbefutotta „a magyar tengert”. A fáradtság ellenére nagy volt a csapat öröme! A befutó érem átvétele és a közös fotózkodás után, meggyötörten, de elégedetten, élményekkel telve indultunk haza a megérdemelt pihenésre.

A csapattagok többségének javaslatára jövőre megint belevágunk, november 16-án sikeresen regisztráltunk a 2022-es eseményre. Ehhez ismét szerencse is kellett, hiszen a 650 hely 2 percen belül „elkelt”. Így csapatunkat Túrje Suli néven a jövő évi indulók között tudhatjuk! Ha a járvány nem írja felül az eseményeket, futócsoporthoz néhány személycserével 2022. április 30-án újra rajtvonalra áll a XVI. Ultrabalatonon!

A 2021-es csapattagok: Báló Tamás, Bieder-Ágh Csilla, Dézsényi Melinda, Fáner Zsuzsanna, Károly Alex, Koroncz Melissza, Kovács Gábor, Majdán Nimród, Nagyné Darabos Gabriella, Orbán Kálmán, Pacsi Bence, Pacsi Krisztián, Strack Flórián

Akik nélkül nem valósult volna meg a verseny, sofőrjeink: Pacsi-Fodermayer Judit, Nagy Lajos, Trackl Tamás

Lejegyezte: Nagyné Darabos Gabriella

Sziporkák a TSzCs életéből

*„Ha a szíved csordultig telt, akkor már nem beszélsz - hanem énekelsz.
És ha a szíved túlcsordul, akkor már nem énekelsz - hanem táncolsz.”
(Tony Parsons)*

A 2021-es év világszerte zűrzavarosan indult. A járvány kegyetlenül tarolt, sűrűn szedte áldozatait, így nem csoda, hogy elmaradtak, illetve nagyon megritkultak a rendezvények.

Fellépések hiányában is tovább táncolgattunk, ugyan lényegesen ritkábban jöttünk össze. Aztán májustól megindulni látszott az élet.

Május 5-én nagyon kellemes meglepetésben volt részünk. A Zalai Hazatérők Egyesülete támogatásával értékes ajándékcsomagot vehettek át nemcsak a táncársak, de a támogatóink is. Ezt követte május 25-én a Fehérlaposok című rockopera megtekintése a zalaszentgróti színházban. A mű felvidéki kitelepítettekről szólt. Május 29-én a Zenthe Ferenc Színház előadásában Molnár Ferencről Az ördög című művet néztük meg, majd június 3-án Örkény István Tóték című szatírájának előadásán vettünk részt. Mindhárom színházi előadás a Déryné Program keretében valósulhatott meg.

Örömmel tettünk eleget az iskolából érkezett felkérésnek, hogy július 2-án, az Erzsébet-tábor zárásakor valamilyen hagyományos étellel lepjük meg a gyerekeket. A cicege és a kanalas fánk is kiválóan sikerült. Másnap, július 3-án Egeraracsán lépett fel a csoport. Természetesen nagy siker volt, és nagyon jól éreztük magunkat.

Július 9-én Egerváron néztük meg az Indul a bakterház című művet. Augusztus 1-jén Nagygörbön voltunk a színházi előadás nézői. Szeptember 4-én Nemesbükön már sokadszorra lehettünk részesei a szüreti felvonulásnak és szórakoztatásnak. Szeptember 5-én Szalapán mutattuk be két táncunkat. Október 2-án a Túrjei Szüreti Vigadalom alkalmából is lehetőségünk volt színpadra állni.

Október 6-án a Zalai Hazatérő Egyesület jóvoltából ismételten kedves figyelmességben volt részünk, ami egy közösségépítő program keretében valósult meg. Az ízletes vacsorát a Rezsó szolgáltatta. A meglepetések sorába még egy TSzCs-s nyaklánc is bekerülhetett. Október 8-án az Idősek napján nem szerepeltünk, de elismerésként kaptunk egy nagyon szép orchideát. Október 16-án Óhíd utcáin kocsikáztuk végig a szüreti felvonulás résztvevőiként. Szereplésünkért figyelmes vendéglátással kedveskedtek a szervezők.

A november 7-re tervezett zalaszentlászlói idősek napja sajnos elmaradt a vírus robbanásszerű előre haladása miatt.

Valószínű ebben az évben már nem lehet fellépésünk. Ritkábban, de amíg lehet összejövünk, gyakorolgatunk vagy emlékezünk!

*„Soha le nem mondani, soha el nem csüggedni,
ha kell mindig újra kezdeni.” (Kossuth Lajos)*

Lejegyezte: Czimbalek Tiborné

„Ügyes kezek makacs fejek” Egyesület Túrje

Megalakultunk!

Az elmúlt év igen mozgalmas volt, de a legfontosabb mégis az, hogy 2021. július 17-én megalakult egyesületünk.

A koronavírus miatt a téli hónapokban megint csak a telefon és az internet tette lehetővé a kapcsolattartást. Már az is sokat jelentett, hogy 10 főig lehetett összejöveteleket tartani. Örültünk is, mikor a kultúrház jelmezversenyre hívta a gyerekeket, felnőtteket. Szabtunk, varrtunk, régi holmik között keresgélünk. Lázasan készültünk és végül mi is alig ismertünk egymásra. A világ népeit jelenítettük meg. Volt indián, skót, félszemű sánta kalóz, világutazó matróz, háremhölgy, gésa, közép-európai öregasszony, vietnámi asszony, mexikói férfi és néger nő. Nagyon jól szórakoztunk és már alig vártuk az alkalmat, hogy megint találkozzunk.

Márciusban a húsvétra készülve szalmabálából készítettünk óriás fülekkel nyulat és bárányt. A tavasz megújulást hoz a természetben és bennünk is megmozdult valami: visszásírtuk a régi május elsejéket, amikor felvonultunk, majálisokon versenyeztünk, vetélkedtünk, ettünk-ittunk a szabadban. És már jött is a gondolat, ha már nem lehet nagy rendezvényt csinálni, elevenítsük meg Szinyei Merse Pál Majális című festményét élőképben és ezzel lepjük meg a falut. A legnagyobb titokban készültünk. Jelmez, dekoráció, képkeret készült, próbáltuk visszaadni a festmény hangulatát. Persze ehhez megint csak Pacsi Erzsike kellett, aki jó szemmel, hatalmas tapasztalattal és jó érzéssel irányította lelkes kis csapatunkat. Pártfogót is találtunk Köllisné Bubernik Andrea alpolgármester személyében, aki biztatott bennünket és bízott a sikerünkben. A ZAOL munkatársa Jóna István meghívásunkra nagy szeretettel vállalta, hogy a nem mindennapi eseményről tudósítson.

Élőképben megelevenedett a híres Szinyei festmény. A ZAOL élő adásban közvetítette és a Zalai Hírlapban címdoldalon is megjelent. A Katolikus Rádióban elhangzott a velünk készített riport. Miután az internetre felkerült a kép és a videó, több ezer visszajelzés érkezett szinte az egész világból. Mi lepődtünk meg a legjobban a nagy sikeren.

Június 7-én szükség volt az ügyes kezekre: a gyereknapon több száz palacsintát sütöttünk az iskolásoknak.

Június 24-én a Szentivánéji barangolás alkalmával Shakespeare Szentivánéji álom című művéből elevenítettünk meg egy jelenetet szintén élőképes formában. A sikeres élőkép után vidáman táncoltuk körbe a tábor tüzet az iskolásokkal és a vállalkozó kedvű túrázókkal a Jerusalema örömtánccal.

2021. július 6-án tartottuk alakuló ülésünket. Nagy Ferenc polgármester megjelenésével megtisztelt bennünket. Az ülés levezető elnöke Veress-Nagy Andrea volt.

Egyesületünk 13 fővel alakult meg.

Az egyesület célja: Túrje község életében való aktív közreműködés, hagyományaink, értékeik összegyűjtése, megőrzése.

Tevékenységünket a Túrje Községi Önkormányzattal és a Túrje Községi Művelődési házzal szorosán együttműködve, községünk érdekeit szem előtt tartva kívánjuk végezni

Az önkormányzattól engedélyt kaptunk, hogy a Kézműves házban legyen a székhelyünk és a fazekas helyiséget közösségi és alkotó célra használjuk, amit ezúttal is köszönünk.

A Zalaegerszegi Cégbírószág egyesületünket 2021. szeptember 7-én bejegyezte.

Augusztus 1-jén Nagygörbön voltunk színházban. Ezért a kis bolondságért címmel néztünk meg egy pajzán históriát.

Augusztus 5-én helytörténeti vándortáborban mutattuk meg a gyerekeknek a batikolás fortélyait. Tarisznyát festettünk. A gyerekekkel mindig élmény együtt tevékenykedni.

A Hazatérők napján, augusztus 5-én egyesületünket Nemesné Kovács Zsuzsi, Hartmann Bea és Kozma Tibi képviselte a főzőversenyen. Nagyon finom alföldi székely káposztát főztek.

Szeptemberben sem unatkoztunk: csapatépítés jelszóval 9-én körömpörköltet főztünk bográcsban. 11-én pedig biciklivel elkerekeztünk Szajkra. 26-án kirándultunk: a Kis-Balaton csodálatos élővilágával ismerkedtünk. Azért nemcsak szórakoztunk szeptemberben! Nagy lelkesedéssel készültünk, a szüreti rendezvényre díszítettük fel a falut, illetve a sportpályán lévő közösségi teret. Azért a rendezvényen is részt vettünk: jókedvűen tapostuk a szőlőt a magunk és a nézők örömére.

Október 17-én Sümegen voltunk színházban. A falu rossza című előadást néztük meg. Nagyon jól éreztük magunkat. Az előadás után süteményezéssel fejeztük be a napot.

Halloween alkalmából néhány díszet helyeztünk el a falu központi részén.

Márton-napra a libánk is kikerült nyakkendősen, csinosan. Igaz, árgus szemekkel figyelte a róka, de féltve vigyázta őket a bicikliző boszink.

Visszatekintve az elmúlt egy évre, úgy érzem mozgalmas időszakon vagyunk túl. Remélem, munkánk sok embernek tetszett és örömet szerezte sokaknak.

Köszönöm tagjainknak a lelkes közreműködést és részvételt!

Túrje, 2021. november 18.

*Scheibelhoffer Miklósné
Egyesület elnöke*

„Életet az éveknek”

Az Őszirozsa Nyugdijasklub azzal a céllal alakult, hogy a közösség ereje, tagjaink életét segítse, színesítse.

Nem szeretnék most én is a járványhelyzetről írni, de sajnos nekünk is átírta terveinket. Kevesebbet tudtunk találkozni, de mindig kerestük a módját, hogy kapcsolatban maradjunk. A telefon nagy lehetőség, hogy azon keresztül tudtunk egymásba lelket önteni. Ha kellett bevásároltunk, vagy a gyógyszereket beszereztük, akinek szüksége volt rá. Hála Istennek a szabályokat betartva, sikerült ezidáig nagyobb betegség nélkül ezen időszakon átvészelnünk magunkat. Reméljük ez így is marad!

Többet kirándultunk a szabad levegőn, ezzel pedig közösségünket és talán a betegségekkel szembeni ellenállóképességünket is erősítettük.

Tavaly decemberben, mivel ősszel nem volt lehetőségünk találkozni, felkerekedtünk egy hegyi sétára. Igaz, hogy hideg volt, de sokan bevállalták, pedig csak pár órával előtte beszéltük meg. A hátizsákban süttel és védőitallal indultunk útnak. Kati néni pincéjénél megpihentünk, nagyon szép almát kaptunk tőle saját termésből, elfogyasztottuk elemózsiánkat, majd visszaindultunk.

Kicsit elfáradtunk, de a jó levegőtől felüdülve tértünk haza. A rendszeres „Műv. Ház” találkozók ugyan elmaradtak, de a szokásos farsangi fánk sütést idén is örömmel vállaltuk. Két alkalommal is, külön az óvodásoknak, iskolásoknak. Nagy sikere volt.

Az Önkormányzat által meghirdetett szemétszedő akcióban is részt vettünk. Szívesen mentünk, hiszen együtt lehetett a csapat, mozgásra is jó lehetőség, a térségünk rendbetétele pedig mindannyiunk közös érdeke. Az viszont elszomorító, hogy sokan vannak, akik gátlástalanul szemetelnek. Csokipapír, italos doboz, papírzsebkendő, cigarettacsikk, stb. Az nagyon jó lenne, ha ez megváltozna, hiszen, ha el sem dobnák a szemetet, akkor nem kellene ilyen akciókat szervezni! Tiszta környezetben élhetnénk!

Szerencsére, azért találtunk gondozott területeket is, mikor több alkalommal bebarangoltuk a türjei határt. Felfedeztünk ismeretlen helyeket. Jó volt látni, hogy azért sokan rendben tartják a szőlőt, a pincéket. Utunk során gyönyörködhattunk a rendezett portákon és bizony eszünkbe jutottak azok is, akik már nem tudják gondozni a területüket, de reméljük, utódaik megteszik.

Rendszeres találkozásaink helyszíne a sportpályán lévő szabadtéri színpad lett, ahol beszélgetéssel, énekkel, tánccal jó kedvre derítettük egymást. Ősszel bográcsban lecsót főztünk, amit megraktunk minden jóval, majd közösen elfogyasztottuk. Aki épp arra járt, jutott belőle neki is.

Megünnepeztük az aktuális névnapokat, születésnapokat. Idén két tagunk is betöltötte a 70. életévét. Isten éltesse őket jó egészségben!

Júniusban az iskolai szülői munkaközösség felkérésére a gyermeknap rendezvényen „töki pompos” sütésében segédkeztünk. A kemencében süttöttük ki

a megrakott kenyérlángosokat, majd osztottuk szét a résztvevőknek. Az idén sem maradt le Nyugdíjasklubunk az évek óta szervezett Szent Iván-éji túráról, ami pedig nem kis teljesítmény (kb. 15 km). Egy rokoni kapcsolatnak köszönhetően rendszeresen járunk a kiscsözi Pajtafesztiválra. Tavaly nem voltunk, de az idén kihasználtuk a lehetőséget. Ez több napos program tánc táborral, népzenevel kézművesvásárral és egyéb műsorokkal. A vasárnapi napot választottunk, ami szentmisével kezdődött. A templomból kijövet a néptáncosok karikázóját láthattuk. Ki-ki énekkel, tánccal bekapcsolódhatott. Egy másik helyszínen jó ebédhez szólt a nóta, amelyhez kis csoportunk szívesen csatlakozott. Délután a dalkörök találkozóját néztük meg, utána pedig népzenei koncert volt, ahol a nézők is besegíthettek énekkel, a végén pedig még táncoltunk is.

Terveink az, hogy előbb-utóbb akár a Hétszínvirág énekarral (aminek többen tagjai vagyunk, akár az Őszirózsa Nyugdíjasklub tánc csoportjával mi is bemutatkozunk!

Augusztusban egy szervezett Somogyvár-Buzsák-Krisna-völgyi kiránduláson vettünk részt, ahol érdekes előadásokat hallottunk, más kultúrával ismerkedhettünk, megkóstolhattunk ízletes ételeiket.

Tánc csoportunk szorgalmasan próbált, hogy a helyi és környékbeli rendezvényeken fellépjen. Türijfén a Szüreti Vigadalom keretében, Gógánfán falunapon, Zamamegyesén idősek napi rendezvényen vettünk részt.

A szüreti felvonulásnak elmaradhatatlan résztvevői vagyunk, hiszen egységes ruháinkkal (ami az Önkormányzat varrodájában készült), daloskedvű tagjainkkal igyekszünk színesíteni a menetet.

A zalaszentgróti Egészségfejlesztési Központ (EFI) szervezésében – akik kitelepültek Türijfére – állapot felmérő vizsgálatokon vehettünk részt, majd a központ munkatársai értékes tanácsokkal láttak el bennünket. Szívesen hallgatjuk előadásait, veszünk részt programjaikon. Örülnénk, ha pl. gyógytornával segítenének bennünket.

Az idén lehetőség volt az Önkormányzat szervezésében a helyi idősek napját megünnepelni, amelyen mi is ott voltunk. A helyi iskolások színvonalas műsorral kedveskedtek a jelenlévőknek, köszönjük nekik.

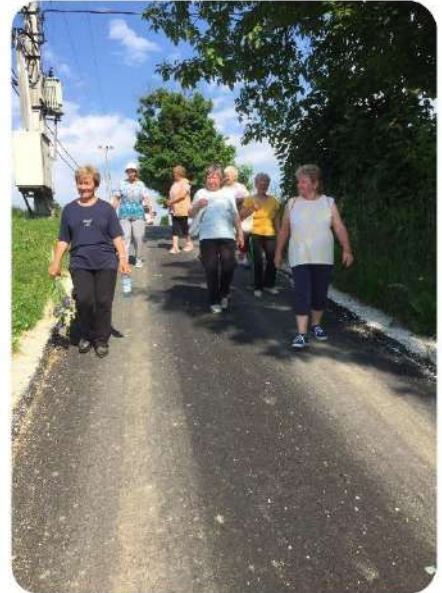
Büszkék vagyunk, hogy ezen alkalommal vehette át polgármesterünk „Az év Zalai Idősbarát Önkormányzata” címet.

Bízom abban, hogy talán kis közösségünk is hozzájárult a sikerhez, ami kifejeződik abban is, hogy csoportjaink – köztük – Nyugdíjasklubunk is elismerésben és ajándékban részesült ezen alkalommal. Köszönjük!

Örülünk, hogy páran idén is csatlakoztak hozzánk, továbbra is várunk szeretettel mindenkit körünkbe.

Jó egészséget, örömteli új esztendőt kívánunk mindenkinek!

A klub tagjainak gondolatait lejegyezte: Ágh Lászlóné

Az Intézmény bemutatása

Misszióink: „Otthonos, családi környezetben szeretet- és tiszteletteljes gondozás-ápolás nyújtása, lakóink számára egészségük megőrzése, betegségük megelőzése, gyógyítása, állapotromlás megakadályozása; gyógyíthatatlan beteg panaszainak enyhítése mellett, a keresztény értékek minél mélyebb megismerése és a keresztény hit gyakorlása.”

Intézményünk 3 telephelyen működik: Türrén, Zalaszentgróton és Zalabérben.

Türrői székhely:

Az intézmény székhelye Türrén, egy a XVIII. században épült premontrei rendházban található, amely 1951 óta működik szociális otthonként, és 2004. december 01. napjától került Kolping fenntartásba. **50 fő** idős, beteg ellátottat gondozunk a gyönyörű műemlék épületben, akik 2-3-4 ágyas szobákban kerülnek elhelyezésre. Az intézményhez egy nagyon szép ős fás park tartozik, ahol szívesen sétálnak, levegőznek, beszélgetnek lakóink. Saját főzőkonyhával rendelkezünk, mely „messze földön” híres házias ízeiről. Hitélet gyakorlására a rendházzal teljesen összeépült szépséges templomban van mód (jelenleg felújítás alatt).

Az intézményi ellátás igénybevétele:

Intézményünk az önellátásra nem vagy csak részben képes időseknek, nyújt bentlakásos elhelyezést, teljes ellátással. Az otthonban történő elhelyezés önkéntes, mely az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történhet. A beköltözni kívánónak a jogszabályokban meghatározottak szerint előzetes vizsgálatokon (előgondozás, gondozási szükséglet megállapítása) kell részt vennie, mely az ellátási szerződés megkötésének feltétele.

Az előgondozás során ápolási, gondozási szükségletfelmérés történik, melynek célja:

- a beköltözni kívánó helyzetének megismerése, a kérelmező szociális rászorultságának vizsgálata,
- egészségi állapotának, szükségleteinek felmérése,
- annak megállapítása, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatások megfelelőek -e az igénybe vevő szükségleteinek.

Hisszük, hogy gondoskodni az egész emberről kell, ezért figyelembe vesszük minden gondozott fizikai, szociális, pszichológiai, lelki és érzelmi szükségleteit. Minőségi gondozási programok bevezetésével olyan ellátásra törekszünk, amely figyelembe veszi az egyéni szükségleteket. Az elmúlt időszakban benyújtott kérelmek alapján megállapítható, hogy az időotthoni ellátást egyre inkább azok veszik igénybe, akik állandó felügyeletet igényelnek, önellátási képességük jelentősen megromlott, folyamatos egészségügyi ellátást igényelnek. A megnövekedett gondozási szükségletet már sem a család, sem az alapszolgáltatás nem tudja biztosítani, a családok válláról mi vesszük le a terhet.

Kínai horoszkóp 2022

A Tigris éve 2022. február 1-jén indul és 2023. január 21-ig tart. A kilátások igen vegyesek, minden eshetőségre fel kell készülni. A bátor tettek garantáltan megtérülnek, főleg tanulás és önfejlesztés terén lehet kiemelkedően jól teljesíteni.

A kínai asztrológia szerint 2022 a siker éve lesz, tele pozitív energiákkal, magas szintű lehetőségekkel, spontaneitással, újdonságokkal. Alapvetően egy igen egyenes és jól kikövezett út áll előttünk, ugyanakkor, aki mindenáron sötétnek akarja látni a saját jövőjét, annak bizonyosan sikerülni fog az, hogy mellékvágányra vagy zsákutcába tévedjen. Meglepetésszerű változásoktól sem fog minket megkímélni a sors, most még inkább igaz lesz az a mondás, hogy AKI MER, AZ NYER!

A Tigris tulajdonságai: Örök uralkodó, vezető, magabiztos, erős egyéniség. Alapvetően harcos típus, vállalva a kockázatot és a veszélyt. Küzd az elveiért, a céljaiért. A Tigris jegyében született ember sosem szürkülhet el. A kudarcok, a lehetetlennek tűnő feladatok nem törik össze. Szívóssága, mérhetetlen ereje nem engedi, hogy padlóra kerüljön és ott is maradjon.

A Tigrisre mindig, minden tekintetben számítani lehet, ha kemény és hajthatatlan is, családjának, szeretteinek a lehető legjobbat akarja nyújtani, a végletekig képes küzdeni boldogságukért. Erejével és bátorságával örök védelmező.

Híres Tigrisek: Marilyn Monroe, Oscar Wilde, Emily Broté, Turgenyev, Marco Polo, Karl Marx, Beethoven, Goya, Eisenhower, Luis De Funes, Illyés Gyula, Néró, Mátyás király, Micimackó Tigrise.

Gyűjtötte: Czimbalek Tiborné

Szentivánéji túra Türrjén

Szent Iván éjszakájának, más néven nyárközép éjszakájának a június 23-áról 24-ére virradó éjszakát nevezik Magyarországon. A világ minden táján örömtüzeket gyújtanak, ami mutatja a fény és a világosság győzelmét a sötétség felett. Ekkor kezdődik a csillagászati nyár.

A nyári napfordulón immár 7. alkalommal került megrendezésre a türrjei szentivánéji barangolás.

A sportpályától induló, 8.3 km hosszú túra a hőség miatt is embert próbáló volt, de ez nem szegte a helyiek kedvét. A túrán részt vett a falu apraja és nagyja. Félúton Szabó István borosgazda jóvoltából lehetőség nyílt némi felfrissülésre.

A program a Premontrei Prépostság présháza melletti területen ért véget. Az egykori szőlőhegyen a túrázók érkezésekor már minden készen állt, hogy a résztvevők jól érezhessék magukat.

A megfáradt lakosságot jégbe hűtött italok, zsíroskenyér, pogácsa várta.

Az ilyenkor szokásos szalonnasütés és a hagyománnyá vált tűzgrás sem maradhatott el.

A Szent Iván-éji tűzgyújtás hagyománya egész Európában elterjedt. Mindenütt más és más népszokásokkal ünnepelték az év leghosszabb napját, de a tűz valamilyen módon mindenhol szerepet kapott.

A Szent Iván éjszakához kapcsolódó leghíresebb alkotás a Szentivánéji álom című vígjáték, amelyet 1595-ben William Shakespeare írt.

Az Ügyes kezek-makacs fejek Egyesület által élőkép formájában megjelenítésre került egy részlet ebből.

A kellemes estét az örömtűz körbetáncolása zárta, melyen a legfiatalabbtól a legidősebbig minden korosztály részt vett.

Lejegyezte: Veress-Nagy Andrea

Roma kulturális nap Türrjén

Türrjén, 2021. 07. 10-én, immár 8. alkalommal került megrendezésre a már hagyománnyá vált roma nap.

Településünkön a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetője Horváth Tibor. Ő szívügyének tekinti ezt az eseményt, ami - mint bármilyen más rendezvény - nagy szervezést, összefogást, csapatmunkát követel. A roma kulturális napra minden évben tradicionális zenészek, táncosok jönnek Türrjére, hogy a roma szokásokat, hagyományokat bemutassák. A programok színesítése érdekében, évente más-más előadók érkeznek, így is emelve az esemény színvonalát. A rendezvény célja, hogy a roma és nem roma lakosságot közelebb hozza egymáshoz. Sőt, talán hozzájárulhat a negatív megítélés csökkentéséhez, segítheti, hogy a különböző kultúrából származó emberek kölcsönösen elfogadják egymást, és felhívja a figyelmet azokra az értékekre, melyek hozzátartoznak Magyarország kulturális sokszínűségéhez. A zene és a tánc segítségével bemutathatjuk a roma emberek szokásait, belső lelki világát. Hiszen csak akkor kaphatunk átfogó képet erről a kisebbségről, ha nem csupán jellemüket követjük nyomon, hanem betekintünk kultúrájukba, részt veszünk a rendezvényükön.

Az idei rendezvény helyszíne a sportpálya volt. A szabadtéri színpadot idén is tradicionális roma ruhák díszítették. A tarka szoknyák, szép kendők mindenki tekintetét oda vonzották.

Ezen kívül főzőversenyt hirdettünk, melyre szép számmal roma és nem roma csapatok is jelentkeztek. Finomabbnál finomabb ételek készültek, a csapatok próbálták a saját gasztronómiájuk szokásait követni. A kondérokban illatozott: csülkös pacal, lecsós csirke, babgulyás ...és mi szem szájnak ingere!

A jókedvről idén Eder Gabee, Kopár Antal Hagyományörző Együttese, a Komlói Fekete Láng Hagyományörző Együttes, és a már évek óta visszatérő vendégként fellépő helyi Hétszínvirág Énekegyüttes gondoskodott.

Nagy örömünkre szolgált, és nagyon jó volt látni, hogy a kisebbség mellett nem kis létszámmal magyarok is részt vettek a rendezvényen,

megkóstolták ételeinket, s velünk együtt jól érezték magukat. Sőt megkérdezték: - Jövőre is lesz roma nap? Ez a kérdés a kisebbség felé egy pozitív gondolat.

Tibornak és a roma közösségnek, önkormányzatnak további jó munkát és sok sikert kívánok, s azzal a gondolattal zárnám, hogy igenis van nyitottság, érdeklődés a roma kultúra felé.

Lejegyezte: Lakatosné Szabó Anikó

Hazaváró Nyári Fesztivál 2021

Az idei Hazaváró Nyári Fesztivál 2021. augusztus 15-én került megrendezésre a Sportpályán, mely évek óta ad otthont ennek a rendezvénynek.

A gyerekek a Harisnyás Pipik varázslatos utazása a világ körül című interaktív gyermekműsor keretében „repülhettek” Halász Judit Helifofferével, majd „részt vehettek” az Oroszlánkirály avatási szertartásán, és pingvintáncot járhattak a pingvinekkel.

A Túrjei Szent László Általános iskola moderntánc csoportja fantasztikus bemutatóját láthatta ezután a közönség.

A meghirdetett főzőversenyre számos csapat jelentkezett, így finomabbnál-finomabb ételeket kóstolhattunk meg. A csapatok közül a Túrjei Faluvédő Polgárőr Egyesület rögtönzött szakácsai vitték el a pálmát.

Mivel a Fesztivál épp egybeesett a búcsúval, elmaradhatatlan kellék volt a ringlis, az ugrálóvár és a rodeobika. A gyerekeket ugrálóvár, arcfestés, csillámtetoválás, hennafestés várta.

A rendezvény a Desperado együttes fellépésével folytatódott, majd őket a Dívák produkciója követte. Sajnos ezt nem élvezhettük sokáig, mert a kitörő vihar elmosta a Hazaváró Nyári Fesztiválunk végét.

A befejezéstől eltekintve egy igazán kellemes nyári estét tölthetett el mindenki, aki részt vett rajta.

Lejegyezte: Veress-Nagy Andrea

Türjei Vigadalom 2021

Talán nincs még egy nemzet, amely olyan jelentőséget tulajdonít a szüretnek, hogy még a Himnuszában is megjelenik a köszönet és hála a bor és szőlő bőséges áldásáért („...*Tokaj szőlővesszein, nektárt csepegtettél...*”). Türjén már az 1700-as években komoly szőlőművelés folyt.

A szüret évszázados hagyomány, melyhez a kemény munka mellett a finom falatok, az ízletes borok, a felvonulás, a zene és a multság is szorosan hozzátartozott. Ennek a szép hagyománynak adózva 2021. október 2-án megrendezésre került a „Türjei Vigadalom”.

Kora délután a Sportpályára érkező traktorok, lovaskocsik, hintók feldíszítése után zene- és énekszóval elindult a szüreti menet, melyre nagy számmal érkeztek a résztvevők. A szüreti daloktól harsogó karaván az évek óta megszokott útvonalon haladt végig a községen. A megállóknál a Szentgrót Táncegyüttes fürge lábú fiataljai örvendeztették meg táncaikkal a nézelődőket, míg a rendezőség pogácsával, borral és pálinkával kínálhatta az arra járókat.

Visszatérve a szabadtéri színpadhoz egy szüreti jelenetet ábrázoló képen fotózkodhattak a felnőttek és gyerekek, vagy részt vehettek a hagyományörző céllal megszervezett tradicionális szőlőtaposáson, melyet a dekorációval együtt az Ügyes Kezek Makacs Fejek Egyesület lelkes tagjainak köszönhattünk.

Mindenki megtalálhatta a számára megfelelő programot. Kóstolhattunk finomabbnál finomabb koktélokot, falatozhattunk töki pompost és kürtős kalácsot. Volt a gyerekeknek arcfestés, csillámtetoválás, ugrálóvár. A bevállalósabbak kipróbálhatták a bungeetrambulint. A kézműves vásárban mindenki kedvére keresgélhetett.

Rendezvényünket a Legyünk TOP-on Zalában Közösségfejlesztés öt zalai településen elnevezésű projekt támogatta.

Nagy Ferenc polgármester köszöntötte a megjelenteket, majd Szabó Lajos kisbíró beharangozóját követően a Szentgrót Táncegyüttes műsorát csodálhattuk meg.

Négy óra után Szandi fellépését már nagyon vártuk, hiszen sokakban tinédzserkori emlékeket idézett fel. Ezután a helyi művészeti csoportok bemutatója következett. A Szellőrózsa hastánccsoport, a Táncolni Szeretők Csoportja, az Őszirózsa Nyugdíjasklub és a Hétszínvirág Énekegyüttes műsorai minden évben elkápráztatják a helyi közönséget.

Hat órától Laposa Julcsi Junior Prima Díjas népzeneész - zenei mediátor és a Zala Zenekar fantasztikus muzsikájára rögtönzött táncház alakult ki a színpad előtt. A vidám napot a Rocket Rollers formáció fergeteges rock and roll partival zárta.

Lejegyezte: Veress-Nagy Andrea

Idősek napja 2021.

Türjén 2021. október 8-án a csodálatosan megújult művelődési házban került sor az idősek napi ünnepi rendezvény megtartására.

A rendezvényt Nagy Ferenc László Türje község polgármestere nyitotta meg. Köszöntőjében méltatta az idősek által őrzött hagyományokat, bölcsességeket, szolt arról, hogy a szépkorúak megbecsülése, tapasztalatainak megszívlelése a közösség erejét növelik és a jövőt szolgálják. A fiatalabb nemzedéknek pedig az a kötelessége, hogy időről időre számba vegye és gazdagítsa az előtte járók munkáját.

Majd a nyugdíjas csoportok vezetői egy kis ajándékban részesültek a falu közösségi életében való aktivitásukért. Név szerint: Czimbalek Tiborné Rép Magdolna a TSZCS, azaz a Táncolni Szeretők Csoportjának vezetője, Scheibelhoffer Miklósné „Ügyes kezek, makacs fejek” élén, Pásztor Ferencné Julika néni, aki az „Őszirozsa nyugdíjasklub összetartója, Gömbös Dániel „Fotóklub” megálmodója, Főző Gábor a Közelebb Európához Alapítvány vezetője, valamint Johann-né Székely Júlia, aki „Hétszínvirág Énekegyüttes” alapítója.

A rendezvényen adta át Pácsonyi Imre, a Zala Megyei Önkormányzat alelnöke, a Zala Megyei Önkormányzat által alapított „Az év zalai idősbarát önkormányzata” kitüntető címet Nagy Ferencnek, Türje község polgármesterének, valamint Németh Józsefnek Nova község

polgármesterének, melyet pályázat útján 2021-ben Türje és Nova község érdemelt ki.

Ezt követően mind a két polgármester hitet tett amellest, hogy a jövőben is igyekeznek méltóak lenni a Zala Megyei Idősügyi Tanács támogató javaslata jóvoltából elnyert díjhoz..

A vendégek ezután Debrei Zsuzsanna és Hertelendy Attila színművész zenés műsorát élvezhették, amit vacsora követett, melyet a Zalaapáti Harmonika Zenekar tett feledhetlenné. A bevállalósabbak még táncra is perdültek.

Lejegyezte: Nagyné Szabó Éva

Főzési fortélyok

- Ha a zöldségeket csak natúron akarjuk főzni, akkor forrásban levő vízbe tegyük, így gyorsabban puhul. A vizet fűszerezzük sóval és kevés cukorral.
- A zöldségfélét ajánlatos köretnek is felhasználni, (sárgarépa, zöldborsó, zeller stb.) Nagyon jó, ha forró vajon lepároljuk, fűszerezzük sóval, finomra vágott petrezselyemmel, kevés fehérborssal és cukorral.
- A spenótot többféleképpen használjuk fel. Angolosan csak lefőzve, fűszerezve és vajon. A spenót kiváló főzeléknek, tészták színezésére, pudingokhoz. Ha azt akarjuk, hogy szép zöld legyen, akkor a főzővízbe egy mokkáskanál szódabikarbónát kell tenni.
- Ügyeljünk arra, hogy a zöldség illetve zöldségfélét ne ecetezzük közvetlenül főzés előtt, mert a sav nem engedi megpuhulni.
- A burgonyát mindig sós vízben tegyük fel főni, mert így kevésbé fő szét. Ez a héjas burgonyára is vonatkozik.
- Ha az erős vöröshagymát vízben pucoljuk, akkor nem csípi a szemünket.
- A citrom vagy narancs héját burgonyapucoló késsel lehámozzuk, úgy, hogy a fehér részt ne vágjuk a héjhoz, mert attól keserű lesz. A héjakat finomra vagy vékony csíkokra vágjuk, porcukorral megszórjuk, jól zárható üvegbe rakjuk, így sokáig eláll. Süteményekhez, gyümölcslevesekhez használhatjuk.
- A paradicsom héját könnyen lehámozhatjuk, ha forró vizet öntünk rá, és 8-10 mp-ig rajta hagyjuk. Leöntjük a forró vizet és hideget öntünk rá és azonnal megpucoljuk. Felhasználásig hűtőben tároljuk.
- A salátafélék sokáig megtartják frissességüket, ha a még nedves salátát lazán vászonkendőbe csavarjuk és a hűtő alsó részén tároljuk.
- Ha a keménytojást sós vízben főzzük könnyen lejön a héja.
- A friss tojás víz alá merül, az állott, régi tojás a víz színén lebeg.
- Ha sárgabarackot vagy őszibarackot mélyhűtünk, akkor hámozás után citromos-cukros vízben leforrázzuk, lecsepegtetjük és csak utána csomagoljuk nejlon zacskóba, szorosán lezárjuk.
- Friss újburgonyát goromba sóval könnyen lehet tisztítani.

Gyűjtötte: Szabó Gyözőné (Németh Katalin)

KERTÉSZNAPTÁR

JANUÁR – Vízöntő hava

Január a tervezés és előkészületek hónapja. Ilyenkor a meleg szobába húzódva tervezzük meg az az évi munkákat, mit hová ültetünk. Élezzük meg a késeket, ollókat, ásókat, kapákat, cseréljük ki a törött, repedt nyeleket! Javítsuk meg a gépeket, és ha szükséges, vegyük igénybe szakemberek segítségét!

Fákat és cserjéket telepíthetünk. Az örökzöldek ágaira rakódott havat rázzuk le, nehogy azok letörjenek!

A mezei pockok a hó alatt is megrághatják a fiatal fák kergét és gyökerét, ezért a lyukakba szórt méreggel időben védekezzünk ellenük. Ha a kertbe nyulak, őzek, szarvasok bejárnak, a fák törzsét drót- vagy műanyag hálóval, esetleg náddal vegyük körbe. A madáretetőkbe juttassunk olajos magokat és kölest, az ágakra akasszunk fagyúdarabokat vagy cinegegombócot.

FEBRUÁR – Halak hava

A februári időjárás várhatóan nem sokban különbözik a januárétól. Amikor nem tudunk a kertben tevékenykedni, a növények kivételével vásároljuk meg mindazokat az anyagokat, vetőmagot, eszközöket melyekre a következő hónapokban szükségünk lesz.

Ha több napon át fagymentes az idő, hozzákezdhetünk a koratavaszi munkákhoz. Ezek közül az egyik legfontosabb a fák, cserjék metszése. Távolítsuk el a száraz, erősen fertőzött, rossz irányba növekvő ágakat. A díszcserjék közül a tél végén vagy kora tavasszal virágzókat (pl. aranycserje, kerti rózsamandula, kikeleti bangita, díszbirs, törpe mandula, vérvörös ribiszke) csak elnyílás után metsszük meg! A május-júniusban nyíló, erős növekedésű cserjék (pl. gyöngyvirágcsereje, jezsámen, kerti gyöngyvessző, stb.) 3-4 éves, előregedett ágait tőlől távolítsuk el, hogy a virágzóképes, új hajtások, vesszők fejlődjenek.

MÁRCIUS – Kos hava

Március elején már sok a tennivaló a kertben. Most van a gyümölcs- és díszfák, díszcserjék, a szőlő és a fenyők, örökzöldek ültetési ideje. Ültetés előtt a szabad gyökerű fák, cserjék gyökérvégeit éles késsel vagy metszőollóval vágjuk simára a gyorsabb gyógyulás és a jobb gyökérkialakulás érdekében.

Ültetéskor a földet taposással tömörítsük, majd öntözzük be!

Magvetéshez a talajt gereblyével porhanyósra munkáljuk, hogy a kikelő növénykéek jól fejlődjenek. Ilyenkor vetjük a sóskát, spenótot, borsót, gyökérzöldséget, hagymát, retket, salátát, mákot és rakjuk ki a dughagymákat. Dísznövényeket is vethetünk, elsősorban egyényári virágokat (pl. búzavirág, szagos lednek, borzaskata, körömvirág) végleges helyükre. A hónap közepétől – ha az időjárás melegebbre fordul – kiültethetjük a fagyűrő saláta-, zeller-, karalábé-, fejes- és kelkáposzta palántákat.

A balkonládákat takarítsuk ki, töltsük meg friss földdel, majd ültessünk bele árvácskát vagy százszorszépet.

ÁPRILIS – Bika hava

Április hónap az időjárás szeszélyességéről ismert, fagy és nyári meleg, sok eső és tartós szárazság egyaránt előfordulhat. Ez határozza meg a teendőinket. Ha szükséges, öntözzünk. Különösen a kelő magvak, a fiatal növények és az ősszel vagy tavasszal ültetett fák, cserjék érzékenyek a szárazságra.

A melegebb időjárás kedvező a kórokozók, kártevők fejlődésének. Virágzó növényeket a méhekre káros szerekkel nem szabad permetezni. A gyomokat is irtani kell már, főleg a magvetésekben.

MÁJJUS – Ikek hava

Május a természet minden szépségét megmutatja. A kertben minden üdezőld, sokféle virág nyílik, ilyenkor a legszebbek a változatos színű és formájú évelők. De hogy ilyen maradjon a kert, sok a munka vele.

A hónap közepén gyakran lehül a levegő (fagyosságok, május 12-13-14.), Orbán /május 25./ tehet még kárt. Szárazság esetén öntözzünk, lehetőleg a reggeli vagy alkonyati órákban. Permeteznünk is kell. Permetezés után ügyeljünk az ételmezés- és munkaegészségügyi várakozási idő betartására.

A díszkertben kaszáláskor a gyepebe kiültetett hagymás, hagymagumós növények leveleit ne vágjuk le, csak a következő hónapban, ha már elszáradtak.

A konyhakertben szedhető már a retek, saláta, zöldhagyma, spenót, sóska. A hónap második felében érik a korai cseresznye és a szamóca. A zöldborsót szedjük folyamatosan, ne engedjük előregedni, különben nem hoz újabb termést. Vetni is lehet még babot, céklát, csemegekukoricát és gyökérzöldséget.

JÚNIUS – Rák hava

A kertészkedők számára nevezetes nap június 8-a, Medárd napja. A népi hiedelem szerint, ha ezen a napon esik az eső, 40 napig mindig fog. Ha ez szó szerint nem válik be, de e hónapban gyakran lesz csapadék, ami segíti a kultúrnövények fejlődését, de a gyomokét, kártevőket is. Ezért gyakrabban kell kapálnunk, gyomlálnunk, fűvet nyírnunk, permeteznünk.

Június a rózsák hónapja. Ekkor tömegesen nyílik a legtöbb faj és fajta, sokféle színben és formában, de csak akkor, ha egészségesek. Ez akkor igaz, ha napos, meleg helyen, vízzel, tápanyaggal jól ellátottak, betegségektől, kártevőktől mentesek. A rózsák szakszerű gondozást igényelnek. A mielőbbi, újabb virágzás érdekében közvetlenül elnyílás után a hajtást egy jól fejlett rügy felett 1,5-2 cm-rel vágjuk vissza. Ez felülről számítva rendszerint az első 5 levélkéjű levél tövében van, de lehet ez alatti rügyet is választani, ha az fejlettebb. Ha olyan hajtást találunk, mely nem virágban végződik, azt is vágjuk vissza. A földből előtörő vadhajtásokat től távolítsuk el.

A hónap második felére a hagymás növények levelei elszáradnak, a helyben maradóké lekasználhatók vagy levághatók. A régebben ültetetteket ajánlatos ilyenkor felszedni, tisztítani, szárítani. Egynyári virágpalánták szabadföldbe vagy balkonládába ég alá kiültethetők.

A zöldségfélék közül már sok terem. A zöldbab, borsó, uborka, tök, patisszon, cukkini, paprika, paradicsom érő termését folyamatosan szedjük, akkor is, ha nincs rá szükségünk, különben nem hoznak új termést. A magasabb termetű paradicsomtöveket karózzuk, a hónaljajtásokat től távolítsuk el. A zöldségesben folytathatjuk a palántázást, és vethetünk őszi és téli retket.

JÚLIUS – Oroszlán hava

Július az év legmelegebb hónapja. Ha nem esik elég eső, azt öntözéssel pótolni kell. A mézérzékeny vagy mézkerülő növényeket (pl. magnólia, rododendron, csarab, kerti hortenzia) lehetőleg esővízzel vagy savanyú kémhatású műtrágya 1-2 %-os oldatával öntözzük. A kiültetett palánták, a rendszeresen kaszált gyepek, a virágvályúkban, balkonládákban, dézsákban tartott növények a hőmérséklettől függően naponta vagy kétnaponta kapjanak vizet. A fogyasztásra már nem alkalmas, felmagzott növényeket (pl. retek, saláta, spenót, borsószár), a konyhai és kerti zöldhulladékot tegyük a komposztrakásra. A gyorsabb humifikálódás elősegítésére nitrogén-műtrágyát szórjunk rá, havonta öntözzük be és kéthavonta forgassuk át.

A zöldségeskertben a paradicsom hónaljajtásait folyamatosan távolítsuk el. A karfiol fejlődő rózsáira törjünk 1-2 levelet, hogy elkerüljük a napégést. Az őszi zöldségellátás érdekében vethetünk még zöldborsót, spenótot, bokorbabot, salátát. Palántázhatunk még fejes-, kel- és vöröskáposztát, karalábét, őszi karfiolt is. A fűszernövények hajtásait gyűjtsük be, és szárítás után zárt edényben tároljuk a felhasználásig.

Dísznövényeket is szaporíthatunk még ebben a hónapban. Az íriszeket töosztással, a kétnyári virágokat (pl. árvácska, százszorszép, nefelejcs, sárgaviola, törökszegfü) magvetéssel szaporítjuk.

AUGUSZTUS – Szűz hava

Augusztusban rendszerint tovább tart a száraz, meleg, napos idő, legalábbis 20-a tájáig, amikor a hőmérséklet többnyire számottevően csökken. Ezért a hónap első felében öntözni kell, hogy a termőrügyek, sok növénynél a termés megfelelően kifejlődjön. A csapadékmentes időszak elősegíti a hajtások megfásodását, a fagyérzékeny növényeknél (pl. gránátalma, füge, selyemakác, ciprusok, selyemakác, végzetfa, selyemvirágfa) a télállóságot. Továbbra is permeteznünk kell a gyümölcsösben, szőlőben és a díszkertben is.

Most van az ideje a cseresznye- és meggyfák ifjításának, ágaik ritkításának. A szőlőben a csonkázás, kötözés és permetezés most is szükséges.

SZEPTEMBER – Mérleg hava

Szeptember a „vénasszonyok nyara”, kellemes, napos, meleg időjárással, főleg a hónap első felében. Gyümölcsérlelési időszak, a betakarítási munkák kezdete.

A madarak kártétele ellen védekezzünk madárhálóval, míg a darázkártételt cukros lével harmadáig töltött palackok kihelyezésével csökkenthetjük. A paprika, paradicsom, zöldbab, padlizsán és tökfélék érett terméseit szedjük folyamatosan, mert ha a tövön maradnak, nem fejlődik újabb termés. Az elszáradt levelű kardvirág hagymagumóit szedjük fel, szárítás és tisztítás után 6-8 °C hőmérsékleten tároljuk a májusi kiültetésig.

Egész hónapban ültethetünk földlabdás vagy konténeres fenyőket, örökzöld díszcserjéket, konténeres gyümölcsfákat, évelőket. Ültetést követően alaposan öntözzük be a növényt, mert a begyökeresedéshez a nedvesség feltétlenül szükséges.

A hó végén már lehet hajnali fagy, erre számítva készítsük elő a fátyol- vagy buborékfóliát, textíliát a dália vagy a nagyvirágú krizantém takarására.

OKTÓBER – Skorpió hava

Októberben jelentősen rövidülnek a nappalok, erősen lehűlnek az éjszakák. A fagyok előtt szedjük ki a földből a dália- és kánnatöveket, a gumós begóniát és a kardvirág hagymagumóit. Ezeket megtisztítás után fagymentesen teletessük. Vigyük világos, 3-6 °C-os helyiségbe a cserepes vagy dézsás fuksziát, leándert, muskátlit, citromcserjét, szobai hibiszkuszt, pálmát, fikuszt. Ha várhatóan csak néhány éjszakára csökken a levegő hőmérséklete kevéssel fagypont alá, a fagyérzékeny zöldségféléket (pl. paradicsom, paprika, uborka, tök) takarjuk le, mert a megvédett növények utána még hetekig teremhetnek. A nagyvirágú krizantémokat halottak napjáig (nov. 2.) védjük a fagyoktól.

Ha komolyabb hideg várható, minden termést gyűjtsünk be. A fagyűrő bimbóskel, cékla, sütőtök még kint hagyható, utóbbi édesebb lesz, ha a dér megcsípi.

A gyümölcsösben folytatódják a termés betakarítása. A hónap második felétől szedjük le az érett almát, körtét. Válogassuk át, a sérültekből, kicsikből és a hullott gyümölcsből legyen cefre, amiből pálinka főzhető. A birs és a naspolya termése később is szedhető, mivel 2-3 fokos fagyot kibírnak. Tároláskor a birs kerüljön külön helyiségbe, mert erős illatát a többi gyümölcs átveszi. Gyűjtsük be a lehullott vagy az ágakon levő diót, mogyorót, mandulát. Az érett szőlőt is szüreteljük le. A csemegeszőlőből az egészséges fürtöket felkötve tegyük el.

Október közepétől a fák lombja hullani kezdenek, ezért a faiskolákban, kertészeti árudákban megkezdődik a szabadgyökerű gyümölcs- és díszfák, díszcserjék, bogyósok, rózsák árusítása. Olyan fajtákat válasszunk, melyek a kertünkben várhatóan jól fejlődnek. A facsemetéket érdemes karóhoz kötni. A rózsatöveket 20-30 cm magasan kupacoljuk fel földdel. A hónap közepéig még ültethetünk földlabdás örökzöldeket, hagymás és gumós növényeket, évelőket, kétnyári virágokat. A földbe kerülhetnek még a téli sarjadékhagyma sarjhagymái és az áttelelő saláta palántái.

NOVEMBER – Nyilas hava

November elején többnyire ködös, párás, kissé csapadékos időre számíthatunk, míg a hónap második felében már érkezhetnek a kemény fagyok. Ha azonban a hőmérséklet 0 °C felett van és a talaj nem fagyott, ültethetünk még lombhullató fákat, cserjéket, köztük gyümölcsstermésűeket is. Helyezzünk ki a kertbe madáretetőt, és gondoskodjunk róla, hogy tavaszig mindig legyen benne madáreleség, és a közeli fákra felakasztva faggyú! A kerti csapokat víztelenítsük, vagy a vízórához hasonlóan takarjuk be fagymentesen.

A díszkertben a fagyérzékeny növényeket (pl. füge, gránátalma, babérsom, japán kecskerágó, borostyánfa, japán arália), főleg a fiatalokat védjük az erős fagytól: az ágakat, vesszőket kössük össze, közéjük tömjünk falevelet, majd kívülről hálóval vegyük körbe. Lombbal vékonyan takarjuk le az ősszel kiültetett szamócaágyat, hagymákat, évelő és kétnyári palántákat. Az örökzöldek, fenyők télen is párologtatnak, ezért, ha a talaj száraz, öntözzünk. Tövüket átfagyás ellen mulccsal, falevéllal, fenyőkéreggel vagy komposzttal takarjuk. A bimbóskel egész télen át kint maradhat. A fiatalabb fák törzsét felhasított műanyag csővel, hálóval vagy körbekötött náddal védjük a mezei vadaktól.

DECEMBER – Bak hava

December a tél első hónapja, rövidek a nappalok, hideg van, a növények téli álmat alusznak. Ha a szabadban nem tudunk dolgozni, kezdjük hozzá a kerti szerszámok megtisztításához, javításához. A fémfelületeket rozsdá ellen kenjük be sűrű olajjal vagy gépszírral! Mossuk ki a permetezőgépet! A megmaradt növényvédő szereket vigyük biztonságos, fagymentes helyre. A fagy elől zárt helyiségbe vitt dézsás, cserepes növényeket 2-3 hetente kevés vízzel öntözzük meg. A tárolt gyümölcsök és zöldségek közül távolítsuk el a rothadókat.

A karácsonyi ünnepekre a lakás díszítéséhez vigyünk a kertből terméshes gallyakat (pl. rózsa, fagyal, tűztövis, hóbogyó, madárbirs) vagy fenyőágot. Jól mutat nagy vázában a fehér som piros vesszője, a csavartágú mogyoró ága vagy a mezei szil paraléces gallya. Különleges karácsonyi dísz a fehér bogyós fagyöngy, melyet a bejárati ajtó fölé vagy a csillárra akasztanak. Több szobanövény virágzik decemberben. Ilyen a nagy piros falevelű mikulásvirág, a lakás klímáját jól tűró korallvirág, a karácsonyi kaktusz. Szilveszter és Újév napjának kedvelt növénye a „négylevelű lóhere” (madársóska), mely sokak szerint szerencsét hoz. A karácsonyra vásárolt földlabdás vagy cserepes fenyőt minél hamarabb ültessük ki végleges helyére, jól öntözzük be és a tövét takarjuk mulccsal. Ha a talaj erősen fagyott, a fenyőt kiültetésig tartsuk fűtetlen helyiségben, és hetente öntözzük meg.

Összegeűjtötte: Kocsis Erika

***„Kertész leszek, fát nevelek,
kelő nappal én is kelek,
nem törődök semmi mással,
csak a beojtott virággal.”***

Hasznos információk, elérhetőségek

Mentők: 104

(Zalaszentgróti Mentőállomás: 06-83/360-139)

Tűzoltók: 105

(Zalaszentgróti Tűzoltóság: 06-83/560-130, 06-83/560-131, 06-83/560-132)

Rendőrség: 107

(Zalaszentgróti Rendőrőrs: 06-83/360-043)

Segélyhívó: 112

Türjei telefonszámok:

Háziorvosi rendelő:	06-83/556-003	Óvoda:	06-83/310-062
Védőnő:	06-83/356-459	Művelődési ház:	06-83/356-305
Gyógyszertár:	06-83/356-012	Általános Iskola:	06-83/356-004
Konyha:	06-83/356-032	Posta:	06-83/556-008
Polgárőrség:	06-30/429-1601	Plébánia:	06-83/356-016
Közös Hivatal:	06-83/556-150	Coop ABC:	06-83/356-007

Falugondnok (Handler Mihály): 06-30/272-7718

Fogorvos (Rendelés: kedd: 11.00 – 14.00, csütörtök: 8.30 - 12.00)

Telefon: 06-30/740-7740

Időpont egyeztetés szükséges!

Közlekedés

MÁV Magyar Államvasutak Zrt. információ, Zalaegerszeg: 06-92/599-189

MÁV Magyar Államvasutak Zrt. direkt telefonos ügyfélszolgálat, Bp: 06-1/349-4949

Volánbusz Zrt. Zalaegerszeg, tudakozó: 06-92/312-141

Volánbusz Zrt. Zalaszentgrót (Autóbusz-állomás): 06-83/360-080

Közművek

E.ON Zrt. hibabejelentő: 06-80/301-301

E.ON ügyfélszolgálat: 06- 20/30/70/ 459-9600, vezetékes telefonról: 06-52/512-400

E.ON hibabejelentő: 06-80/533-533

E.ON MÉRŐÓRA BEJELENTÉS: 06-30/344-4999

Zalavíz Zrt. Zalaegerszeg: 06-92/500-300

Zalavíz Zrt. hibabejelentő: 06-80/630-176, 06-80/202-178

MVM földgáz ügyfélszolgálat: 06-1/474-9999, 06- 20/30/70/ 474-9999

Egyéb

Zalaispa Zrt. Zalabér: 06-92/707-510, 06-92/707-582

Vöröskereszt Zalaszentgrót: 06-83/360-089

Művelődés

Hevesi Sándor Színház Zalaegerszeg: 06-92/598-405

Zalaszentgróti Városi Művelődési Központ: 06-83/360-120

Kórházak

Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, telefonközpont: 06-92/507-500

Külső-Kórház Pózva telefonközpont: 06-92/511-322

Keszthelyi Kórház: 06-83/311-788, 06-83/311-060, 06-83/311-251

Magyar Államkincstár Zala Megyei Területi Igazgatósága

8900 Zalaegerszeg, Virág Benedek u. 5/B

Illetményszámfejtési ügyfélszolgálat: 06-92/503-100

Pénzügyi, gazdálkodási ügyfélszolgálat: 06-92/503-163, 06-92/503-146

Zala Megyei Kormányhivatal Zalaszentgróti Járási Hivatal

8790 Zalaszentgrót, Csány László utca 2.

Központi telefon: 06-83/562-050

Rétvári Róbert: 06-83/562-052

Hatósági és Gyámügyi Osztály

Hatósági osztály: 06-83/562-053, 06-83/562-054

Gyámügyi osztály: 06-83/562-059

Zalaszentgróti Járási Hivatal Kormányablak Osztály (OKMÁNYIRODA)

8790 Zalaszentgrót, Csány László utca 2.

Központi telefon: 06-83-795-220

Gépjármű ügyintézés: 06-83/795-225

Lakcím, diákigazolvány, személyi ügyintézés: 06-83/795-226

NAV ügyintézés, Zalaszentgrót

8790 Zalaszentgrót, Csány László utca 2.

Telefon: 06-83/795-232

Ügyfélfogadás: csütörtök 8.00 – 16.00

Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság, Zalaszentgrót

8790 Zalaszentgrót, Csány László utca 2.

Telefon: 06-92/597-444

Ügyfélfogadás: minden hó utolsó szerdája: 9.00 – 12.00

Zalaszentgróti Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ

8790 Zalaszentgrót, Batthyány Lajos u. 15.

Család- és Gyermekjóléti Központ: 06-83/347-743, 06-30/545-1190

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: 06-83/347-744, 06-30/339-4080

Idősellátás: 06-83/347-742, 06-30/825-8685

Készenléti Szolgálat (krízishelyzet): 06-30/545-1190

(0-24 óráig, hétvégén és ünnepnapokon is!)

Zalaszentgrót Város Önkormányzat Egészségügyi Központjának rendelkezései

8790 Zalaszentgrót, Dózsa György utca 5-7.

Központi előjegyzés: 06-83/361-259, 06-83/361-270

Intézményvezető-főorvos: Dr. Al-Yari Mohamed

Belgyógyászat: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Al-Yari Mohamed, Dr. Nyárádi Attila

Rendelési idő: kedd, csütörtök és péntek 8 órától előjegyzés szerint.

Beutaló köteles vizsgálat.

Csecsemő- és gyermekkardiológia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Györkös Beáta

Rendelési idő: páros péntek 8 órától előjegyzés szerint.

Kardiológia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Al-Yari Mohamed

Rendelési idő: hétfő, kedd és péntek 7.30-tól előjegyzés szerint.

Beutaló és előjegyzés köteles vizsgálat.

Echocardiographia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Al-Yari Mohamed

Rendelési idő: hétfő, kedd, csütörtök, péntek előjegyzés szerint.

Endokrinológia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Nyárádi Attila

Rendelési idő: kedd, csütörtök és péntek előjegyzés szerint.

Beutaló köteles vizsgálat.

Ultrahang diagnosztika: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Rác Szabolcs

Rendelési idő: hétfő, kedd és csütörtök előjegyzés alapján.

Beutaló köteles vizsgálat. (Teljes éhgyomor és telt húgyhólyag szükséges.)

Tüdőgondozó: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Steierlein Mária, Dr. Maha Jakoob, Dr. Vecsey Zsuzsanna

Rendelési idő: hétfő, szerda és csütörtök előjegyzés alapján.

Tüdőgyógyászat: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Steierlein Mária, Dr. Maha Jakoob, Dr. Vecsey Zsuzsanna

Rendelési idő: hétfő, szerda és csütörtök előjegyzés alapján.

Beutaló köteles vizsgálat.

Reumatológia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Balázs Judit, Dr. Nagy Zoltán Imre

Rendelési idő: kedd és szerda előjegyzés alapján.

Beutaló és előjegyzés köteles.

Szemészet: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Varga Csilla

Rendelési idő: kedd és csütörtök előjegyzés alapján.

Előjegyzés köteles vizsgálat.

Laboratórium: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Al-Yari Mohamed – szakorvosi felügyelet, Vági Ferencné, Varga Zsanett

Rendelési idő: Vérvétel: hétfőtől péntekig: 7.00 – 11.00 (Beutaló köteles.)

Nőgyógyászati szakrendelés: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Kovács Lajos

Rendelési idő: hétfő és szerda 8 órától előjegyzés szerint.

Nőgyógyászati ultrahang: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Kovács Lajos

Rendelési idő: hétfő és szerda előjegyzés alapján.

Bőrgyógyászati szakrendelés: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Petényi Ágnes

Rendelési idő: szerda 8 órától előjegyzés szerint.

Bőr- és nemibeteg gondozó: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Petényi Ágnes

Rendelési idő: szerda előjegyzés szerint.

Diabetológiai szakrendelés: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Nyárádi Attila

Rendelési idő: kedd, csütörtök és péntek előjegyzés szerint.

Fizioterápia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Balázs Judit – szakorvosi felügyelet, Fánerné Kovács Erika, Varga Zsanett, Takács Gábor

Rendelési idő: hétfőtől péntekig 7.00 órától 15.00 óráig előjegyzés szerint.

Beutaló és előjegyzés köteles vizsgálat.

Gyógytorna: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Balázs Judit – szakorvosi felügyelet, Sámelné Hodula Erika, Takács Gábor

Rendelési idő: hétfő, kedd és szerda 7.00 órától 17.00 óráig, csütörtök és péntek 7.00 órától 15.00 óráig előjegyzés alapján.

Fül-orr-gégészet: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Nagy Marianna

Rendelési idő: hétfő 14 órától előjegyzés szerint.

Nem beutaló köteles vizsgálat.

Audiológia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Veisz Tamás

Rendelési idő: páros héten pénteken, előjegyzés szerint.

Nem beutaló köteles vizsgálat.

Gyermekgyógyászat: 06-83/360-217

Dr. Debreczi Szerén (06-83/360-226), hétfő, szerda: 8.00 – 12.00, kedd, csütörtök, péntek: 11.00 – 15.00

Tanácsadás: kedd: 8.00 – 10.30

Dr. Tóth Mária (06-83/361-077), hétfő, szerda: 11.00 – 15.00, kedd, csütörtök, péntek: 8.00 – 12.00,

Tanácsadás: hétfő 8.30 – 11.00

Neurológiai szakrendelés: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Nikl János

Rendelési idő: szerdán 8 órától előjegyzés alapján.

Beutaló és előjegyzés köteles vizsgálat.

Ortopédia: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Németh István

Rendelési idő: minden hónap 1. és 2. csütörtök előjegyzés alapján.

Beutaló és előjegyzés köteles vizsgálat.

Sebészet: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Tege János, Dr. Gergely György

Rendelési idő: Hétfő és péntek 9 órától előjegyzés alapján.

Beutaló és előjegyzés köteles vizsgálat.

Urológiai szakrendelés: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Tair Haissam

Rendelési idő: szerda 10 órától előjegyzés szerint.

Röntgendiagnosztika: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Dr. Rác Szabolcs

Rendelési idő: kedd 9 órától előjegyzés alapján.

Védőnők: (kezelő automata) 06-83/361-259, 06-83/361-270

Turós Dóra, Hetesi-Tőke Judit, Királyné Büki Katalin, Barkóné Lőrinc Annamária

Rendelési idő: hétfőtől – péntekig 8.00 órától 16.00 óráig

Központi orvosi ügyelet: 06-83/360-218; Zalaegerszeg: 06-92/321-000

8790 Zalaszentgrót, Dózsa György u. 7.

Hétköznap: 15 órától másnap reggel 7 óra

Hétfőn és ünnepnapokon: 24 órás (éjjel-nappali ügyelet)

(Zalaszentgrót, Zalaszentlászló, Kehidakustány, Pakod, Zalabér, Túrje, Vindornyaszőlős háziorvosi körzetben)

Túrjei háziorvosi rendelés

Dr. Wiederschitz József

Telefon: 06-83/556-003, 06-30/9214-544

Rendelési idő: hétfő - péntek: 7.00- 10.00; 10.00 órától előjegyzés

Készenléti ügyelet: 15.00 – 7.00

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

**2020. december 1. napja és 2021. november 30. napja között Túrjén
6 házasságkötés történt:**

A házasságkötés adatainak közzétételéhez hozzájárultak:

Tarsoly-Simon Alexandra – Tarsoly Gergely Ottó
házasságkötés ideje: 2021.02.08.

Herceg Andrásné – Herceg András
házasságkötés ideje: 2021.02.22.

Horváth Natasa – Varga Ádám Tibor
házasságkötés ideje: 2021.04.09.

Varga Vivien Beáta – Varga Pál
házasságkötés ideje: 2021.04.13.

Vajda Ibolya – Kolompár Balázs
házasságkötés ideje: 2021.04.30.

Hasprai-Palotás Laura – Hasprai Tamás
házasságkötés ideje: 2021.11.06.

2021. évi kalendáriumban a név elírásra került, mely helyesen a következő:

Pál Zsanett – Egervölgyi Barnabás
Házasságkötés ideje: 2020.10.24.

SZÜLETÉSEK

2020. december 1. – 2021. november 30.

Ezen idő alatt a Túrjén születettek létszáma összesen 8 fő.

Közzétételhez a következők járultak hozzá:

Koronczi Léna Szülei:	(2020.12.14.) Koronczi-Antal Viktória és Koronczi Krisztián
Hajós Zsuzsanna Szülei:	(2021.04.11.) Szabó Eszter és Hajós Titusz
Baksa Jázmin Ketrin Szülei:	(2021.04.19.) Kolompár Patrícia és Baksa Krisztián
Bódis Benett Szülei:	(2021.06.04.) Halász Nóra és Bódis István
Csabai Míra Viktória Szülei:	(2021.06.20.) Csabainé Papp Melinda Viktória és Csabai Adrián Péter
Balázs Anna Csenge Szülei:	(2021.09.16.) Horváth Dominika és Balázs Dávid
Tarsoly Bendegúz Szülei:	(2021.09.16.) Tarsoly-Simon Alexandra és Tarsoly Gergely
Bacsics Benett	(2021.10.14.) Bacsics-Osbáth Alexandra és Bacsics Ferenc Miklós

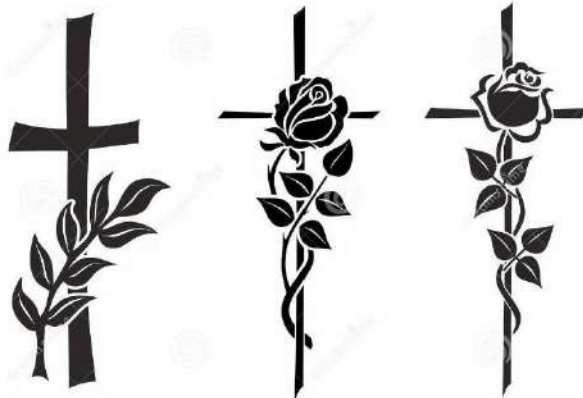

HALÁLESETEK

**Türjén 2020. november 30. napja és 2021. november 30. napja között
14 fő hunyt el.**

Halálesetük közzétételéhez a felsoroltak hozzátartozói járultak hozzá:

<i>elhunyt</i>	<i>elhunyt sz. neve</i>	<i>haláleset ideje</i>
Koronczi Antalné	Pánger Magdolna	2020.12.10.
Kámán László	Kámán László	2021.01.12.
Horváth Istvánné	Frigy Mária	2021.03.12.
Szabó Lászlóné	Deák Margit	2021.03.30.
Guitprecht Lászlóné	Horváth Ilona	2021.04.06.
Tóth Sándorné	Mátai Ilona	2021.04.08.
Hörcsöki Vilma	Hörcsöki Vilma	2021.04.16.
Fölföldi Eszter Ágnes	Fölföldi Eszter Ágnes	2021.05.19.
Tanai Imréné	Felnagy Julianna	2021.07.31.
Kolompár Józsefné	Vajda Julianna Irén	2021.07.31.
Raab Johann Ludvig	Raab Johann Ludvig	2021.08.02.
Horváth István	Horváth István	2021.09.16.
Bándli Ferenc	Bándli Ferenc	2021.09.29.
Pacsi Miklós	Pacsi Miklós	2021.10.30.

Tartalom

<i>AJÁNLÁS</i>	3
NAPTÁR – idézetek, események képekben	4
A Túrjei Szent László Általános iskola végzős diákjai (2021)	28
Premontrei 900 események 2021-ben	29
A túrjei szertartáskönyv veretei	31
Féltékenység.....	34
Egy kis történelem, avagy a premontreiek Túrjén	36
Nosztalgia.....	39
Amit érdemes tudni a 2021-es évünkről	40
Önkormányzati munka 2021	46
„Tisztítsuk meg az országot” – Projekt	48
Faluvédő Polgárőr Egyesület - Túrje	50
30 év a kábelén	54
A legfiatalabb túrjei	56
Tíz éve ringat Túrje	57
A gyermekkor nemcsak játék és mese!	59
Az én..., a mi iskolánk története... ..	64
A nyertes pályamű születése	69
Keresztényi-Bogdán Roland: A hősből legendák lesznek	71
A megújulás éve.....	80
Horváth Hanna: Az öreg hölgy karácsonya.....	87
Helytörténeti vándortábor	89
Új iskolabusz Túrje jövőjéért	92
Utánpótlás... ..	93
BAJNOKCSAPAT	94
Túrjeiek a XV. Ultrabalatonon	98
Sziporkák a TSzCs életéből.....	101
„Ügyes kezek makacs fejek” Egyesület Túrje	103
„Életet az éveknek”	106
Az Intézmény bemutatása	109
Kínai horoszkóp 2022	110
Szentivánéji túra Túrjén.....	111
Roma kulturális nap Túrjén	112
Hazaváró Nyári Fesztivál 2021.....	113
Túrjei Vigadalom 2021.....	114
Idősek napja 2021.....	116
Főzési fortélyok	117
KERTÉSZNAPTÁR.....	118
Hasznos információk, elérhetőségek.....	124
Zalaszentgrót Város Önkormányzat Egészségügyi Központjának rendelései.....	126
ANYAKÖNYVI HÍREK.....	130